

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2024

Sisällys

1 TIIVISTELMÄ	3
2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	4
3 TOIMINTAKERTOMUS	5
3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
3.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
3.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
3.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
3.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	13
3.1.5 Kaupungin henkilöstö	16
3.1.6 Ympäristöasiat	23
3.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	24
3.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
3.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuus-tekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	29
3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	31
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	31
3.3.2 Toiminnan rahoitus	33
3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	35
3.5 Kokonaistulot ja –menot	39
3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	40
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	40
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	40
3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	47
3.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	48
3.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	49
3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	55
3.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	55
3.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	55
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	57
4.1 Tavoitteiden toteutuminen	57
4.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	59
4.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	59
4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	89
4.3.3 Investointiosan toteutuminen	91
4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	94
5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	95
5.1 Tuloslaskelma	95
5.2 Rahoituslaskelma	96
5.3 Tase	97
5.4 Konsernitilinpäätöksen laskelmat	99
6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	103
7 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	124
7.1 Muut eriytetyt laskelmat	124
8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	125
9 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	126
10 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 1.1.-31.12.2024	127

1 TIIVISTELMÄ

Pieksämäen kaupungin vuoden 2024 tuloslaskelman mukaan toimintatuotot olivat 21,4 milj. euroa ja toimintakulut 55,4 milj. euroa. Toimintakulut pienivät 1,9 milj. euroa (-3,4 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2023 purkuvarauksia kirjattiin 2,42 milj. euroa ja vuonna 2024 niitä kirjattiin 350 000 euroa. Ilman purkuvarauksia vuoden 2024 kulut pysyivät lähes samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 2,3 milj. euroa. Toimintakate oli -33,9 milj. euroa ja vuosikate 10,1 milj. euroa. Ulkoisen tilinpäätöksen mukaan toimintatuotot olivat 14,6 milj. euroa ja toimintakulut 48,6 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 4,1 milj. euroa ylijäämäinen.

Ennakkotietojen mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan Kuntaliiton tilinpäätösanalyysin mukaan. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa ja nettotoimintakulut kasvoivat vain 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna. Toimintamenojen kehitykseen vaikuttivat mm. palkkaratkaisu, hallituksen uudistukset ja korkotason nousu. Työttömyysvakuutusmaksun lasku käänsi henkilöstösivukulujen kehityksen jopa miinukselle. Kunnat ovat vieneet sopeutustyötä eteenpäin ja menoja on saatu hillittyä onnistuneesti. Joidenkin kuntien tuloihin sisältyy normaalien tulovirtojen ohella isoja omaisuuden myyntituloja, jotka paransivat tulosta. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ja lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun. Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen mm. sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys ja valtionosuuksien pieneneminen. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä.

Pieksämäen kaupungin vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot 6,0 milj. euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on vuoden 2024 tilinpäätöksessä 4,09 milj. euroa ylijäämäinen sekä poistoerokirjausten jälkeinen ylijäämä on 4,1 milj. euroa. Tilikauden tulos on 6,6 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa ja se parani edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 milj. euroa. Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 14,2 milj. euroa ja vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 18,3 milj. euroa.

Investointien bruttomenot vuonna 2024 olivat 7,1 milj. euroa ja nettomenot 6,8 milj. euroa. Investointimenot kohdistuivat As Oy Holvilinnan ja Ki Oy Messinkiholvin kehittämishankkeisiin (3,0 milj. euroa), kunnallistekniikkaan (2,1 milj. euroa), tilapalvelujen kiinteistöihin mukaan lukien sote-kiinteistöt (0,5 milj. euroa), Harjun koulun, Virtasalmen vanhan koulun ja lukion julkisivun remontteihin (0,4 milj. euroa), Tahinlammen uimarannan, liikuntapaikkojen ja uimahallin kunnostukseen (0,3 milj. euroa) ja Yritystalon ja Latomon tilamuutoksiin (0,2 milj. euroa). Lisäksi tietohallinnon ohjelmisto- ja laitehankintoja tehtiin 0,2 milj. eurolla ja Poleenin äänentoistojärjestelmä uusittiin 0,1 milj. eurolla. Tahinlammen uimarannan kunnostukseen Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi avustusta 115 000 euroa, josta vuonna 2024 saatiin 80 500 euroa. Elokuvasäätiöltä saatiin avustusta elokuvasalin remonttiin 40 000 euroa ja Kukkarojärven vesilaitoksen investointiin saatiin 12 000 euron avustus uusiutuvan energian hyödyntämiseen kiinteistön lämmityksessä.

Kaupungin lainakanta väheni 1,1 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli 80,1 milj. euroa eli 4 660 euroa/asukas (edellisenä vuonna 4 762 euroa/asukas). Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2024 lopussa ennakkotietojen mukaan 18,8 miljardia euroa ja lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 1,6 %. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta vuonna 2024 oli 3 491 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 3 368 euroa.

Konsernin osalta tilikauden ylijäämä on vuoden 2024 tilinpäätöksessä 4,5 milj. euroa. Edellisenä

vuonna ylijäämä oli 3,4 milj. euroa. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä vuoden 2024 tilinpäätöksessä on 10,6 milj. euroa, kun se vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 6,1 milj. euroa ylijäämäinen. Konsernin velka oli vuoden 2024 tilinpäätöksessä 95,5 milj. euroa eli 5 555 euroa/asukas (vuoden 2023 tilinpäätöksessä 98,1 milj. euroa ja 5 754 euroa/asukas). Valtiokonttorin tilinpäätöstietojen mukaan konsernivelat vuonna 2023 olivat koko maassa keskimäärin 6 966 euroa/asukas. Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat koko maassa keskimäärin 8 067 euroa/asukas ja Pieksämäellä 6 576 euroa/asukas vuonna 2023 ja 6 243 euroa/asukas vuonna 2024.

2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 §:ssä ovat tilinpäätöstä koskevat säännökset, joiden mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain lisäksi soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113 – 116 §:n sekä 120 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohtien soveltamisesta.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (KuntaL 115 §).

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kuntalain lisäksi kirjanpitolaisissa. Kuntalaki on suhteessa kirjanpitolakiin erityislaki, jonka kirjanpitoa koskevat säännökset syrjäyttävät kirjanpitolain. Kuntalain säännökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen laatimisaikataulua, käsittelyä ja sisältöä sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Lisäksi 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

3 TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kunnan tehtävien muutokset

Pieksämäen kaupunki vietti vuonna 2024 450. juhlavuottaan! Juhlavuonna järjestettiin paljon erilaisia tapahtumia juhlavuoden kunniaksi.

Valtion ja kuntatalouden epävarmuus väritti vuotta 2024. Odotimme päätöstä valtionosuusjärjestelmän laajemmasta uudistuksesta sitä saamatta. Hallituksen ennakoimattomat päätökset ja linjaukset olivat myös omiaan lisäämään epävarmuutta. Uudistuksen valmistelu jatkuu vuonna 2025.

Työllisyysalueemme valmistelua tehtiin vuonna 2024 Keski-Savon muiden kuntien kanssa. Hyvinvointialueiden talouden säästöt osuivat meihin kaikkiin ja vielä on epävarmaa, miten muutokset jatkuvat. Suuret talouden ja palvelujen muutosten ajat ovat nyt käsillä.

Muutoksiin nähden kaupungin talous ja kaupunkiorganisaation suorituskyky on vuoden 2024 jälkeen kohtuullisella tasolla. 18,3 miljoonan euron tase antaa hyvän lähtökohdan taloudenpidolle vuoden 2024 jälkeen. Haasteena on kuitenkin kaupungin velan kasvu, jota tulee hillitä tulevaisuudessa. Joudumme tekemään harkittuja päätöksiä erityisesti investointien osalta.

Kuntien tehtäväkentän uudistukset tulevat edelleen jatkumaan. Yhteistyötä alueellisesti on lisättävä. Vuonna 2024 aloitettiin selvitykset sekä rakennusvalvonnan että eläinlääkintähuollon laajemmasta yhteistyöstä.

Uusiutuvan energian hankkeet

Pieksämäelle on rakentumassa merkittävä uusiutuvan energiatuotannon keskittymä. Niinimäen tuulipuisto on juuri valmistumassa ja myös Sarvikankaan tuulipuistohanke on etenemässä. Lamustenmäen tuulipuiston kaavoitus on käynnissä. Aurinkovoiman osalta Pieksämäen kaupunki pyrkii hankekehittämään ja luvittamaan aurinkopuistohankkeen Selkiön ja Tahinsuon alueelle. Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi Pieksämäelle ollaan suunnittelemassa biometanolilaitosta sekä datakeskusta. Toteutuessaan näiden investointien yhteenlaskettu arvo on miljardi euroa, joten suunnitelmat ovat historialliset.

Edellä kuvatuilla hankkeilla on mittava vaikutus alueen elinvoimaan ja talouteen. Hankkeet tarjoavat myös mahdollisuuksia teollisille toimijoille, joille uusiutuvan energian hyödyntäminen on tärkeää.

Maakuntakaava saatiin valmiiksi vuoden 2024 lopulla. Kaavan merkittävin vaikutus kaupungille oli tuulivoiman osalta.

Väestökehitys, työvoima ja työllisyys

Ukrainan sota on vaikuttanut alueen väestötilastoihin merkittävästi. Vuonna 2023 – 2024 Pieksämäeltä haki kotikuntaa noin 400 ukrainalaista. Etelä-Savon väkiluku oli joulukuun 2024 lopussa 129 391. Pieksämäen väkiluku oli vuoden lopussa 17 186 ja se kasvoi 136 henkilöllä vuonna 2024.

Tilastokeskuksen viimeisimmän vuodelta 2023 olevan tilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 432. Vuoden 2024 lopussa työttömiä oli 12,0 % työvoimasta.

Talous ja investoinnit

Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 4,1 milj. euroa ylijäämäinen vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Tilikauden tulos oli 6,6 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 14,2 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen 4,1 milj. euron ylijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 18,3 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätökseen tehtiin 0,35 milj. euron purkuvaraus. Kaupungilla on lukuisia huonokuntoisia kiinteistöjä, joista osalle voidaan katsoa muodostuneen velvoite kiinteistöjen purkamisen osalta.

Tulosta paransivat huomattavasti yksittäiset kertaerät, kuten Vaalijalan ylijäämän palautus 800 000 euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 40,6 milj. euroa ja valtionosuuksia saatiin 2,3 milj. euroa. Vuosikate 10,1 milj. euroa riitti 6,0 milj. euron suuruisten suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen.

Kaupungin investointimenot olivat bruttona 7,1 milj. euroa ja nettona 6,8 milj. euroa. Vuoden aikana suurimmat investoinnit olivat: Ki Oy Messinkiholvin liiketilojen remontti sekä As Oy Pieksämäen Holvilinnan asuntojen remontti. Messinkiholviin remontoitiin tiloja mm. elokuvateatterille, Kelalle, TE-palveluille sekä nuorten työapajalle sekä Ohjaamolle. Harjannostajaisia päästiinkin juhlimaan juuri ennen joulua. Lisäksi infraa ja teitä kunnostettiin 1,7 milj. eurolla. Investoinnit kohdistuivat mm. seuraaviin kohteisiin: Savontie, Asemakadun peruskunnostus ja ulkovalaistuksen saneeraus.

Kaupungin lainamäärä väheni vuoden 2024 tilinpäätöksessä 1,1 miljoonalla eurolla edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kaupungilla oli velkaa 80,1 miljoonaa euroa.

Riskejä ja mahdollisuuksia

Pieksämäen kaupungin toiminnan suurimmat riskit tulevana vuosina liittyvät henkilöstön saatavuuteen, talouteen, kiinteistöihin ja väestörakenteeseen.

Henkilöstön saatavuudessa on valtakunnallisestikin merkittäviä haasteita. Maahanmuutto on tuonut kuitenkin helpotusta joillekin aloille myös Pieksämäellä. Positiivisen kunta- sekä työnantajakuvan ylläpitäminen ja sen viestiminen tulee entisestään korostumaan. Tähän työhön tarvitaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyötä. Hyvän työnantajaimagon ja myönteisen kuntakuvan avulla kaupungilla on mahdollisuus menestyä kilpailtaessa eri alojen osajista tulevana vuosina. Veto- ja pitovoiman kannalta isona puutteena Pieksämäellä on uusien asuntokohteiden puuttuminen kaupungista.

Vuosi 2024 oli Pieksämäen kaupungin talouden kannalta huomattavasti parempi, mitä osattiin ennakoida. Tulevana vuosina kuntien talousnäköymät ovat kuitenkin epävarmoja ja ennustettavuus melko vaikeaa. TE-palvelujen siirtyminen tarkoitti kuntiin lisärahoitusta, mutta vastaavasti palvelujen tarjoaminen tarkoitti myös lisäkustannuksia. Lisäksi palvelujen tarjoamisen näkökulmasta tavoitellaan vaikuttavampaa, yrityslähtoisempää palvelua ja sen toteutumiseksi vaaditaan uudenlaisen palvelujen ja resurssien organisoinnin onnistumista TE-palveluissa.

Sote-palvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden vastattavaksi muutti kuntien tulo- ja menorakenteita merkittävästi. Kuntien omistama kiinteistömässä jäi uudistuksessa kokonaan kunnille ja hyvinvointialueet ovat kuntien tiloissa vuokralaisina. Kuntien poistotasoissa ei siis hyvinvointialueuudistuksessa tapahtunut muutosta. Hyvinvointialueet kamppailevat omien alijäämäisten talouksiensa ja säästöpaineidensa kanssa. Eloisa on joutunut käymään vuonna 2024 läpi muutosneuvottelut sekä rankat 85 miljoonan euron säästöt. Tämä tulee heijastumaan hyvinvointialueiden kunnilta vuokraamiin tiloihin. Palveluverkkoja on muokattu ja tilojen tehokkaampaan käyttöön pyritään. Määräaikaisten vuokrasopimusten päättyessä hyvinvointialueet tulevat varmasti vähentämään vuokrattavia kiinteistöjä. Kuntien kannalta tämä tarkoittaa pienentyviä vuokratuloja ja pahimmillaan tyhjäksi jääviä kiinteistöjä, jos tiloille ei onnistuta löytämään muuta käyttöä. Joidenkin tilojen purkuunkin on syytä varautua.

Pieksämäellä on käynnissä useita uusiutuvan energian hankkeita, joiden toteutumista tulee edistää. Kaupunki rakentaa yrittäjien kanssa yhteistyössä puhtaan energian ekosysteemiä, joka on Itä-Suomen suurin keskittymä. Hankkeilla on suuri positiivinen vaikutus alueen elinvoimaan ja taloudelliseen kasvuun. Lisäksi alueen infraan ja saavutettavuuteen tulee kaupungin panostaa. Tuuli- ja aurinkopuistojen valmistuminen tulee näkymään suoraan kaupungin taloudessa lisääntyvinä kiinteistöverotuloina.

Kaupungin hyviin ja kaikille saavutettaviin peruspalveluihin halutaan panostaa jatkossakin. Sekä kulttuurin, vapaa-ajan, varhaiskasvatuksen ja opetuksen, teknisen toimialan ja elinkeinon panostukset peruspalveluun kuntalaisille sekä kaikille kaupungissa toimijoille tulee olla fokuksena veto- ja pitovoiman varmistamiseksi ja lisäämiseksi. Kuntalaisten turvallisuus sekä hyvinvointi tulee olla yhtenä kehittämisen kärkenä.

3.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pieksämäen kaupunki on toiminut nykyisessä muodossaan vuodesta 2007 alkaen, jolloin Pieksämäen kaupunki ja Pieksänmaan kunta yhdistyivät.

Kuntalain mukaan valtuutettujen lukumäärä 5 001 – 20 000 asukkaan kunnissa on 27, jollei valtuusto tee päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenmäärästä. Valtuutettujen lukumäärä on 35 kaudella 2021 – 2025 (kv 14.12.2020 § 57). Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2024 § 56, ettei toimielinten kokoonpanoa muuteta vuoden 2025 kuntavaaleista alkaen eli valtuutettujen määrä pysyi samana.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin organisaatiossa on neljä vastuualuetta:

- kaupunginhallituksen vastuualue
- kasvatus- ja opetuspalvelujen vastuualue
- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen vastuualue
- teknisen toimen vastuualue.

1.1.2023 lukien on kaupungissa hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ja lakisääteisten lautakuntien (tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta) lisäksi kolme vapaaehtoista lautakuntaa:

- opetuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
- tekninen lautakunta.

Kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on 11.

Pieksämäen kaupungin tilivelvollisia olivat vuonna 2024:

- hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet
- kaupunginjohtaja
- talousjohtaja
- vastuualueiden johtajat
- tulosalueiden johtajat
- budjettivastuiset esimiehet.

Luottamushenkilöorganisaatio eli kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä lautakuntien puheenjohtajat ja jäsenet löytyvät tilinpäätöskirjan lopusta.

3.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön talven taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana. Kasvusta huolimatta bruttokansantuote jää 0,3 prosenttia edellisvuotta pienemmäksi. Tuleville vuosille katsaus ennustaa 1,5 – 1,6 prosentin kasvua. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. Kasvua heikentävät julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset (Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus talvi 2024, julkaistu 19.12.2024).

Suomen Pankin ennusteen mukaan Suomi toipuu taantumasta hitaasti. Vientimarkkinoiden kasvu toipuu asteittain, kun kansainvälinen kauppa elpyy lähivuosina. Lisääntyvät geopoliittiset jännitteet kuitenkin uhkaavat euroalueen talouden ja maailmantalouden näkymiä. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan euriborkoron laskevan edelleen myös vuonna 2025. Vuodelle 2025 Suomen Pankki ennustaa 0,8 prosentin talouskasvua. Inflaation odotetaan pysyvän alle 2 prosentissa. Tuotannollisten investointien odotetaan kasvavan, mutta ennusteen mukaan asuinrakentamisessa kasvua ei vielä juurikaan nähdä (Suomen Pankki: Suomen talouden ennuste – joulukuu 2024, julkaistu 17.12.2024).

Kuntarahoituksen markkinakatsauksen mukaan Suomen taloudessa suhdanneodotukset ovat vähitellen vahvistumassa. Korkotason aleneminen on tärkeä elpymistä tukeva tekijä. Myös investoinnit kääntyvät kuluvana vuonna kasvuun. Työllisyys on heikentynyt laaja-alaisemmin ja jatkossa julkisen sektorin henkilöstövähennykset osaltaan heikentävät työllisyyskehitystä. Euroalueen kasvunäkymä on edelleen heikko ja korkojen odotetaan asettuvan 2,5 prosentin tasolle (Kuntarahoitus: Markkinakatsaus 1/2025, julkaistu 21.1.2025).

Maailmantalouden näkymät ovat varovaisen positiiviset, mutta niitä varjostavat merkittävät riskit. Kasvu on säilynyt huolimatta kauppapoliittisista jännitteistä ja geopoliittisista haasteista. Keskeinen uhka maailmantalouden kasvulle on Yhdysvaltojen tuleva kauppapolitiikka ja muiden maiden vastus siihen. Euroalueella inflaation hidastuminen, reaalitulojen kasvu ja korkojen lasku tukevat elpymistä, mutta Saksan teollisuuden vaikeudet ja poliittiset riskit keskeisissä maissa luovat epävarmuutta ja ovet heikentäneet kasvunäkymiä (Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus talvi 2024, julkaistu 19.12.2024).

Työttömien määrä kääntyi kasvuun keväällä 2023 ja kasvu on jatkunut siitä alkaen. Työmarkkinoiden kehityksessä käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Työllisten määrän laskuun vaikuttivat vahvimmin työllisyyden vähentyminen teollisuudessa ja rakentamisessa sekä elinkeinoelämän palveluissa. Laskua hidasti työllisyyden kasvu terveys- ja sosiaalipalveluissa. Työttömien määrä lisääntyi alkuvuonna laaja-alaisesti ja varsinkin rakennus- sekä asiantuntija-ammateissa. Miesten työttömyys kasvoi hieman naisten työttömyyttä enemmän (Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus talvi 2024, julkaistu 19.12.2024). Työ- ja elinkeinoministeriön joulukuun 2024 työllisyyskatsauksen mukaan työttömyys on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna 0,8 prosenttiyksiköllä ollen vuoden vaihteessa 12,0 %.

Julkisen talouden alijäämä heikkeni 4,2 prosenttiin BKT:sta vuonna 2024. Alijäämän ennustetaan alkavan hitaasti parantuvan ja velkaantumisvauhdin hidastuvan vuodesta 2025 alkaen. Mittavista sopeutustoimista huolimatta muutos on vähäinen. Pitkällä aikavälillä julkisen talouden tulojen ja menojen välillä vallitsee epätasapaino eli kestävyysvaje. Julkisyhteisöjen alasektoreista valtionhallinto on alijäämäisin. Paikallishallinnon kohdalla alijäämä pysyy noin 1,1 prosentissa vuonna 2024 ja paranee 0,7 prosenttiin vuonna 2025. Kuntahallinnon alijäämä syvenee vuosina 2025 – 2027 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun määräaikaiset valtionosuusleikkaukset hidastavat kuntien saamia tulonsiirtoja. Hyvinvointialueiden menojen kasvu hidastuu selvästi vuonna 2025 ja valtion rahoituksen kasvu parantaa alueiden rahoitusasemaa. Sopeutustarpeet alueilla ovat kuitenkin edelleen suuret, vaikka sopeutustoimia on meneillään paljon (Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus talvi 2024, julkaistu 19.12.2024).

Etelä-Savon maakunta on Suomen ikääntynein ja asukasluku on laskeva. Muuttovoittoa on saatu maahanmuuttajista, mutta muuttoliikkeen piristymisen ei riitä kattamaan negatiivista luonnollista väestönkasvua. Tilastoitu väkiluku ei näytä alueella sijaitsevan väestön kokonaiskuvaa, sillä monipaikkaisesti asuvat ja vapaa-ajan asukkaat eivät näy väestötilastoissa. Etelä-Savon maakuntastrategian elinvoimakärjet ovat metsä, ruoka ja vesi – luonnonvarat ja luontoarvot, niihin liittyvä osaaminen ja niiden kestävä hyödyntäminen. Maakunnan älykkään erikoistumisen strategian painopisteet kolmen edellä mainitun lisäksi ovat matkailu ja hyvinvointi (Etelä-Savon Maakuntaliitto: Etelä-Savon laadullinen tilanne ja kehityskuva 2024, julkaistu 31.12.2024).

Kuntien talous

Kuntaliitto on 4.2.2025 julkaissut ennakkotietoja kuntien vuoden 2024 tilinpäätöksistä. Tiedot eivät sisällä kuntakonsernin lukuja. Kuntaliiton tilinpäätösanalyysin mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Kokonaistulosta paransivat energiayhtiöiden myynneistä saadut kertaluonteiset erät. Muutenkin positiivinen tulos painottuu isoihin kaupunkeihin. Positiivisesta tuloksesta huolimatta kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jäi negatiiviseksi. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ja kuntien lainakanta kääntyi kasvuun. Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset (Kuntaliitto: Tiedote 4.2.2025).

Kuntien nettotoimintamenot kasvoivat 1,8 prosenttia. Kuntien ja kuntayhtymien käyttötalous toteutui pääasiassa talousarviota parempana. Erilaiset säästö- ja sopeutusohjelmat hillitsivät kulujen kasvua. Vaikka kuntien korkokulut kasvoivat 23 prosenttia, oli se markkinakorkojen nousua maltillisempaa, koska korkokulujen nousua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat. Vuoden 2024 verotulojen pientymisen syynä oli kunnallis- ja yhteisöverotulojen lasku yleisen työllisyys- ja suhdannekehityksen vuoksi. Kiinteistöverot kasvoivat noin 150 miljoonalla eurolla. Vertailukohtana olevaan vuoteen 2023 vaikutti myös sote-uudistuksen verohännät, jolloin verotulot olivat poikkeuksellisen korkeat. Valtionosuudet laskivat yhteensä 6,6 prosenttia (n. 200 miljoonaa euroa) edellisvuoteen verrattuna. Kuntien saamat valtionosuudet vuonna 2024 olivat vajaa 3,4 miljardia euroa (Kuntaliitto: Tiedote 4.2.2025).

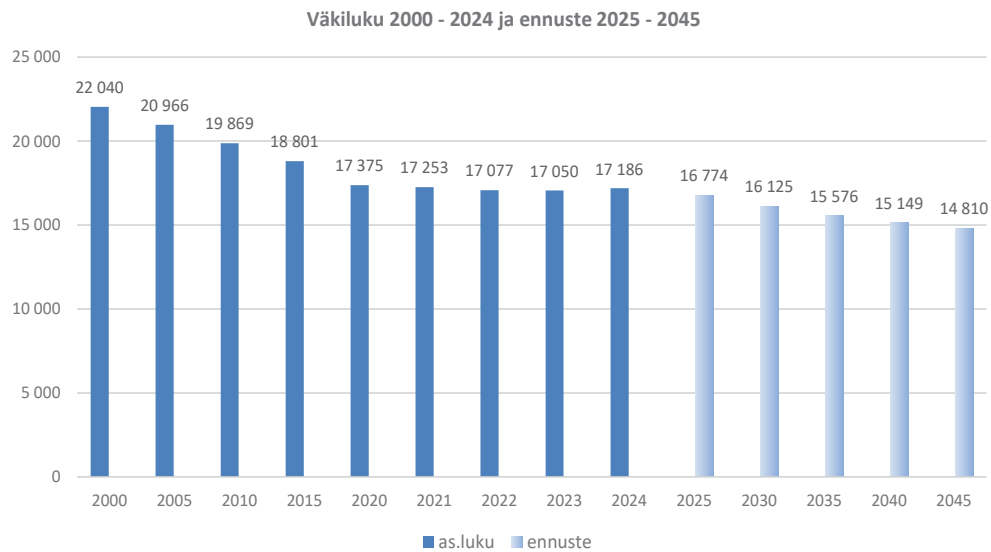
Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän vuonna 2024 likimain viime vuoden lukemissa eli n. 1,2 miljardissa eurossa, jolloin alijäämä suhteessa BKT:hen on 0,4 prosenttia. Valtion tulonsiirrot kunnille vähenevät mm. sote-siirtolaskelman tarkentumisesta johtuvan jälkikäteistarkistuksen ja hallituksen päättämien indeksisäästöjen vuoksi. Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne ja kohonneet rahoituskustannukset vaativat kuitenkin investointien tarkkaa tarveharkintaa (Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus talvi 2024, julkaistu 19.12.2024).

Vuoden 2025 alusta kunnille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajentui. Pieksämäki liittyi Keski-Savon työllisyysalueeseen yhdessä Varkauden, Leppävirran ja Joroisten kanssa.

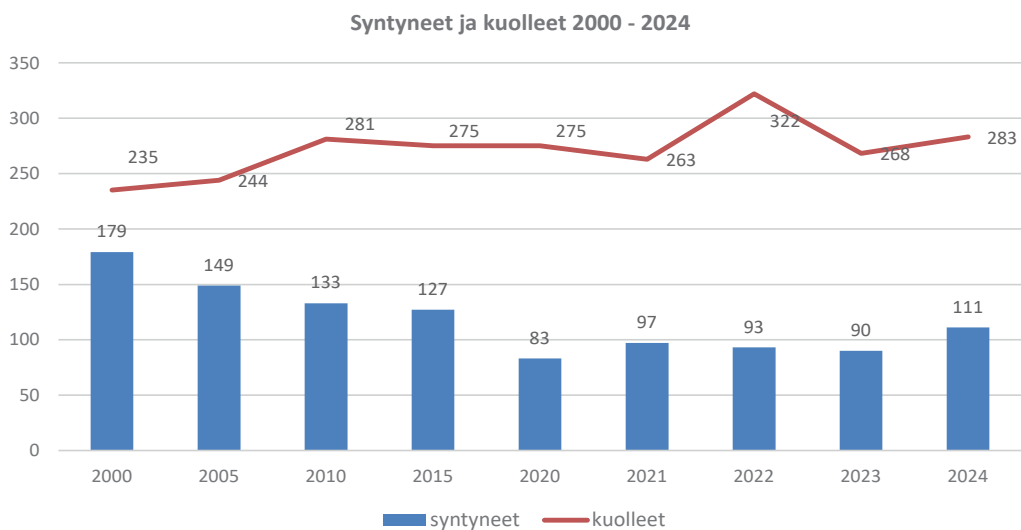
Oman alueen väestö

Tilastokeskuksen vuoden 2024 ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon väkiluku väheni 523 henkilöllä eli 0,4 prosentilla. Väheneminen oli pienin koko 2000-luvulla. Etelä-Savon väkiluku 31.12.2024 oli ennakkotiedon mukaan 129 391. Pieksämäen kaupungin väkiluku lisääntyi 136 henkilöllä (+0,8 %) ollen vuoden 2024 lopussa 17 186. Kaupungin väkiluku kasvoi ensimmäisen kerran nykyisen Pieksämäen kaupungin (v. 2007 alkaen) aikana. Luonnollinen väestömuutos oli -172 henkilöä. Väkiluvun kasvu johtuu maahanmuutosta, joka lisäsi kaupungin väestöä 448 henkilöllä (Etelä-Savon maakuntaliitto: Väestömuutosten ennakkotietoja, julkaistu 23.1.2025).

Tilastokeskus päivitti väestöennusteensa vuoteen 2045 saakka vuoden 2024 aikana. Pieksämäen kaupungin väestön kehittymistä vuosina 2000 – 2045 on kuvattu seuraavassa taulukossa:

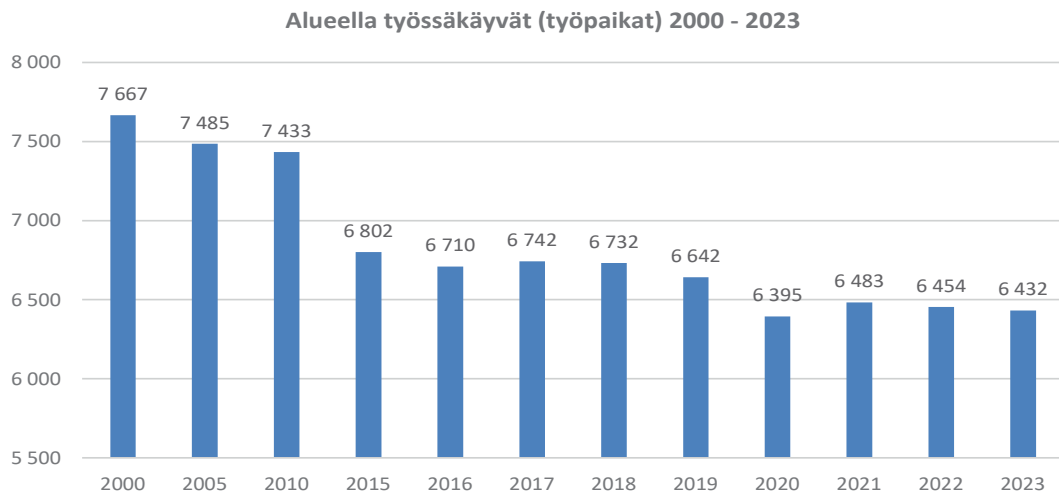

Syntyneiden määrä on selvästi vähentynyt 2000-luvun alusta, mutta nousi viime vuonna yli sadan ensimmäisen kerran 2020-luvulla. Kuolleiden määrä on ollut tasaisesti 300 molemmin puolin. Väestön väheneminen on hidastunut maahanmuuton seurauksena.

Työpaikat ja työllisyys

Tilastokeskuksen viimeisimmän, vuodelta 2023 olevan, työpaikkatilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 432, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 22 työpaikkaa (Tilastokeskus 17.12.2024). Talouden suhdannetilanteen lisäksi vähenemistä selittää työikäisen väestön väheneminen ikääntymisen myötä.

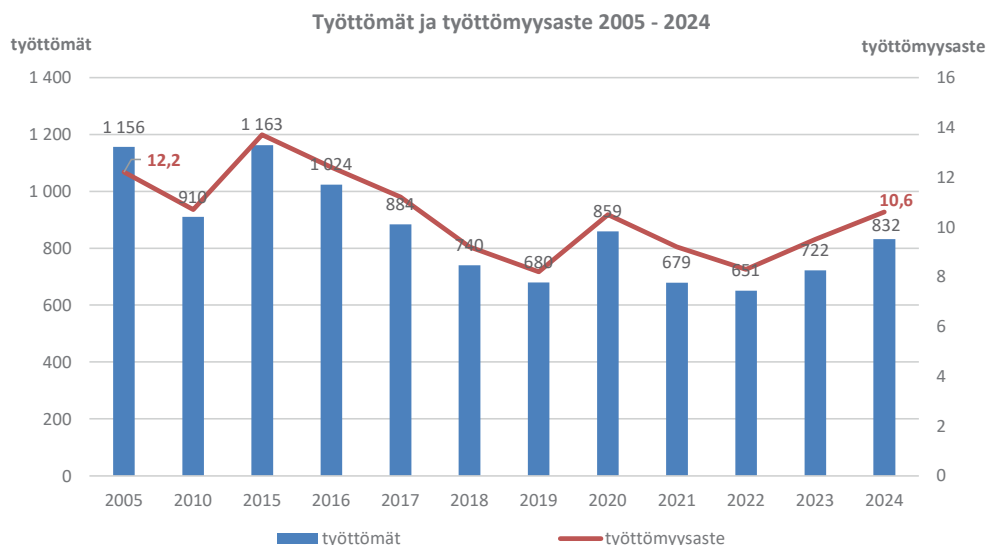

Vuoden 2024 lopussa Pieksämäellä oli 832 työtöntä ja työttömien osuus työvoimasta nousi 12,0 prosenttiin (edellisenä vuonna 10,4 %). Työttömiä oli 110 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien määrä on noussut viimeisen kahden vuoden aikana yleisestä suhdannekehityksestä johtuen.

Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 7 123 työtöntä, mikä on 6,3 % (424 henkilöä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien määrän kasvu selittyy aktivointipalvelujen piirissä olevien vähentymisellä.

Lomautettujen määrä (901 henkilöä) on laskenut hieman vuoden takaiseen verrattuna. Etelä-Savossa työttömänä oli 12,8 % työvoimasta (vuonna 2023 12,0 %) ja koko maassa 12,0 % (vuonna 2023 11,2 %). Pitkäaikaistyöttömiä Etelä-Savon työttömistä on 30 %. Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä on lisääntynyt 24 000 henkilöllä vuoden aikana (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työllisyyskatsaus joulukuun 2024, julkaistu 24.1.2025).

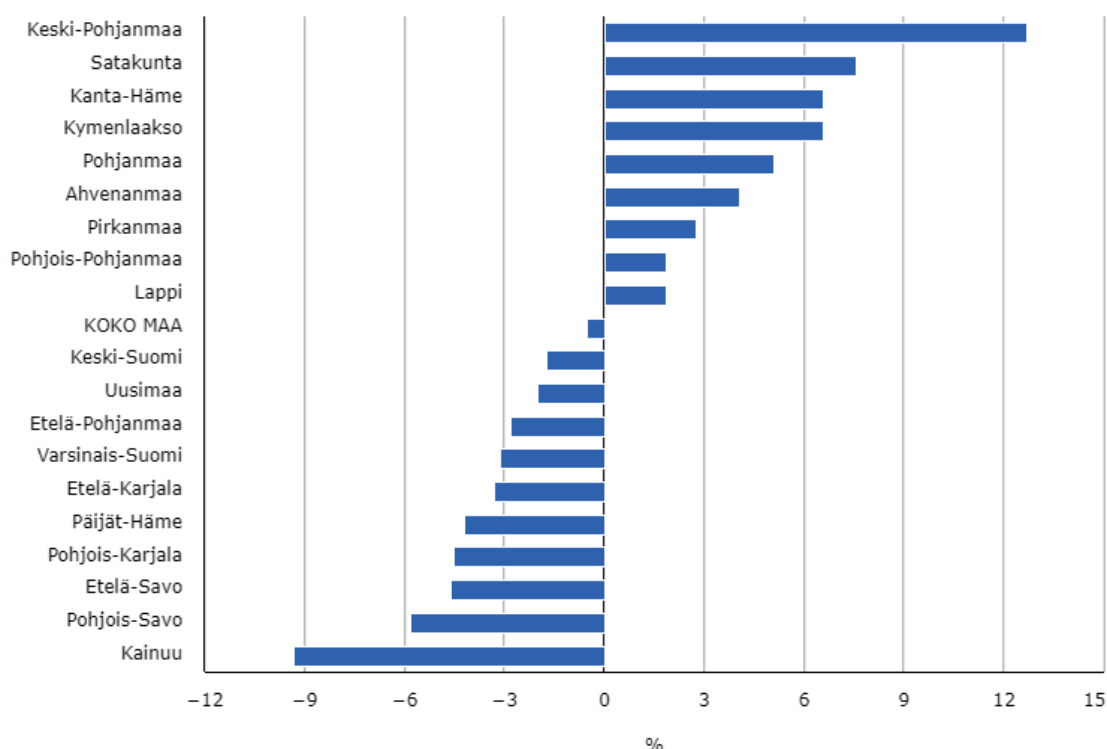
Pieksämäellä työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2024 keskimäärin 10,6 % ja vuonna 2023 se oli 9,5 %.

Aluekehitys

Taloudellista kehitystä ja kasvua mitataan bruttokansantuotteella (BKT), joka on maassa vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen yhteenlaskettu arvo. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan alueellinen arvonkehitys kasvoi noin puolessa maakunnista. Arvonlisäyksen kasvu oli voimakkainta Keski-Pohjanmaalla, jossa kasvoivat jalostustoimialat. Palvelutoimialat tuottavat suurimman osan Suomen bruttoarvonlisäyksestä. Niitä ovat esimerkiksi vähittäiskauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta, rahoitus- ja vakuutustoiminta, julkishallinto sekä terveydenhuolto. Eniten arvonlisäys väheni vuonna 2023 Kainuussa (Tilastokeskus 28.11.2024).

Maakuntien arvonlisäyksen volyymin muutos 2023*, %

Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden aluetilinpito

3.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2024 alkuperäinen talousarvio oli 3,1 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviota laadittaessa käyttötaloudessa otettiin huomioon työ- ja virkaehtosopimusten mukainen 3 % kasvu, ukrainalaisten lasten palveluista johtuvat kustannukset kasvatus- ja opetuspalveluissa, korkomenojen kasvu ja TE-uudistuksen valmistelun kustannukset. Verotulot ja valtionosuudet budjetoitiin saatavilla olevien ennusteiden mukaisesti. Tilikauden aikana hyväksyttiin yhteensä 190 000 euron lisämääräraha varhaiskasvatuksen toimintakuluihin ja 800 000 euron lisäys muihin rahoitustuottoihin. Muutettu talousarvio oli 2,5 milj. euroa alijäämäinen.

Toimintatuotot ylittivät budjetoidun 2,3 milj. eurolla. Pakolaisten toimeentulokorvauksia saatiin yli kahdeksankertaisesti talousarvioon verrattuna, metsänmyyntituloja saatiin 0,5 milj. euroa enemmän kuin oli budjetoitu, myös muut opetus- ja kulttuuritoimen maksut sekä maa- ja vesialueiden vuokratuotot ylittivät talousarvion. Muissa tuloissa näkyvät mm. käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä alv-tarkastuksesta saadut alv-palautukset.

Käyttötalouden menot alittivat muutetun talousarvion lähes 2,0 milj. eurolla ollen 55,4 milj. euroa. Menot pienenevät 1,9 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökulut toteutuivat 95,5 % ollen 24,1 milj. euroa. Henkilöstökuluja nosti kunta-alan sopimuskorotukset ja palkkakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa. Henkilötyövuosia oli kuitenkin kahdeksan edellisvuotta vähemmän, joten palkkakulut eivät ylittäneet talousarviota ja työttömyysvakuutusmaksun lasku näkyi henkilöstösivukulujen vähennyksenä. Henkilöstökulujen osuus on 44 % kaikista kaupungin käyttötalouden menoista.

Muiden palvelujen ostot alittivat talousarvion 0,9 milj. euroa, etenkin rakennusten ja alueiden kunnossapitoon oli varattu talousarviossa enemmän menoja kuin toteuma oli. Asiakaspalvelujen ostot puolestaan ylittyivät vähän. Sähköstä aiheutuneet menot laskivat edellisestä vuodesta lähes 0,6 milj. euroa ja alittivat myös talousarvion. Tämä näkyi aineet, tarvikkeet ja tavarat -menoissa. Myös avustukset ja vuokrat jäivät hieman talousarviota pienemmiksi.

Muissa kuluissa näkyvät kaupunginhallituksen päättämät purkuvaraukset, yhteensä 350 000 euroa. Ilman näitä purkuvarauksia myös muut kulut olisivat alittaneet talousarvion. Kaupungilla on lukuisia huonokuntoisia kiinteistöjä, joista osalle voidaan katsoa muodostuneen velvoite kiinteistöjen purkamisen osalta. Purkuvaraukset kohdistuvat käyttöikänsä päässä oleviin huonokuntoisiin tai korjauskelvottomiin rakennuksiin, jotka voivat aiheuttaa vaaraa sivullisille tai ympäristölle. Purkuvaraus tehtiin kohteille: Linnatie 9, Kalevalan päiväkodin uudisosa, Keskuskatu 21, lentokonehalli ja Uhonmäen kellari.

Sote-palvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden vastattavaksi muutti kaupungin tulo- ja menorakenteita merkittävästi. Kaupungin omistama kiinteistömassa jäi uudistuksessa kokonaan kaupungille, mutta kaupungin tulot pienenevät. Talouden tasapainotusryhmässä katsottiin, että säästöjen hakeminen vajaakäyttöisistä ja kaupungin nykymuotoiseen toimintaan huonosti soveltuvista tiloista on perustellumpaa kuin esimerkiksi varhaiskasvatukseen tai opetukseen kohdistuvat leikkaukset. Kaupungin omistamien, vajaakäytöllä olevien, kiinteistöjen ylläpitokulut ovat merkittävät. Ylläpitokulujen lisäksi kiinteistöjen korjausvelka on suuri. Kiinteistöjen purkamisesta aiheutuu kustannuksia, mutta purkukulut saadaan melko nopeasti katettua ylläpitokulujen säästönä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.9.2024 § 41 Pieksämäen kaupungin kiinteistöjä koskevan säästöohjelman, jossa on tavoiteaikataulu realisoitavan kiinteistöomaisuuden osalta.

Valtionosuudet ja verotulot

Verotulot ylittivät talousarvion 1,7 milj. euroa ja säilyivät edellisvuoden tasolla. Kunnan tulovero ylitti talousarvion 2,2 milj. euroa. Vuonna 2023 kunnan tuloveroprosentti oli 9,36. Vuodelle 2024 tuloveroprosentti tuli pyöristää lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen, joten veroprosenttia nostettiin 9,4 prosenttiin.

Osuus yhteisöveron tuotosta laski ja jäi alle talousarviossa ennakoidun. Myös kiinteistöveron osuus jäi alle ennakoidun, mutta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin ja tilalle tulivat rakennusten yleinen ja maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti. Maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alaraja on 1,30 ja rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti oli 1,15 vuonna 2024 Pieksämäellä.

Vuonna 2024 valtionosuudet olivat 2,3 milj. euroa, mikä on 44 % edellisvuoden määrästä, mutta vastasi hyvin talousarvion perusteena olevaa ennakkollista laskelmaa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus pieneni edellisvuoteen verrattuna 3,7 milj. euroa. Valtionosuudet vähenivät vuonna 2024, kun sote-siirtolaskelmat valmistuivat ja johtivat kuntien valtionosuusleikkauksiin. Sote-vähennyksen vaikutusta kompensoitiin määräaikaisella valtionosuuden lisäyksellä, joka peritään kunnilta valtionosuusvähennyksinä vuosina 2025 – 2027.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudessa näkyy valmistavan opetuksen lisäys siten, että miinusmerkki pienenee. Vuonna 2024 OKM:n valtionosuus oli 1,9 milj. euroa miinuksella, kun aiemmin se on ollut yli 2 milj. euroa miinusmerkkinen. Vuodelle 2025 valmistavan opetuksen volyymin kasvu näkyy todella selkeästi, kun OKM:n valtionosuus on enää n. 0,3 milj. euroa miinuksella.

	TP2023	TP2024	Erotus
Verotulot			
Kunnan tulovero	31 387 678	32 077 471	689 793
Kiinteistövero	5 055 308	5 196 829	141 521
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 174 040	3 299 603	-874 437
Yhteensä	40 617 026	40 573 903	-43 123
Valtionosuudet			
Peruspalveluiden vos	-1 676 652	-5 374 107	-3 697 455
Veromenetysten korvaus	3 330 180	3 322 183	-7 997
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-2 041 049	-1 896 948	144 101
Verotulojen tasaus	5 639 449	6 268 444	628 995
Yhteensä	5 251 928	2 319 572	-2 932 356

Muiden erien vaikutukset

Alv-tarkastus tehtiin vuosilta 2021 – 2023 ja nettona kaupunki sai n. 40 000 euron tulot lähinnä sote-puolen alv-vähennysten johdosta.

Vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattiin siirtovelkoihin sote-palkkojen joulukuun lisät 109 000 euroa, jotka menivät maksuun hyvinvointialueen puolella. Hyvinvointialue laskutti lopulliset kustannukset vuonna 2023, joten ylimääräinen varaus purettiin tilinpäätöksessä ja näkyy sote-palkkojen vähennyksenä.

Eloisa maksoi Etelä-Savon kunnille Vaalijalan ylijäämän palautukset vuosilta 2021 – 2022. 0,8 milj. euron suoritus näkyy muissa rahoitustuotoissa.

Kaupunginhallitus päätti (1.7.2024) myydä 40,1 % Kuntalaskenta Oy:n osakkeista Administer Oyj:lle. Kuntalaskennan myynti näkyy käyttöomaisuuden voittona 99 800 euroa. Omistuksen myynti näkyy myös tasearvon alaskirjauksena eli investointitulona (20 000 euroa) sekä Administerin osakkeiden saanti investointimenona (50 000 euroa).

Korkomenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna lähes 0,2 milj. euroa. Korot pysyivät korkealla

tasolla koko vuoden 2024 ja lyhytaikaisesta luotosta jouduttiin maksamaan alkuvuoden osalta n. 4 %:n korkoa, mutta kesän jälkeen korot alkoivat laskea reiluun kolmeen prosenttiin. Myös pitkien lainojen korot olivat 3 prosentin molemmin puolin. Talousarviossa ennakoitiin korkokustannusten nousua ja varauduttiin 1,8 milj. euron kustannuksiin edellisen vuoden 1,0 milj. euron sijaan. Kustannukset alittivat budjetin 0,2 milj. euroa. Lyhytaikaisen luoton määrää pystyttiin vähentämään loppuvuotta kohden, kun taloustilanne oli odotettua parempi.

Pakolaistilanne / Ukrainan sodan vaikutukset

Ensimmäiset ukrainalaiset tulivat Pieksämäelle maaliskuussa vuonna 2022. Pieksämäellä ovat toimineet Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä vastaanottokeskus ja Kotokunta Oy. Vastaanottokeskukset vastaavat ja majoittavat Suomeen saapuneita turvapaikanhakijoita sekä tilapäistä suojelua hakeneita Ukrainan konfliktia paenneita henkilöitä. Päävastuu ja palvelut tilapäisen suojelun henkilöiden osalta ovat vastaanottokeskuksilla ensimmäisen vuoden, jonka jälkeen he voivat hakea kotikuntamerkin­nän ja siirtyä kunnan palveluihin. Suomen Punaisen Ristin Pieksämäen vastaanottokeskuksen toiminta päättyi 30. huhtikuuta 2024. Tämä johtui Maahanmuuttoviraston vuosina 2022–2024 suorittamasta vastaanottokeskustoiminnan kilpailutuksesta, jonka seurauksena osa vastaanottokeskuksista suljettiin tai niiden toiminta siirrettiin uusille toimijoille. Kotokunta jatkoi toimintaansa Pieksämäellä ja jatkuu edelleen.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi kaupungille avustusta kotoutumisohjaajan palkkakustannuksiin ja tällä avustuksella saatiin palkattua kotoutumiskoordinaattorille lokakuusta alkaen työpari syksyllä 2023. Työparityöskentely on jatkunut vuonna 2024. Pieksämäen kaupungin kotoutumispalvelut on antanut ohjausta ja neuvontaa sekä haastatellut Ukrainan konfliktia paenneita kotikuntamerkin­nän saaneita henkilöitä. Lisäksi ohjausta ja neuvontaa on annettu aiemmin Pieksämäelle tulleeille ja muille maahan tulleeille sekä Step – koulutuksen kansainvälisille opiskelijoille, jotka ovat tulleet perheineen Pieksämäelle.

Yhteistyö kunnan eri tahojen mm. hyvinvointialueen, seurakunnan ja SPR:n kanssa on ollut kiinteää. Lähipalvelu-infot on aloitettu kerran kuukaudessa keskiviikkoisin Poleenissa, jossa eri tahot esittelevät palveluitaan, mm. Kela, työllisyysalue, hyvinvointialue, perusopetus, nuorisotoimi, seurakunta, STEP- koulutus, Esedu sekä paikallisia järjestöjä. Tilaisuudessa ovat mukana venäjän, persian ja englannin kielen tulkit. Myös erilaisia tapahtumia on rakennettu yhteistyössä, mm. keväällä seurakunnan kanssa urheilutapahtuma sekä marraskuussa ”Joulu kuuluu jokaiselle” tapahtumat. Lisäksi SPR ja seurakunta ovat järjestäneet tapaamisia ja kerhoja, jotka on suunnattu kaikille maahan tulleeille sekä Pieksämäellä asuville henkilöille.

Suomen hallituksen pakolaiskiintiön pienentämisen vuoksi Pieksämäelle oli tulossa vuonna 2024 kahdeksan henkeä. Vuonna 2024 ei tullut kiintiöpakolaisia, koska afganistanilaisten kiintiöpakolaisten haastattelut olivat myöhään syksyllä 2024 ja siten nämä eivät päässeet tulemaan loppuvuodesta. Vuoden 2024 kiintiöpakolaisten saapuminen Pieksämäelle siirtyi 2025 alkuvuoteen. Vuoden 2024 aikana Pieksämäelle tilapäisen suojelun osalta kotikuntamerkin­nän on saanut noin 200 henkilöä.

Vuonna 2024 ukrainalaisia lapsia oli varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä n. 35 - 40 lasta (n. 6 %). Määrä vaihteli hieman vuoden aikana. Ukrainaa äidinkielenään puhuvia lapsia oli kuta kuinkin saman verran, kuin muita S2 lapsia yhteensä varhaiskasvatuksessa. Aikaisemmin Hiekanpään päiväkodin Sylvinkujan satelliittiyksikköön keskitetty ukrainalaisten varhaiskasvatustoiminta muutettiin siten, että syksyllä 2024 Sylvinkujan ryhmien lapset integroitiin normaaleihin päiväkotiryhmiin kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa. Haasteena arjessa on edelleen näkynyt hoitoisuuteen (mm. mahdolliset traumaoireet) sekä yhteisen kielen puuttumiseen liittyvät pulmat. Aikaisemmin saatua turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarkoitettua avustusta ei jaettu enää vuonna 2024.

Perusopetuksessa ukrainalaisten lasten määrä pysyi suurena koko vuoden ja joulukuun lopussa lapsia oli n. 130 – 140. Kevätlukukaudella 2024 valmistavan opetuksen ryhmiä oli 10. Vaikutus kunnan toimintaan on merkittävä. Opetus on onnistunut olosuhteisiin nähden vähintäänkin hyvin.

Lapset ovat päässeet nopeasti Pieksämäelle tulon jälkeen kouluun ja lapsen oikeus saada opetusta turvallisessa kouluympäristössä on toteutunut.

Syyslukukaudella 2024 valtaosa lapsista integroitiin yleisopetuksen ryhmiin. Tämä aiheutti merkittävää opetuksen tuen lisäämistä. Tukitoimina näihin ryhmiin palkattiin ohjaajia sekä lisättiin jakotunteja ja S2 -opetusta. Kontiopuiston koulun 6. vuosilukille integroituvia oppilaita oli eniten. Siellä kaksi opetusryhmää muodostettiin uudelleen niin, että oppilaat jaettiin kolmeen uuteen ryhmään. Näin saatiin pienemmät opetusryhmät. Kaikkiaan Pieksämäellä oli v. 2024 lopussa 188 maahanmuuttajataustaista esi- ja/tai perusopetusikäistä lasta. Ukrainalaiset ovat ylivoimaisesti suurin ryhmä.

Taloudellisesti kunta on joutunut panostamaan ukrainalaisten lasten koulutukseen merkittävän määrän rahaa etupainotteisesti. Lisäkuluja tuli henkilöstö-, tila-, ruoka-, siivous- ja tarvikekuluista. Kunta saa valmistavaan opetukseen valtionosuusrahoituksen jälkikäteen niin, että vuoden 2024 rahoitus tilitetään vuonna 2026. Rahoitus kattaa opetuksesta aiheutuneet kulut täysimääräisesti. Yleisopetukseen integroituneiden lasten opetus rahoitetaan kuten kaikkien muidenkin pieksämäkeläisten lasten. Opetuksen kannalta haasteet ovat pedagogisia ja inhimillisiä. Suomen kielen oppiminen ei ole edennyt toivotulla tavalla ja se taas vaikeuttaa omalta osaltaan integroimista. Suomalaisen ja ukrainalaisen yhteiskunnan kulttuurin erot näkyvät myös haasteina koulun arjessa.

3.1.5 Kaupungin henkilöstö

Vuonna 2024 kaupungin organisaatiossa ei tapahtunut määrällisesti suuria muutoksia hyvinvointialuemuutosten jälkeen. Merkittävin muutos tapahtui kaupungin johdossa. Kaupunginjohtaja Ulla Nykänen jäi eläkkeelle 1.9.2024. Kaupunginvaltuusto valitsi 3.6.2024 pitämässään kokouksessa uudeksi kaupunginjohtajaksi Emilia Savolaisen. Uusi kaupunginjohtaja aloitti työnsä 1.9.2024.

Henkilöstöresurssit

Pieksämäen kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2024 samalla tasolla kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana. Kaupungilla oli töissä yhteensä 473 työntekijää ja viranhaltijaa. Vakituisen henkilöstön osuus oli 364. Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana ja siksi henkilötöyvuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin vuoden viimeisen päivän tilanne. Henkilötöyvuosien*) määrä väheni n. kahdeksalla edellisvuoteen verrattuna. Tällä oli myös merkittävä vaikutus palkkakustannuksiin. Henkilötöyvuodet vähenivät erityisesti kasvatus- ja opetuspalvelujen vastuualueella.

*) palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä

Henkilön keski-ikä

Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 49,4 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus vakituisesta henkilöstöstä oli 20,6 %. Eläköityminen tulee viiden seuraavan vuoden aikana jatkumaan voimakkaana. Kevan tilastojen mukaan henkilöstöstä kahdeksan siirtyi vanhuuseläkkeelle vuoden 2024 aikana. Eläköityminen ja työntekijöiden hakeutuminen muualle töihin aiheuttaa edelleen ongelmia työvoiman rekrytointiin yhä kilpailuimmilla työvoimamarkkinoilla.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi huolestuttavasti. Sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2024 21,5 päivää / henkilötöyvuosi (+2,8 pv). Sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi merkittävästi kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen ja teknisen toimen vastuualueilla. Valtakunnallisesti mielenterveyssyistä olevat sairauspoissaolot ovat kasvussa ja tämä sama trendi näkyy myös meidän organisaatiossamme. Esimiesten ja työterveyshuollon kanssa yhteistyössä nk. kolmikantaneuvotteluissa ja työkykyriskien ohjausryhmässä pyritään aktiivisesti ennaltaehkäisemään pitkittyviä sairauspoissaoloja etsimällä yksilöllisiä ratkaisuja työntekijöiden työssä jatkamiseen. Työterveysneuvotteluissa on pyritty

löytämään myös keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiselle.

Työttytyväisyystutkimus

Koko henkilöstöä koskeva työn psykososiaaliset kuormitustekijät-kysely toteutettiin keväällä ja liikkumisen henkilöstökysely tehtiin syksyllä. Kyselyjen tuloksia hyödynnettiin mm. esimieskeskusteluissa ja työterveyden kanssa käydyissä keskusteluissa.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Kaupunki tukee henkilöstönsä fyysistä ja psyykkistä työkykyä tarjoamalla mahdollisuuksia omaehtoiseen itsestä huolehtimiseen. Liikunnan ja kulttuurin harrastamista tuettiin myös liikunta- ja kulttuuriedulla. Enimmillään 120 euron arvoista liikunta- ja kulttuurietua haki 411 työntekijää. Vapaa-ajalla oli mahdollisuus osallistua mm. eri pallopelien pelaamiseen työntekijöille varatuilla salivuoroilla sekä vesijumppaan uimahallissa.

Keväällä (13. - 16.5.2024) kaupungin työntekijöille järjestettiin mahdollisuus osallistua Seutuopiston organisoimiin tyhy-pajoihin. Monipuolinen tarjonta mahdollisti mm. uusiin lajeihin ja aktiviteetteihin tutustumisen tai osallistumisen opastettuun ulkoiluun Vedenjakareitistöllä. Tyhy-pajoihin osallistui 70 kaupungin työntekijää. Syksyllä aloitti Liikkuvan elämäntavan tukeminen työikäisillä -hanke. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelun innovoimaan hankkeeseen on saatu hankerahoitus opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle-ohjelmasta. Hankkeen tavoitteena on työntekijöiden terveyden ja työhyvinvoinnin tukeminen lisäämällä fyysisistä aktiivisuutta sekä työssä että vapaa-ajalla. Hanke kestää vuoden 2025 loppuun saakka ja siihen on palkattu hankerahoituksella yksi työntekijä.

Marraskuun lopulla Poleenissa järjestettyyn kaupungin henkilöstön pikkujouluun osallistui n. 200 henkilöä. Kaupunginhallitus päätti 28.10.2024 kokouksessaan pyöräedun tarjoamisesta kaupungin henkilöstölle. Mahdollisuus pyöräetuu tuli voimaan vuoden 2025 alusta.

Työterveyshuolto

Pieksämäen kaupungin työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Työterveyshuollon tarkoitus on ehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Lisäksi sen tarkoitus on edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä sekä työyhteisöjen toimintaa.

Työterveystoiminnan tavoitteina on omalta osaltaan puuttua sairauspoissaoloihin varhaisen tuen kautta, löytää ratkaisuja osatyökykyisten henkilöiden työssä jatkamiselle rajoitteista huolimatta ja lisätä työyhteisöjen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulutuksen ja aktivoimisen kautta. Kelan korvausluokkien I (ehkäisevä työterveyshuolto) ja II (sairaanhoito) kustannuksista on tehty taulukko Työterveyshuollon kustannukset 2021 - 2024. Ehkäisevän työterveyshuollon osuus kustannuksista on kasvanut merkittävästi.

Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja

31.12.2024	Naiset	Miehet	Yhteensä	Muutos vrt. 2023
Vakituiset	277	87	364	-1
Määräaikaiset	91	18	109	-2
Yhteensä	368	105	473	-3

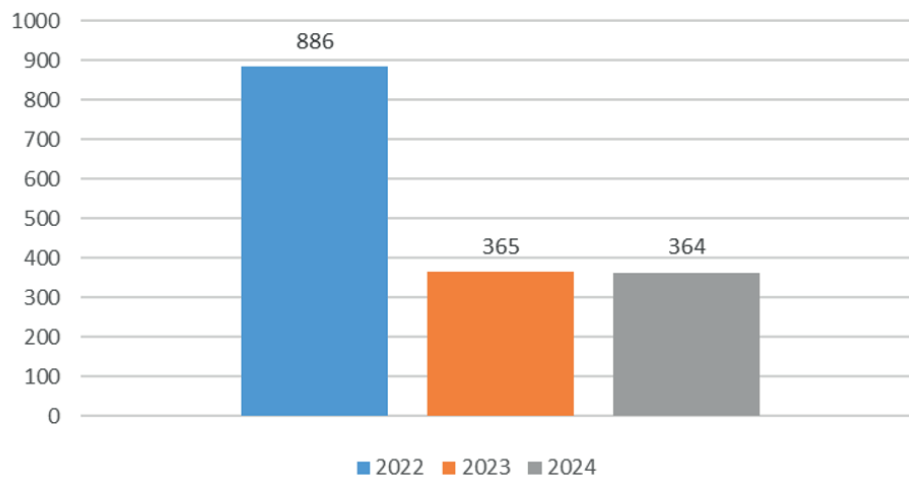
Määräaikaiset (tilanne 31.12.2024) sis. myös sijaiset, oppisopimussuhteiset, velvoitetyöllistetyt. Ei sis. Seutuopiston sivutoimisia tuntiopettajia.

Vakituinen henkilöstö vastuualueittain 2021 – 2024

Vastuualue	2021	2022	2023	2024
Kaupunginhallitus	54	50	31	32
Kasvatus ja opetus	258	271	266	264
Kulttuuri ja vapaa-aika	29	36	35	34
Tekninen toimi	132	127	33	34
Perusturva	393	402	0	0
Yhteensä	866	886	365	364

Kaupunginhallituksen ja teknisen toimen vastuualueilla vuosien 2021-2022 luvut sisältävät hyvinvointialueelle ja Pieksämäen Tukipalvelut Oy:lle siirtyneen henkilöstön.

Vakituinen henkilöstö 2022-2024

Kuvassa vuosi 2022 sisältää hyvinvointialueelle ja Pieksämäen Tukipalvelut Oy:lle siirtyneen henkilöstön.

Henkilöstömäärä henkilötövuosina (HTV)

2022		2023		2024	
HTV1	HTV2	HTV1	HTV2	HTV1	HTV2
1 084,18	1 021,18	472,41	447,90	469,68	439,94

HTV1 = palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä / 365 * osa-aika% / 100

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palkattomat ajat vähennetty)

Henkilötövuosiin ei ole laskettu mukaan sivutoimisia tuntiopettajia (Seutuopisto)

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset (vakituiset) vastuualueittain

Vastuualue	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Yhteensä
Kaupunginhallitus	30	2	32
Kasvatus ja opetus	233	31	264
Kulttuuri ja vapaa-aika	28	6	34
Tekninen toimi	32	2	34
Yhteensä	323	41	364

Osa-aikaisuuden syitä ovat työstä johtuvan osa-aikaisuuden lisäksi mm. osa-aikaeläke, osatyökyvyttömyyseläke, osakuntoutustuki, osasairauspäiväraha, osittainen hoitovapaa ja omaehtoinen osa-aikatyön tekeminen. Seutuopiston sivutoimiset tuntiopettajat eivät ole luvuissa mukana.

Henkilöstön ikärakenne (vakituiset)

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
Alle 30 v	18	4,95
30 – 39 v	64	17,58
40 – 49 v	79	21,70
50 – 59 v	128	35,16
60 – 64 v	73	20,05
65 -	2	0,55
Yhteensä	364	100,00

Vakituiset keski-ikä 49,4 vuotta

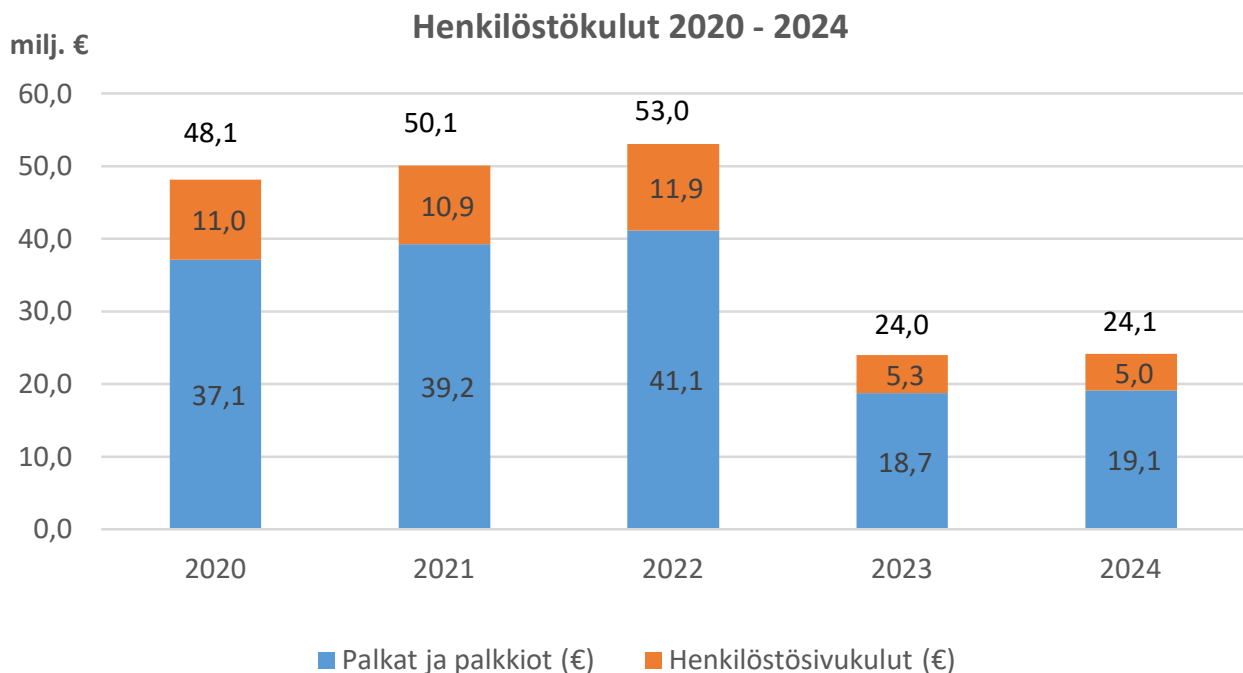
Kaikki 47,1 vuotta

Henkilöstön sukupuolirakenne (vakituiset)

	Lukumäärä	%-osuus
Naisia	277	76,10
Miehiä	87	23,90

Henkilöstökulut

	2021	2022	2023	2024
Palkat ja palkkiot (€)	39 214 003	41 115 723	18 709 427	19 138 666
Henkilöstösivukulut (€)	10 899 202	11 912 212	5 275 891	5 006 487
Henkilöstökulut yht:	50 113 205	53 027 935	23 985 318	24 145 153

Palkat ja palkkiot vastuualueittain 2022 – 2024 (euroa)

Vastuualue	2022	2023	2024
Kaupunginhallitus	2 540 383	1 785 353	2 051 975
Perusturva	19 933 156	0	0
Kasvatus ja opetus	12 276 091	13 169 839	13 264 111
Kulttuuri ja vapaa-aika	1 945 004	2 001 772	2 054 566
Tekninen toimi	4 421 088	1 752 463	1 768 014
Yhteensä	41 115 722	18 709 427	19 138 666

Henkilöstön sairauspoissaolot (vakituiset, kalenteripäivää)

	Kaupungin- hallitus	Kasvatus ja opetus	Kulttuuri ja vapaa- aika	Tekninen toimi
2024	187	5 009	813	1 093
2023	252	4 967	351	574

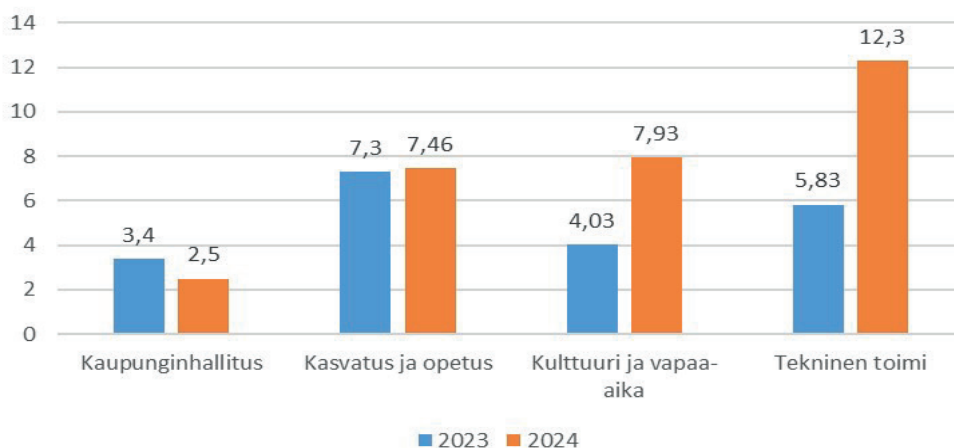
Työtapaturmat (ei sis. em. lukuihin)

Kaupunginhallitus	0 pv.
Kasvatus ja opetus	102 pv.
Kulttuuri ja vapaa-aika	0 pv.
Tekninen toimi	4 pv.

Sairauspoissaoloja yhteensä koko henkilöstö/kalenteripv.	
2024	9 492
2023	8 450

Sairauspoissaoloja yhteensä lukuun sisältyy työtapaturmista johtuvat poissaolot.
Sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2024 21,5 päivää / henkilötyövuosi (htv 2)

Sairauspoissaoloprosentit 2023 - 2024

sairauspoissaoloprosentti = sairauspoissaolojen osuus teoreettisesta säännöllisestä työajasta

Sairauspoissaolopäivien jakautuminen poissaolon pituuden mukaan (vakituiset, kalenteripv)

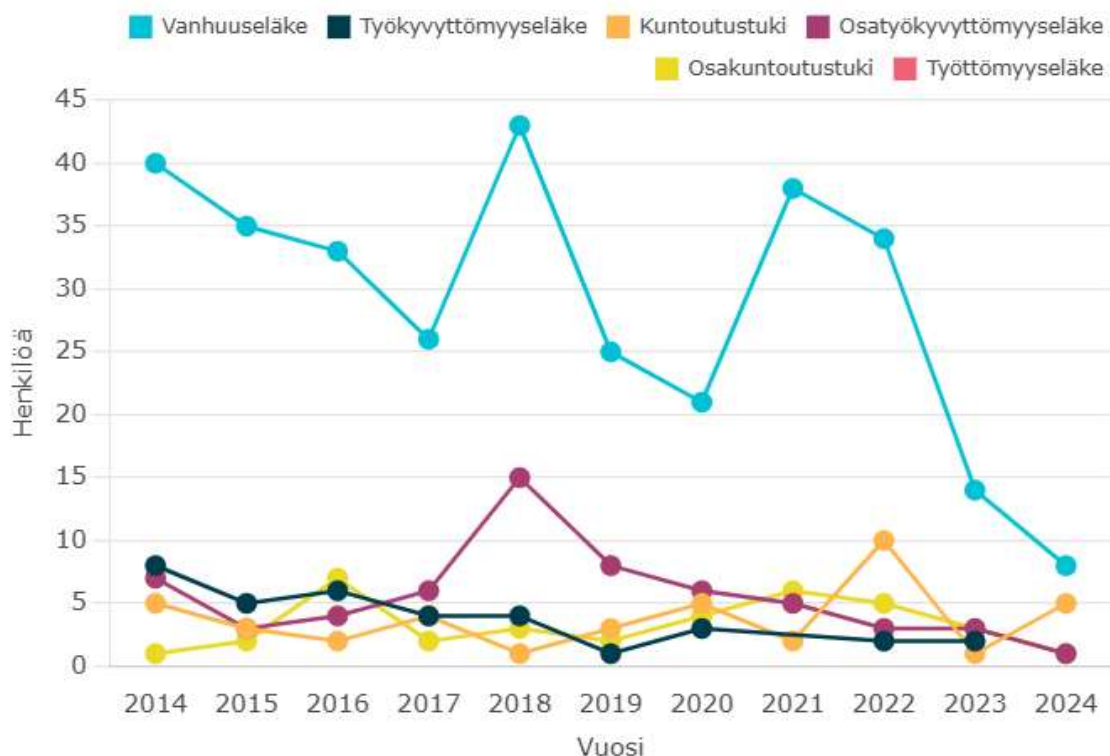
	Kesto					
	1-3 pv	4-10 pv	11-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	181 - pv
2024	957	1 089	2 039	811	1 613	699
2023	1 162	1 146	2 055	597	769	570

Työterveyshuollon kustannukset 2021-2024 (Kelan korvausluokat I ja III)

Työterveyshuolto	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Kokonaiskulut	651 641,19	663 386,88	343 217,10	381 193,26
Kela I	386 796,45	376 184,96	187 564,73	223 028,75
Kela II	264 844,74	287 201,92	155 652,37	158 164,51
Kelan korvaus	275 891,67	284 367,50	126 974,65	*)130 000
Nettomenot	375 749,52	379 019,38	216 242,45	251 193,26

*Arvio

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

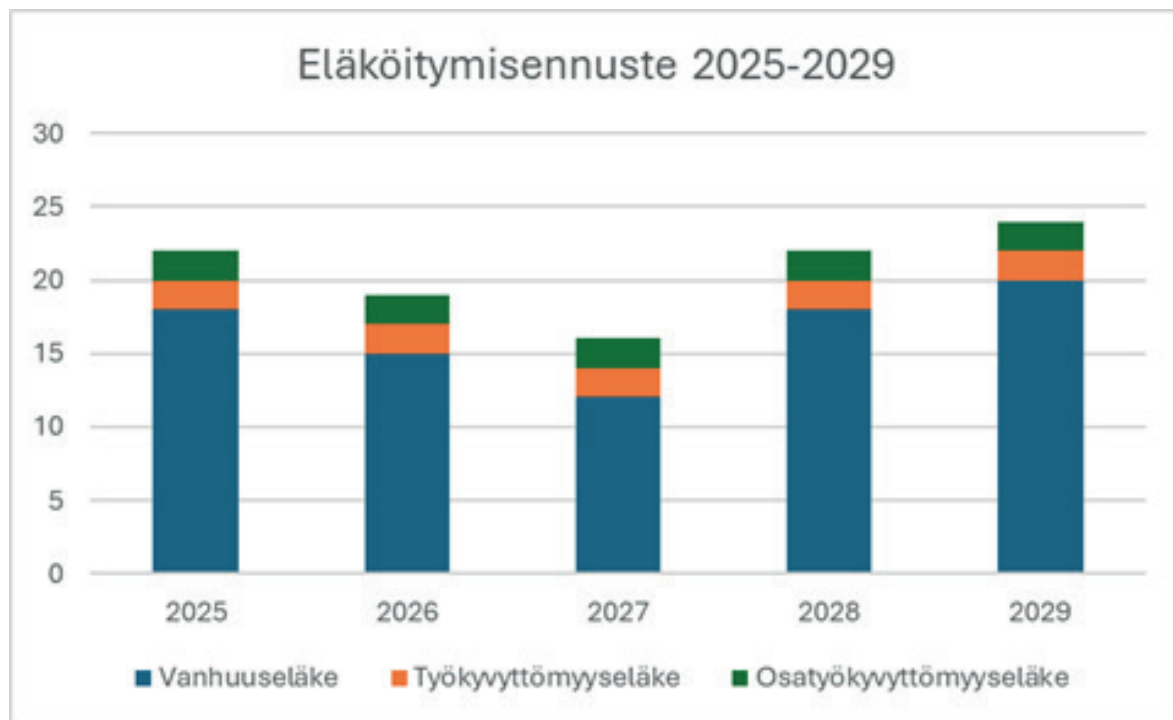
Eläkkeelle siirtyneet vuonna 2024 (Keva)

Vanhuuseläke	8
Kuntoutustuki	5
Osakuntoutustuki	1
Osatyökyvyttömyyseläke	1

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 64,51 vuotta

Kaikkien eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 58,2 vuotta

Eläköitymisennuste 2025 – 2029 (Keva)

Arvioitu eläköityminen seuraavan viiden vuoden aikana, 9 suurinta ammattiryhmää

Ammattiryhmä	Eläkepoistuma	Prosenttia ammattiryhmän vakuutetuista
Peruskoulun yläluokkien ja lukion o...	18	21,4 %
Lastentarhanopettajat	10	19,9 %
Päiväkotien ja muiden laitosten last...	8	10,6 %
Koulunkäyntiavustajat	7	17,3 %
Perhepäivähoitajat	6	23,3 %
Yleissihteerit	5	44,1 %
Luokanopettajat	5	10,1 %
Erityisopettajat	4	16,9 %
Lastenhoidon johtajat	4	61,1 %

Työsuojelutoiminta vuodelta 2024

Pieksämäen kaupungin työsuojelutoimikunnan näkökulmasta vuosi 2024 kului kohtalaisen rauhallisesti. Toimikunta on osallistunut erilaisiin tarkastuksiin ja selvityksiin, ja erityisesti Harjun koulun sisäilmatilanne on työllistänyt merkittävästi. Sisäilmaongelmien selvittäminen ja ratkaiseminen on ollut yksi vuoden keskeisistä haasteista.

Työsuojelutoimikunta on tehnyt työpaikkavierailuita eri työyksiköihin tarkoituksenaan tarkkailla työympäristöä ja kuulla henkilöstöä työ- ja terveysturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Näiden vierailujen avulla on pyritty parantamaan työoloja ja varmistamaan, että työntekijöiden ääni tulee kuulluksi.

Työhyvinvointiasioiden suhteen on tehty kehittämistyötä. Työhyvinvointiedut ovat monipuolistuneet vuoden aikana, ja henkilöstölle on tarjottu uusia mahdollisuuksia hyvinvointinsa edistämiseksi. Uudistukset ovat saaneet positiivista palautetta henkilökunnalta. Vuoden aikana on myös päivitetty ja ajantasaistettu työsuojelun toimintaohjelmia. Erityisesti päihdemalli, päihdetoimintamalli sekä toiminta häirintä- ja kiusaamistilanteissa ovat olleet keskeisiä päivityskohteita. Näiden ohjelmien päivittäminen on ollut tärkeää, jotta ne vastaavat nykyisiä tarpeita ja lainsäädännön vaatimuksia.

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Tämä kokousväli on osoittautunut toimivaksi ja riittäväksi sosiaali- ja terveysturvallisuuden poistumisen jälkeen. Kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia työsuojeluasioita ja suunniteltu tulevaa toimintaa. Yhteenvetona voidaan todeta, että vuosi 2024 on ollut työsuojelutoimikunnalle työntäyteinen, mutta hallittavissa oleva. Toimikunta on onnistunut tehtävissään ja jatkaa työtään henkilöstön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi myös tulevinä vuosina.

3.1.6 Ympäristöasiat

Jäteveden purkualueena toimivien Vehkalammen ja Uuhilammen alueiden kunnostusselvityksen laadinta käynnistyi vuonna 2019. Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisut, jolla alue voidaan ennallistaa ja Pieksäljärveen valuvia ravinnepäästöjä vähentää. Hanke on yhteistyöhanke Etelä-Savon Ely-keskuksen kanssa. Vehkalammen ruoppausurakka on aloitettu lokakuussa 2023 ja se saatettiin loppuun vuonna 2024. Ruoppauksella on tarkoituksena parantaa linnuston pesimä- ja ruokailuympäristöjä, ehkäistä lammen umpeen kasvamista ja näin edistää alueen virkistyskäyttöä, jonka yhtenä käyttäjäryhmänä ovat lintuharrastajat.

Taajama-alueiden hulevesien käsittelyä tehostetaan verkostojen peruskorjauksen yhteydessä. Hulevesiverkostojen peruskorjauksen tarpeen kartoitusta on alettu tehostamaan. Hulevesiverkoston mitoituksen riittävyyttä on tarkoitus tarkastella ja teettää siitä selvitys. Purkuputkia ei johdeta suoraan vesistöihin ja hulevesien viivästys- ja puhdistusaltaita rakennetaan. Viivästysrakenteita ja biologista puhdistusta suositetaan rakenteissa.

Hyötyjätteen vastaanottoalue Kukonsuolla on ollut pois käytöstä ympäristöluvan päivittämisen vuoksi. Uusi lupahakemus on ollut käsittelyssä aluehallintovirastolla ja se valmistui vuonna 2024. Uuteen lupaan on haettu lupia ainoastaan selkeästi hyödynnettävissä oleville vastaanotettaville hyötyjätteille. Tällä pyritään selkeyttämään alueen toimintaa. Kukonsuon hyötyjätealueelta on hävitetty hyötyjätettä loppusijoituspaikkaan muualle. Puistoista poistetut huonokuntoiset puut ja vesakot on haketettu ja käytetty voimalaitoksilla polttoaineena. Kaupungin omistamat omat lämpölaitokset käyttivät vuonna 2023 lähes 100 % läheltä saatua puuhaketta, myös puistojen lahoppuut on hyödynnetty lämmöksi.

Valtatie 23:n viereen rakennettuun meluvalliin on vuonna 2023 hyödynnetty jonkin verran kaupungin kohteista saatua puhtaita ylijäämämaita ja purkubetoneita koko kaupungin alueelta. Meluvallilla on

myös paikallisen ympäristöviranomaisen ympäristösuojelulain 27 § mukainen lupa. Valtatie 23:n meluvalli on rakennettu valmiiksi vuoden 2024 aikana. Samalla on rakentunut liikenneääniltä ja -melulta suojausta Nokkalan asuntoalueelle suunnitelmien mukaisesti (meluntorjunta). Meluvalliin tuotavan aineksen laaduntarkkailua on tarkennettu ja vallin molempiin päihin on asennettu puomit, jotta vältetään luvattomilta jätteen tuonneilta.

Aineetonta pääomaa on hankittu kulttuurimaisemien (kaukomaisemanäkymät Kirkonmäki ja alueen peltoja hoidettu maisemapeltoina) ennallistamisessa näkymiä avaamalla ja lisäämällä biologista monimuotoisuutta (maisemapellot ja -alueet, eläimistö). Polkupyörällä ja jalkaisin liikkumisen mahdollisuuksia pyritään vahvistamaan ja edistämään kevytliikennettä kaupunki-infrassa autoilun sijaan. Savontien saneeraus on aloitettu vuonna 2024, jossa edistetään kevyttä liikennettä. Myös asema-alueen saneeraus on jatkunut ja siinäkin on pyritty edistämään kevyen liikenteen käyttöä. Pieksämäen kaupungille laaditun ilmasto-ohjelman mukaisesti on pyritty etenemään hiilineutraaliutta kohti. Pieksämäellä on käynnistynyt Niinimäen tuulivoimapuiston rakentaminen, joka käsittää 22 tuulivoimalaa ja on täten Itä-Suomen suurin tuulipuisto. Lisäksi on suunnitteilla kaksi uutta tuulipuistohanketta ja on saatu avustusta aurinkosähkövoimaloiden suunnitteluun. Ilmasto-ohjelma on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.

Pieksämäen kaupunginvaltuusto on syyskuussa 2022 päättänyt liittyä Hinku-kunnaksi ja kaupunki tavoittelee kasvihuonepäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Viimeisimpien v. 2022 tilastojen mukaan on Pieksämäki onnistunut vähentämään kokonaispäästöjä 48 % vuoden 2007 tasosta. Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan ja vuoden 2024 talousarviossa huomioitiin päästöjä vähentävät investoinnit. Hinkukunnan tavoite on asetettu korkeammalle kuin Keski-Savon yhteisessä ilmasto-ohjelmassa, jossa hiilineutraaliutta tavoitellaan vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi kaupungilla on olemassa Savon Voiman kanssa ilmastokumppanuussopimus. Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on kehittää Pieksämäen kaupungin ilmasto-ohjelman tavoitteiden saavuttamista mm. tehostamalla uusiutuvan energiankäyttöä huomioiden kaukolämpöjärjestelmän mahdollisuudet. Tavoitteena on energian kulutuksen ja päästöjen vähentäminen. Pidemmällä tähtäimellä tavoitellaan kaukolämmöntuotannon hiilineutraaliutta.

Energiatehokkuuteen on lisäksi kiinnitetty erityistä huomiota kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Vuonna 2023 terveyskeskuskiinteistössä aloitettua energia- ja olosuhdeoptimointia on jatkettu vuonna 2024. Työssä tehdään kevyt kiinteistön energiatehokkuuden ja olosuhteiden tarkastus, jossa käydään läpi talotekniikan toimivuus energiatehokkuuden ja olosuhteiden näkökulmasta sekä optimoidaan asetusarvot kohteen rakennusautomaatiota hyödyntäen.

Kaupungin katuvaloverkostoa on saneerattu runsaasti viime vuosien aikana ja vuoden 2024 jälkeen noin 85 prosenttia katuvaloista on uusittu ja ne toimivat led-valoilla. Tämä tuo runsaasti energian säästöä ja saneerauksia jatketaan edelleen.

Pieksämäen Vesi Oy:n rakennuttama biokaasulaitos on valmistunut ja sen avulla pyritään tuottamaan kaikki laitoksen toimintaan tarvittava sähkö ja lämpö. Samalla puhdistamolietteen hajuhaitat pystytään minimoimaan ja vuosittaiset lietteen kuljetukset Kuopioon voidaan lopettaa.

Leppävirran kunnan alaisuudessa toimiva Keski-Savon ympäristötoimi hoitaa sopimuksella kunnalle ympäristönsuojelulain, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut. Kuopion kaupungin alaisuudessa toimiva Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa sopimuksella kunnalle kuuluvat jätehuoltoviranomaisen palvelut. Erillistä ympäristöraporttia ei ole laadittu.

3.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen (kh 4.3.2019 § 35) tarkoituksena on varmistaa,

että yhteisesti sovittuja ja hyväksyttyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Pieksämäen kaupungin toiminnassa. Kaupungin viestinnän tulee antaa kuntalaisille, joukkoviestimille, viranomaisille ja eri sidosryhmille riittävät tiedot päätöksenteosta ja palveluista. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Pieksämäen kaupungin viestintäohjeen (kh 6.11.2017 § 204) ja sosiaalisen median ohjeiston (kh 12.2.2018 § 22).

Kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Pieksämäen kaupungin yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.12.2022 § 86. Kaupunginhallitus on (25.4.2022 § 102) hyväksynyt työsuojelun toimintaohjelman vuosille 2022 – 2025. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt (6.6.2022 § 37) myös laajan sähköisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022 – 2025 ja joka vuosi tuodaan käsittelyyn hyvinvointikertomuksen toteuma. Kotouttamisohjelma vuosille 2021 – 2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.11.2021 § 95. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2024 § 55 Pieksämäen kaupungin uuden kotoutumishjelman ja valtuutti kotoutumiskoordinaattorin jatkossa tekemään päivitykset ohjelmaan. Pieksämäen kaupungin turvallisuussuunnitelma vuosille 2022 – 2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.5.2022 § 23.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti. Kaupungin toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä on edistetty siten, että vuodesta 2019 alkaen tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen on julkaistu Pieksämäen kaupungin ostolaskuaineistot kaupungin verkkosivuilla. Vuoden 2024 ostolaskut tullaan myös julkaisemaan tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

3.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtion merkittävin kuntapäätös vuonna 2025 on TE-palvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille. Työvoimapalvelujen toteuttamiseksi kunnat ovat muodostaneet 45 yhteistoiminta-aluetta, jotka aloittivat toimintansa 1.1.2025. Pieksämäen kaupunki on liittynyt Keski-Savon työllisyysalueeseen yhdessä Varkauden kaupungin sekä Joroisten ja Leppävirran kuntien kanssa. TE-palvelut kasvattavat kunnan menoja, mutta valtio rahoittaa laajenevat tehtävät peruspalvelujen valtionosuudessa. On hyvin todennäköistä, että työttömyyden hoidon ja laajenevan työttömyysturvavastuun valtionrahoitus alittaa kustannukset useastakin syystä. Työllisyysmäärärahojen leikkaukset ja kuntien palkkatuen käytön rajoittaminen iskevät vaikeaan suhdannetilanteeseen, sillä työttömyys on lisääntynyt uudistuksen alla useilla kymmenillä tuhansilla henkilöillä. Huolta aiheuttaa uudistuksen alimitoitettu rahoitus, mutta uudistus voi tuoda myös parempaa palvelua työttömille kuntien laajan palvelurakenteen avulla.

Kuntien valtionosuuksia heiluttaa myös vuonna 2023 tapahtunut sote-siirtolaskelmien tarkentuminen. Laskelmien tarkentuminen kohdisti kuntien valtionosuuksiin uusia vähennyksiä. Vuonna 2025 valtio kohdistaa kuntien valtionosuuksiin normien kevennyksen varjolla myös muita leikkauksia (työllisyysmäärärahat) sekä suoria leikkauksia (indeksijarru ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen vähentäminen). Sen lisäksi uudistetaan kotouttamisen lainsäädäntöä ja leikataan kotouttamisen määrärahoista, muun muassa kuntien laskennallisista kotouttamisen korvauksista.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ovat myös merkittävä uudistus. Se tiukentaa nopealla aikataululla opetusryhmien muodostamisen sääntelyä ja haastaa muun muassa kuntien tilojen riittävyyden sekä ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden. Valtion talousarviossa uudistukseen oppimisen tuen kokonaisuuteen esitetään noin 38 miljoonaa euron valtionosuusmäärärahaa ja kuntien menojen on arvioitu lisääntyvän vastaavalla summalla. Kunnat ovat lausuneet monelta eri taholta, että uudistuksen kustannukset tulevat nousemaan selvästi ministeriön laskelmia suuremmiksi.

Vaikka markkinakorot ovatkin laskeneet huipustaan, kuntien korkokulujen ennustetaan kasvavan

lähivuosina. Kiinteäkorkokoisten lainojen korot tulevat tarkasteltavaksi ja enää lainaa ei tulla saamaan lähellä nollakorkotasoa. Haasteet eivät siis lopu, vaan kunnissa on pystyttävä sopeutumaan nopeastikin muuttuviin tilanteisiin.

Pieksämäen kaupungin taseessa on vuoden 2024 tilinpäätöksessä n. 18,3 milj. euroa kumulatiivista ylijäämää. Vuoden 2025 talousarvio on alijäämäinen 1,6 milj. euroa ja taloussuunnitelmavuosille on budjetissa arvioitu yhteensä 2,0 milj. euron alijäämä. Kaupungin velkamäärä on 80,1 milj. euroa ja konsernivelka 95,5 milj. euroa.

Kriisikuntakriteerien arvot paranivat vuonna 2024. Vuosien 2023 ja 2024 osalta mikään kriisikuntakriteereistä ei täyttnyt. Taloustilanne tulee kiristymään vuodesta 2025 alkaen ja sen myötä myös 2025 vuoden tunnusluvutkin tulevat heikentymään. Näköpiirissä ei kuitenkaan ole, että kaikki neljä kriteeriä tulisivat täyttymään lähivuosina.

Kunta täyttää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan tunnusmerkistön, mikäli kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määrärajassa, joka on neljä vuotta tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien tai jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa/asukas ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa /asukas tai kaikki seuraavat tunnusluvut täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuonna: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde (alle 80 %), kunnan tuloveroprosentti (väh. 2 %-yks korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskiarvo), asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä (ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän väh. 50 %:lla) ja konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate (alle 0,8).

- Pieksämäen kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää enemmän kuin 1 000 euroa/asukas (kertynyt ylijäämä v. 2024 on 10,6 milj. euroa eli 616 euroa/asukas ja vuonna 2023 kertynyt ylijäämä oli 6,1 M€ eli 357 euroa/asukas).
- Pieksämäen kuntakonsernin vuosikatteen ja poistojen suhde ei ollut alle 80 % (v. 2024 146,5 % ja v. 2023 138,1 %).
- Pieksämäen tuloveroprosentti 9,40 ei ylitä Manner-Suomen kuntien tuloveroprosenttien painotettua keskiarvoa 7,46 % (v. 2024) vähintään 2 %-yksikköä.
- Kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ei ylitä maan keskiarvoa väh. 50 %, Pieksämäki 6 243 €/as v. 2024 ja 6 576 €/as v. 2023, kuntakonsernien lainat ja vuokravastuut (Manner-Suomi) v. 2023 oli 8 067 €/as ja raja-arvo v. 2023 12 100 €/as.
- Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate ei ollut alle 0,8 vuonna 2024 (v. 2024 1,0 ja v. 2023 1,0).

Kaupungin väestömäärän väheneminen pysähtyi vuoden 2024 aikana ja kääntyi lievää nousuun. Kokonaisnettomuutto oli neljättä vuotta peräkkäin positiivinen. Varsinkin maahanmuutto on tuonut positiivista väestökasvua kaupunkiin. Pieksämäen kaupunki on ilmastotyön edelläkävijä. Kaupunki on mukana uusiutuvien energian hankkeissa, jotka tuovat mukanaan positiivisia vaikutuksia elinvoiman ja kaupungin verotulojen osalta.

3.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Strategisissa riskeissä Pieksämäen kaupungin suurin haaste on väestörakenteen muutoksen aiheuttama muutospaine palvelurakenteisiin, palvelujen saatavuuteen ja niiden rahoitukseen. Ikääntyvä väestö aiheuttaa palvelutarpeen kasvua ja riskinä on, että sote-uudistustyö ei täysin

lunasta sille asetettuja taloudellisia tavoitteita. Väestöennusteen mukaan lasten ja nuorten määrä tulee laskemaan Pieksämäellä edelleen. Tällä on suuri vaikutus valtionosuusrahoitukseen ja palvelurakenteiden sopeutus- ja mukautustarpeeseen. Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuutta palvelujen järjestämiselle.

Taloudelliset riskit

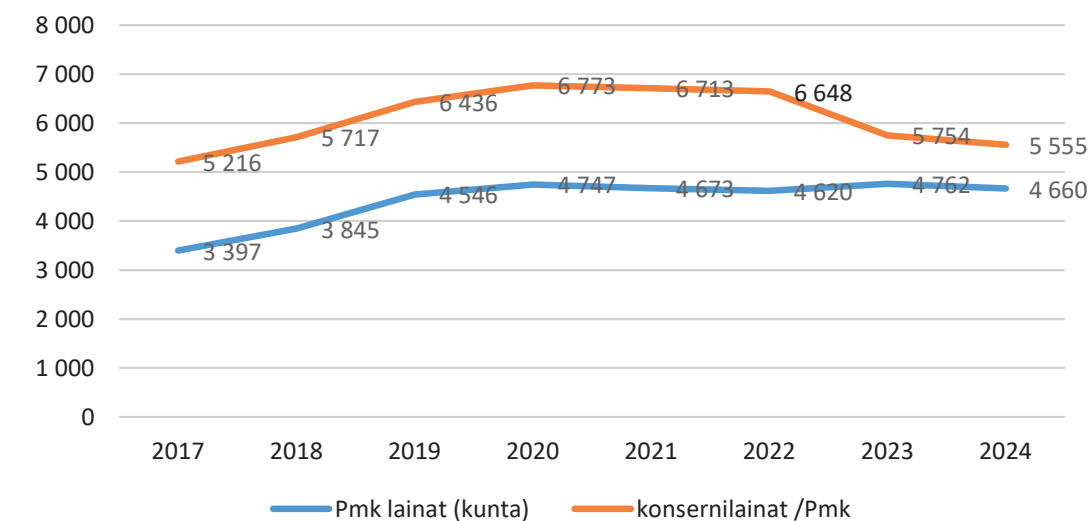
Hyvinvointialueuudistus mullisti kuntien rahoitusjärjestelmän, kun yli puolet verotuloista ja kaksi kolmannesta valtionosuuksista siirrettiin hyvinvointialueiden rahoittamiseen. Valtionosuudet vähenevät tämän hetken tiedon mukaan 0,4 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna, jos ei oteta huomioon TE-uudistuksen rahoitusta, eikä OKM:n valtionosuutta. OKM:n valtionosuuden osalta tilanne näyttää nyt paremmalta kuin talousarviossa arvioitiin, kasvua selittää valmistavan opetuksen oppilasmäärän (pääosin ukrainalaiset) sekä aikuisten perusopetuksen volyymin kasvu. Valtionosuuksien voimakas heittely tekee haasteen talouden suunnitteluun, vuonna 2023 valtionosuudet olivat 5,3 milj. euroa, vuonna 2024 ne olivat 2,4 milj. euroa ja nyt ennuste 2025 vuodelle on 6,2 milj. euroa. Pieksämäen kaupungin osalta kolmen miljoonan euron heitot rahoituksessa näkyvät todella paljon, kun koko vuoden tulos on ollut samaa luokkaa. Valtionosuustasausjärjestelmän mahdolliset muutokset voimalaitosten kiinteistöverotuksen osalta voivat heikentää merkittävästi kaupungin saamia kiinteistöverotuloja.

Kaupungin käyttötalouden pitäminen hyvällä tasolla niin, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot, on välttämätöntä talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisasteen kasvun hillitsemiseksi. Poistojen suhteellinen osuus on kasvanut verorahoituksesta. Vuonna 2022 poistot olivat noin 9 prosenttia verorahoituksesta, mutta vuosina 2023 - 2025 niiden osuus on jo 15 prosenttia. Kaupungille voi koitua suuria kustannuksia, jos joudutaan alaskirjaamaan kiinteistöjen arvoja ja tämänkin jälkeen vielä maksamaan omaisuuden purkamisen kustannuksia.

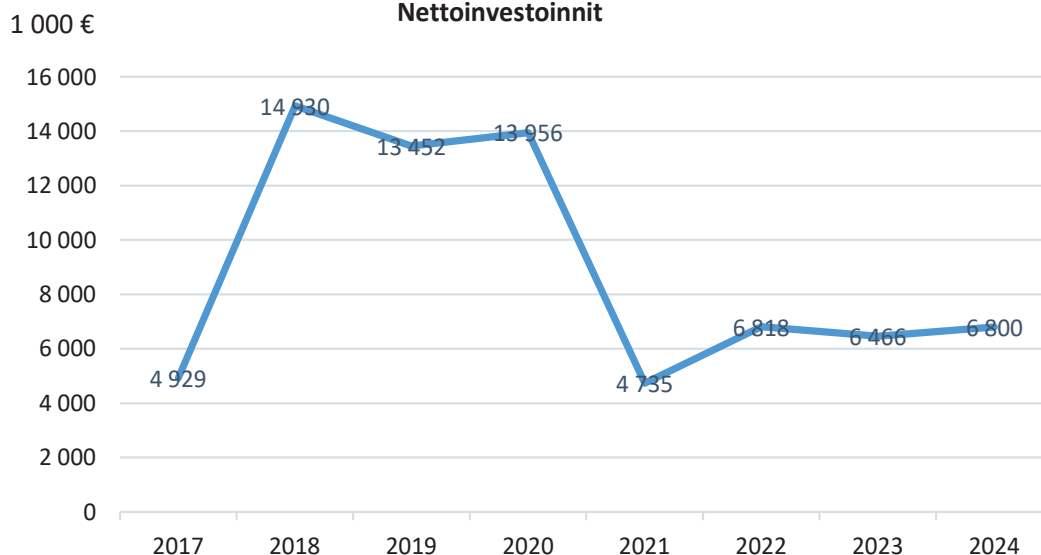
Korkotaso lähti jyrkkään nousuun vuonna 2022, nousu jatkui vuonna 2023 ja korot pysyivät korkealla tasolla koko vuoden 2024, vaikka laskua alkoikin näkymään syksyllä 2024. Tämä näkyi lainanhoitokustannusten nousuna. Lyhytaikaisen luoton korko oli neljän prosentin tasolla alkuvuoden ja loppuvuonnakin pysyttiin yli kolmessa prosentissa. Myös pitkäaikaisten lainojen korot olivat kolmen prosentin tuntumassa. Korkokuluja maksettiin 1,6 milj. euroa, kun edellisenä vuonna kustannukset olivat 1,4 milj. euroa. Korkokuluihin on talousarviossa 2025 varattu 1,8 milj. euroa. Lainamäärää saatiin pienennettyä ja se on 80,1 milj. euroa. Kaupunki on saanut aiemmin kiinteäkorkoisia lainoja alhaisella korolla ja nämä auttavat rahoituskulujen hillitsemisessä, mutta uudet lainat joudutaan ottamaan markkinahintaan ja tuovat mukanaan kustannusten nousun painetta. Talouden ennakointia hankaloittaa myös edelleen jatkuva Ukrainan sota ja Lähi-Idän laajeneva kriisi. Kunnan huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridivaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava. Tietoturvaan ja -suojaan panostaminen lisää myös kustannuksia. Kuntiin on kohdistunut entistä aktiivisemmin ja vakavampia kyberhyökkäyksiä ja niiden vaikutus toimintaan ja vahingot järjestelmiin voivat olla todella kalliita, joten suojautumista on välttämätöntä tehdä.

Pieksämäellä saatiin pidettyä 2020 – 2021 vuodet ylijäämäisenä, kun toisaalta valtio lisäsi tukia kuntakentälle helpottamaan koronasta johtuvia kustannuksia, mutta toisaalta toteutetut talouden tasapainotusohjelmat ja -toimenpiteet näkyivät myös. Vuonna 2022 menot kasvoivat 7,8 % ja tilinpäätös painui 2,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuosi 2023 oli taas ylijäämäinen mm. vero- ja valtionosuusrahoitusten vuoksi. Myös vuosi 2024 saatiin pidettyä ylijäämäisenä, kun kaupunki sai hyvin käyttötalouden tuloja, verotuloja sekä kertaluonteisia rahoitustuloja. Samalla menot saatiin pidettyä kurissa. Pieksämäen kaupungin lainamäärä on pysynyt viimeiset vuodet tasaisena, eikä lainakanta ole lähtenyt suureen nousuun. Suureen velkamäärään sisältyy merkittävä korkoriski pidemmällä aikavälillä. Korkojen nousulta on suojauduttu kiinteäkorkoisilla lainoilla (n. 80 % vuoden 2024 lainoista), joita on matalien korkojen aikana onnistuttu saamaan edulliseen hintaan. Vuonna 2024 Pieksämäen kaupungin maksama ottolainojen keskiporko oli 1,90 %.

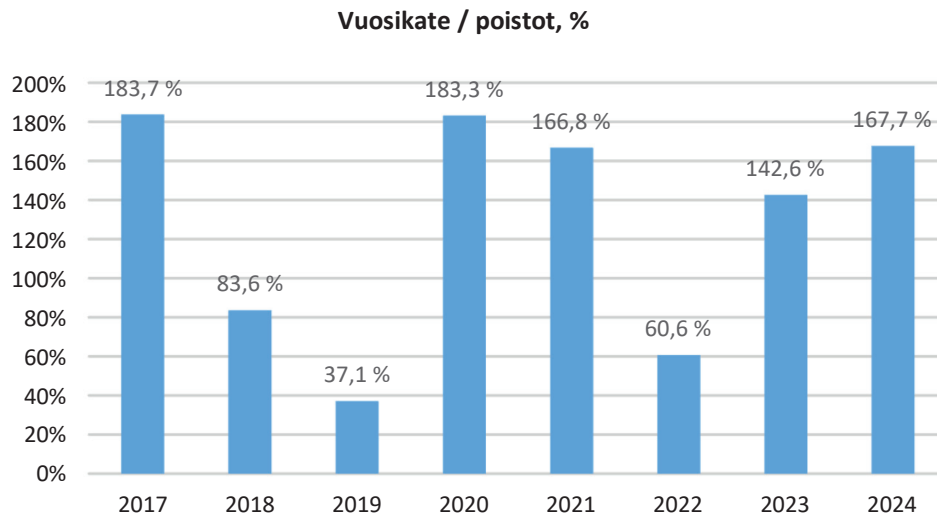
Lainakannan kehitys €/asukas

Nettoinvestoinnit

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Jos vuosikate/poistot tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosien 2020 – 2021 ja 2023 – 2024 osalta tulo-rahoitus on ollut riittävä, mutta vuoden 2022 osalta ei. Taloussuunnitelmavuosina 2025 – 2027 vuosikate/poistot on arvioitu olevan 74,4 % - 84,2 %:n välillä.

Operatiiviset riskit

Operatiivisissa riskeissä keskeistä on henkilöstöresurssin riittävyys ja hallinta sekä riittävä osaaminen henkilöstömäärän vähentyessä. Henkilöstön rekrytoinnissa on jo näkynyt haasteita ja eläköitymisen kiihtyessä riski ammattitaitoisen ja pätevän henkilöstön saatavuudessa on todellinen. Työssä viihtyvyyden parantaminen, selkeät työnjaot, sairaslomien ennaltaehkäisy ja varautuminen ennakoitaviin henkilöstömuutoksiin ovat tekijöitä, joilla hallitaan henkilöstöriskejä.

Mikäli koulutusyksiköt keskittyvät kasvukeskuksiin, vaikeutuu työvoiman saatavuus väestöä menettävillä alueilla, minkä seurauksena alueiden veto- ja pitovoima heikkenee. Riskinä on työvoiman saatavuuden heikkeneminen Itä-Suomen alueella.

Omaisuuksien kohdistuvat riskit

Kaupunki on ottanut vakuutuksia omaisuus-, vahinko- ja vastuuriskien varalle. Kaupungilla on laaja omaisuusmassa, jota on syytä edelleen realisoida kulujen pienentämiseksi ja tuottojen saamiseksi. Kaupunkikonsernin vastuulla olevaa infrastruktuuria (mm. vesi- ja jätevesiverkosto, kadut, tiet ja valaistus) on vuosittain perusparannettu, mutta korjausvelka on silti merkittävä. Tuottamattomien ja palvelutuotannosta poistuneiden tilojen ylläpitokustannukset syövät kaupungin käytettävissä olevia resursseja tarpeettomasti. Riskinä on, että vajaakäyttöisten ja huonokuntoisten kiinteistöjen ylläpito syö kaupungin tuloja, jotka olisi tarpeen käyttää palvelujen tuottamiseen ja elinvoiman kehittämiseen. Vuoden 2024 tilinpäätökseen tehtiin purkuvaraus muutaman huonokuntoisen kiinteistön osalta, mutta tämä ei poista kiinteistöistä aiheutuvaa riskiä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt syyskuussa tiettyjen kiinteistöjen myynnin tai purkamisen aikataulut osana talouden tasapainotusohjelmaa.

Sote-kiinteistöjen kohtalo on myös tulevien vuosien riski. Sote-uudistuksen yhteydessä kuntien omistuksessa olleet sote-kiinteistöt jäivät kuntien omistukseen ja hyvinvointialueet tulivat niihin vuokralle. Uudistuksen voimaantuloon liittyvä voimaannpanolaki määritteli alkuvuosien vuokra-ajan ja vuokratason, mutta tilanne tulee muuttumaan vuonna 2026. Jos kunta tulevaisuudessa jatkaa toimitilojen hallintaa, toiminta tulee kuntalain mukaan yhtiöittää. Myös sopimusehdot, tärkeimpänä vuokrataso, sovitaan tuolloin uudelleen. Hyvinvointialueiden palveluverkkopäätöksillä on kiinteistöjen kautta suora vaikutus kuntien talouteen.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus on 4.3.2019 hyväksynyt Pieksämäen kaupungin sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan yleisohjeen, mikä on tullut voimaan 5.3.2019 alkaen. Myös hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4.3.2019 Pieksämäen kaupungin hankintasäännön ja pienhankintaohjeen, joiden tarkoituksena on turvata lain ja muiden säännösten noudattaminen hankinnoissa. Kaupunginhallitus hyväksyi 8.5.2023 hankintasääntöön ja pienhankintaohjeisiin muutokset, jossa mm. hankintojen tekeminen edellyttää hankintaesityslomakkeen käyttämistä ja että tarjouskilpailut toteutetaan Cloudia tarjouspalvelu.fi/pieksamaki -portaalin kautta eli on siirrytty sähköisen palveluun. Muutokset astuivat voimaan 1.6.2023 alkaen. Sopimukset ovat pääosin viety Cloudia Sopimus -järjestelmään.

1.6.2017 voimaan tulleen Kuntalain säännösten mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §), kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (39 §) ja toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sen tulee olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta on annettu ohjeet vastuualueille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on selostettu vastuu- ja tulosalueiden toimintakertomuksissa.

Kaupungin toiminnan ja talouden seurannasta on annettu ohjeet vastuualueille ja niihin liittyvä raportointi toimii. Vastuualueiden kanssa käydään yksityiskohtainen toimintoihin ja talouteen liittyvä neuvottelu talousarvion laadinnan yhteydessä ja osittain tilinpäätöksen valmistuttua. Tarvittaessa pidetään erillispalavereita vastuualueittain/tulosalueittain. Kaupunki on toteuttanut suuria investointihankkeita, mutta vuosien 2021 – 2024 investointikustannukset on saatu pidettyä lähellä poistojen tasoa. Vuosikate ei riittänyt vuosina 2018 – 2019 ja 2022 poistojen kattamiseen, mutta vuosina 2020 – 2021 ja 2023 – 2024 vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelmavuoden 2026 investoinnit ovat suuremmat kuin suunnitelman mukaiset poistot.

Suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä sisäinen tarkastus on tavallisesti järjestetty omaksi tehtäväksi kunnanhallituksen ja ylimmän johdon alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen palveluja ostetaan myös tilintarkastus- ja muilta tarkastusyhteisöiltä. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa heidän valvontavelvollisuuden täyttämisessä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Tietotilinpäätös viedään kaupunginhallitukselle vuosittain tiedoksi yhdessä kaupungin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa. Tietotilinpäätös on tiedonhallinnan johtamisen ja sisäisen valvonnan työväline. Tietotilinpäätöksessä kuvataan tiedonhallinnan, tietosuoja- ja tietoturvan toteutumista kaupungin toiminnassa sekä todennetaan toiminnan EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisuutta. Tietotilinpäätöksessä kuvataan tiedonhallinnan, dokumentoinnin, käyttöoikeuksien hallinnan, turvallisuuden sekä tietoturvan ja tietosuojuksen toimintaa ja raportoidaan havaituista poikkeamista.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä Tiedonhallintapolitiikassa (Kh 6.3.2023 § 57) kuvataan tiedonhallinnan periaatteet, tavoitteet, toimintatavat, vastuut ja valvonta. Pieksämäen kaupungin

tiedonhallintaa kuvataan kokonaisuutena Tiedonhallintamallissa ja siihen liittyvissä muissa asiakirjoissa. Vuonna 2024 tehtiin esiselvitys tiedostojen hallinnasta ja koordinoitiin sähköisten tietojen hallintaa suhteessa käyttöönotettuun sähköiseen arkistoon sekä käynnistyneeseen ulkoisen nettisivun ja intran uudistamiseen.

Tietosuojayhteistyötä jatkettiin Mikkelin, Mäntyharjun, Hirvensalmen, Pertunmaan, Kangasniemen, Juvan ja Puumalan kanssa. Kuntien yhteisen tietosuojavastaavan koollekutsuma kuntien yhteinen tietosuojaryhmä kokoontui säännöllisesti noin kuukausittain. Ryhmän kokouksiin osallistuvat tietohallintopäällikkö ja tiedonhallinta-asiantuntija.

Pieksämäen kaupunki käyttää henkilöstön tietoturvan ja tietosuojan osaamisen kehittämiseen Navisec -itseoppimisympäristöä. Esihenkilöiden tulee huolehtia, että henkilöstö suorittaa koulutuksen ja testin vuosittain. Suoritettavia osioita ovat henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosio, toimialakohtainen osio ja lisäksi henkilötietoja käsittelevän GDPR-koulutus osio, jos käsittelee työssään henkilötietoja. Myös luottamushenkilöille on käytössä oma tietoturvaa ja tietosuojaajaa käsittelevä koulutusosio. Koulutuksen läpikäyminen on kehotuksista huolimatta ollut puutteellista ja vaatii toimenpiteitä vuodelle 2025.

Kybervaihtaminen on Suomessa ja muualla länsimaissa korkealla tasolla. Kuntasektorin toimijoille on onnistuttu tekemään muun muassa tunnusten kaappauksia, tietomurtoja, tietovuotoja ja kiristyshyökkäyksiä. Kyberhyökkäysmahdollisuuksina kartoitustoiminta ja hyökkäysten yrittäminen kohdistuu kaikkialle julkiseen hallintoon ja muuhun kriittiseen toimintaan. Pieksämäen kaupungin TVT-palveluiden toiminnalle ei koitunut haittaa vahingollisesta kybertoiminnasta vuonna 2024. Vuonna 2024 paikattiin haavoittuvuuksia ja parannettiin tilanteen seurantaa. Haavoittuvuuksien kartoittamista ja korjaamista jatketaan osana tietojärjestelmien ylläpitoa.

Riskienhallinnassa ja uhkiin varautumisessa varautumissuunnittelu, varautumistoimet ja harjoittelu ovat avainasemassa. Vuonna 2024 osallistuttiin Etelä-Savon hyvinvointialueen vetämään alueelliseen varautumisyhteistyöhön (valmiusfoorumi) sekä SAVO24 ja PAPU24 -harjoituksiin. Kaupungin laajennettu johtoryhmä toimii häiriö- ja poikkeustilanteiden hallinnan kriisiryhmänä. Tietoturva- ja tietosuojariskien hallitsemiseksi kaupungissa ja koko konsernissa otettiin käyttöön monivaiheinen tunnistus ja päätettiin yhteistyöstä Varkauden kanssa koskien tietoturva- ja tietosuojapalveluita. Lisäksi kartoitettiin identiteetin hallinnan ratkaisuja käyttöoikeushallinnan parantamiseksi.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot. Kohdassa 4.3.2 on esitetty tuloslaskelma, missä sisäiset erät ovat mukana ja tarkempi tuloslaskelma on esitetty kohdassa 5.1.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	14 627	13 635
Valmistus omaan käyttöön	49	23
Toimintakulut	48 577	50 751
Toimintakate	-33 901	-37 093
Verotulot	40 574	40 617
Valtionosuudet	2 320	5 252
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	820	721
Muut rahoitustuotot	1 902	1 040
Korkokulut	-1 582	-1 391
Muut rahoituskulut	-12	-205
Vuosikate	10 121	8 940
Poistot ja arvonalentumiset	-6 034	-6 268
Satunnaiset tuotot	0	694
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	4 087	3 365
Tilinpäätössiirrot	14	14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 101	3 380

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	30,1	26,9
Vuosikate/Poistot, %	167,7	142,6
Vuosikate, euroa/asukas	589	524
Asukasmäärä	17 186	17 050

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan seuraavasta kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakulusta

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tämä edellyttää, että poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Siihen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut. Tilikauden

tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Toimintakate parani 3,2 milj. euroa (-8,6 %) edellisen vuoden tilinpäätöksestä, koska toimintatuottoja kertyi hyvin (mm. pakolaisten toimeentulokorvaukset ja metsänmyyntitulot) ja toisaalta menot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2023 kirjattiin purkuvarauksia 2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024, joten tämä selittää suurelta osin menojen laskua. Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätössennusteiden mukaan vuoden 2024 toimintakate pieneni 130 kunnassa vuoteen 2023 verrattuna. Valtionosuudet laskivat 6,6 % eli n. 200 milj. euroa. Pieksämäellä vähennys oli 55,8 % eli paljon suurempi kuin kunnissa ja kuntayhtymissä keskimäärin. Muissa rahoitustuloissa näkyy Vaalijalan ylijäämän palautus. Vuosikate on 10,1 milj. euroa eli 589 euroa/asukas, kun vuosikate vuonna 2023 oli 8,9 milj. euroa eli 524 euroa/asukas. Poistot ja arvonalentumisen ovat 6,0 milj. euroa. Pieksämäen kaupungin vuoden 2024 tilikauden tulos on 4,09 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 4,1 milj. euroa.

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo- ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 121	8 940
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-524	2 311
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 059	-6 916
Rahoitusosuudet investointeihin	152	321
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	331	322
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 021	4 978
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-590
Antolainasaamisten vähennys	474	513
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 000	12 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 102	-12 702
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000	3 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	302	-7 437
Rahoituksen rahavirta	-326	-5 216
Rahavarojen muutos	2 695	-238
Rahavarat 31.12	3 715	1 020
Rahavarat 1.1.	1 020	1 258

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	8 532	-6 220
Investointien tulorahoitus, %	146,5	135,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1	0,9
Kassan riittävyys, pv	8,2	2,5
Asukasmäärä	17 186	17 050

Tulorahoituksen korjaukset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna, koska purkuvarausten muutos on pienempi kuin edellisvuonna ja vuonna 2024 ei ole kirjattu antolainojen alaskirjauksia. Lainakannan muutoksissa näkyy selvästi, että lyhytaikaista lainaa otettiin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Muut maksuvalmiuden muutokset –erään vuonna 2023 vaikutti olennaisesti hyvinvointialueuudistus, kun siirtosaamisten ja korottomien velkojen määrä pienentyi vuoteen 2022 verrattuna.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta saatiin ensimmäistä kertaa nousemaan plussalle. Tähän ovat vaikuttaneet investointimenojen pitäminen maltillisella tasolla sekä hyvät vuosikatteen.

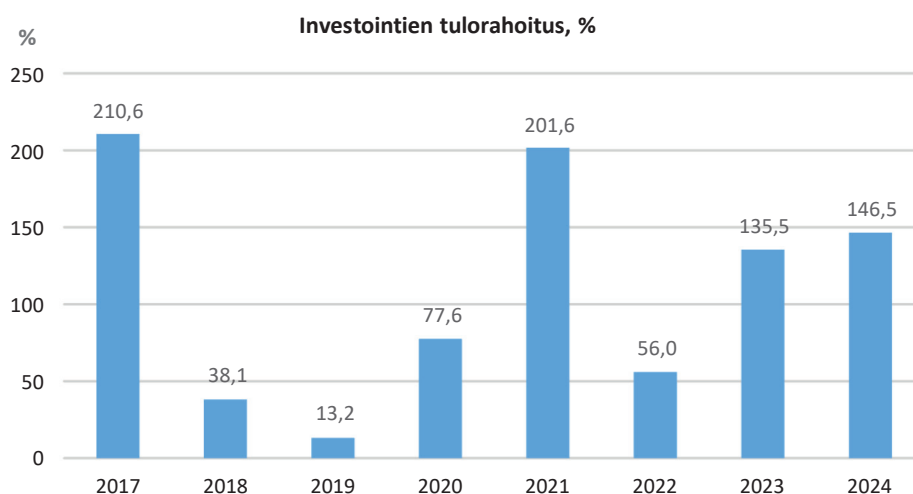
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitämällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuositulos} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Seuraavassa kuviossa on kuvattu investointien tulorahoituksen kehitystä 2017 – 2024.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuositulos} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun

tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024 milj. €	2023 milj. €	VASTATTAVAA	2024 milj. €	2023 milj. €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	161	161	A OMA PÄÄOMA	76	72
I Aineettomat hyödykkeet	4	0	Peruspääoma	58	58
Muut pitkävaikutteiset menot	4	0	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	14	11
			Tilikauden yli-/alijäämä	4	3
II Aineelliset hyödykkeet	124	126	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	0	0
Maa- ja vesialueet	27	27	Poistoero	0	0
Rakennukset	68	71			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25	25	C PAKOLLISET VARAUKSET	3	3
Koneet ja kalusto	3	3	Eläkevaraukset	1	1
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Muut pakolliset varaukset	2	3
Ennakkomaksut ja keskenener.hank.	1	1			
III Sijoitukset	34	35	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1	1
Osakkeet ja osuudet	21	21	Valtion toimeksiannot	0	0
Muut lainasaamiset	13	14	Lahjoisturahastojen pääomat	0	0
Muut saamiset	0	0	Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0			
Muut toimeksiantojen varat	0	0	E VIERAS PÄÄOMA	87	89
			I Pitkäaikainen	54	57
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6	4	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	54	57
Saamiset	2	3	Muut velat	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	2	3	II Lyhytaikainen	34	31
Myyntisaamiset	1	1	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	26	24
Lainasaamiset	0	0	Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	1	1	Ostovelat	4	3
Siirtosaamiset	1	1	Muut velat	0	0
			Siirtovelat	3	3
Rahat ja pankkisaamiset	4	1			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	167	165	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	167	165

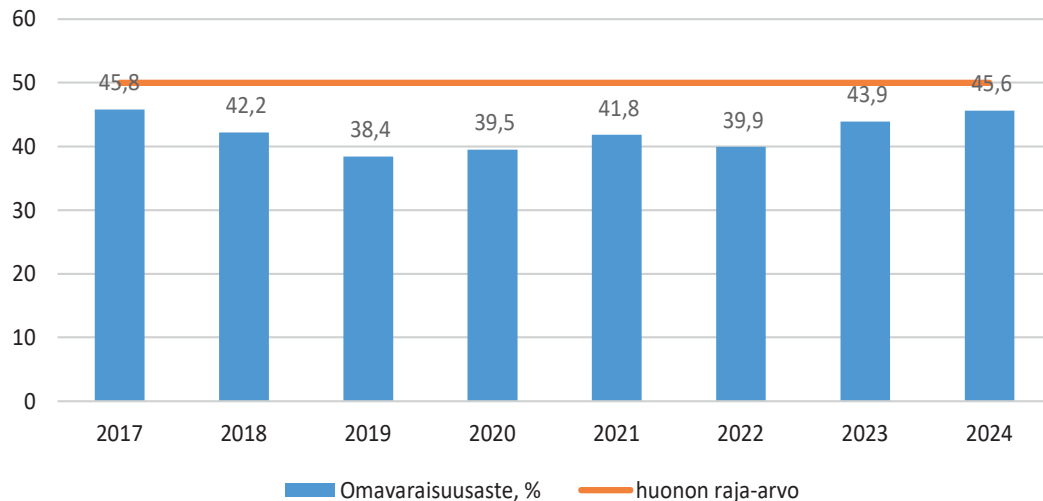
TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,6	43,9	Lainakanta 31.12., €/asukas	4 660,0	4 761,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	151,9	148,8	Lainat ja vastuut, 31.12.	91 762	95 037
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	18 337	14 236	Lainat ja vastuut, €/asukas	5 339,3	5 574,0
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 067,0	834,9	Lainasaamiset, 1000 €	13 230	13 704
Lainakanta 31.12., 1000 €	80 088	81 190	Asukasmäärä	17 186	17 050

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Omavaraisuusasteen kehitys vuosina 2017 - 2024

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$ Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

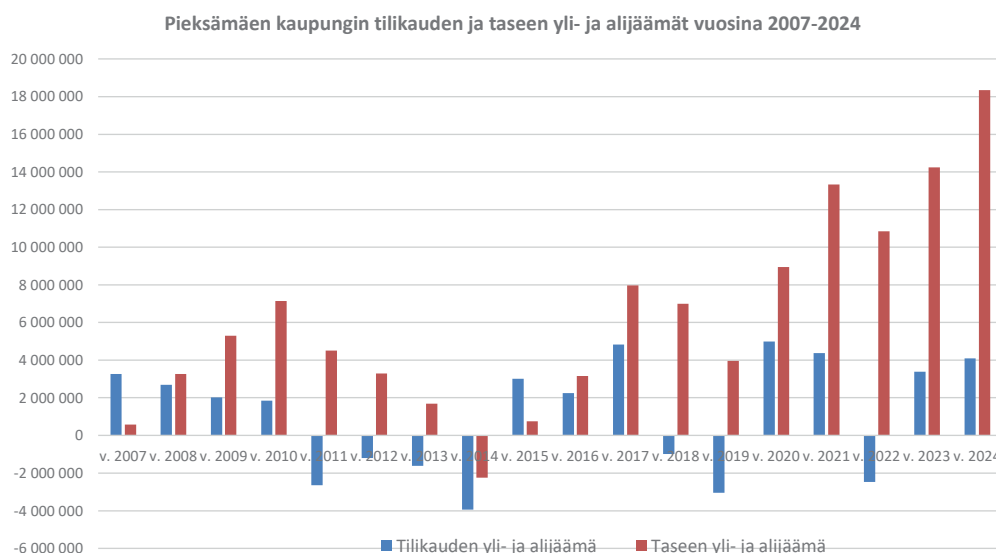
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

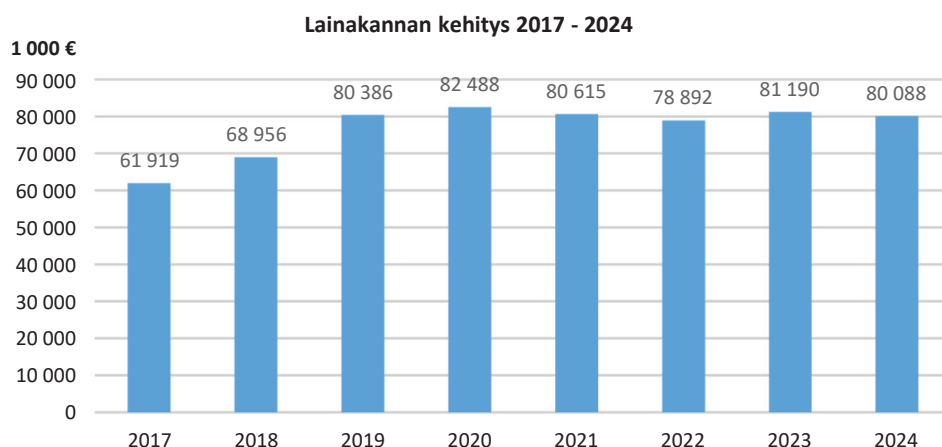
Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kaupungin tuloslaskelman ja taseen yli- ja alijäämiä v. 2007 – 2024. Vuosina 2020 – 2021 saatiin kerrytettyä ylijäämää, mutta vuoden 2022 alijäämä vähensi kertynyttä ylijäämää 10,9 milj. euroon. Vuosina 2023 – 2024 saatiin myös kerrytettyä ylijäämää yhteensä lähes 7,5 milj. euroa, joten taseen ylijäämä on 18,3 milj. euroa.

Lainakannan kehitystä on kuvattu alla olevassa kaaviossa vuosilta 2017 – 2024. Vuonna 2024 saatiin lainakantaa pienennettyä 1,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja myös vuosina 2021 – 2022 lainakantaa saatiin pienennettyä. Vuonna 2023 lainakanta kuitenkin nousi 2,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

3.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulosten ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut. Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	15	Toimintakulut	48
Verotulot	41	- Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	2	Korkokulut	2
Korkotuotot	1	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	2	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien	0	- Pakollisten varausten lis., väh.	0
hyödykkeiden luovutusvoitot		- Pysyvien vastaavien	0
Investoinnit		hyödykkeiden luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	Investointimenot	7
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	5
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	72	Kokonaismenot yhteensä	70

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 72 - 70 = 2

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 2,7 - 0,3 = 2,4

3.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyksistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä. Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	20	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	15	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	5	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	5	
Muut omistusyhteisyydet		
Yhteensä	27	

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä koskeva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2017 (§ 84). Hallintosäännön 20 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle, omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän konserniohjeen mukaisesti konserniyhtiöiden tulee antaa kaupunginhallitukselle puolivuositteittain raportti yhtiön tavoitteiden toteutumisesta, taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Tämä velvoite ei koske Pieksämäen Haka Oy:tä lukuun ottamatta kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöitä.

Kaupunginhallitus on valinnut edustajansa tytäryhteisöihin ja ohjeistanut tapauskohtaisesti edustajia. Kiireellisissä tapauksissa ohjeistuksen on antanut kaupunginjohtaja.

Konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen johtoon tapaamisissa käydään läpi tytäryhteisöjen toimintaa. Keskeisimpien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat on kutsuttu kaupunginhallituksen kokouksiin.

vähintään kerran vuodessa kertomaan keskeisimmistä konsernin asioista. Tytär-yhteisöjen toimintaa ja taloutta seurataan myös tilinpäätösasiakirjoista, sekä pyydetään erillisraportteja, mikäli tarvetta ilmenee.

Suurimmat tytär-yhteisöt käyttävät pääsääntöisesti samaa tilintarkastusyhteisöä Pieksämäen kaupungin kanssa. Kaupunginhallitus on tarvittaessa ohjeistanut kaupungin edustajia kuntayhtymissä asioissa, joissa on tarvittu peruskunnan kannanottoa.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalaskenta Oy:n osakkeita myytiin syksyllä 2024 ja osakkeet siirtyivät tytär-yhtiöosakkeista muihin osakkeisiin.

Pieksämäen Vesi Oy

Vuosi 2024 oli Pieksämäen Vesi Oy:n osakeyhtiömuotoisen toiminnan yhdeksäs toimintavuosi. Tilikauden tulos oli +471 067 € (TA +143 300 €). Hyvä tulos selittyy pääosin nousseella myynnillä ja säästyneillä energiakustannuksilla.

Vuoden 2024 alku oli haasteellinen. Tammi-helmikuun paukkupakkaset nostivat energiakulutukset ennätystasolle, mutta onneksi se jäi koko vuoden ainoaksi kustannuksia nostaneeksi tapahtumaksi. Kaikki suunnitellut kustannustehokkuutta parantavat toimet toteutuivat ja näistä toimista odotetaan vaikutuksia vielä vuodelle 2025. Jo ennen koronaa oli taloudessa korjattavaa. Talousarviot olivat laadittu niin tiukoiksi, etteivät ne kestäneet lainkaan yllättäviä kuluja. Riskit toteutuivat laajasti, kun oli tavallista enemmän putkirikkoja, viemäritulvatapauksia ja laitteistorikkoja. Korona pudotti rajusti veden myyntimääriä. Globaalit toimitusongelmat häiritsivät ja myöhästyttivät projekteja. Ukrainan sota ja yleinen taantuma nostivat kuluja reippaasti. Esim. sähköenergian hinta nousi kolminkertaiseksi.

Samaan ajanjaksoon kohdistuivat myös isot investoinnit laitoksille. Pieksämäen kaupunki toteutti Jätevedenpuhdistamon rakennusten peruskorjauksen ja Kukkarojärven saneerauksen, mutta laskuttaa ne vuokralaiselta. Biokaasulaitos on Pieksämäen Vesi Oy:n oma hanke kaupungin lainoituksella. Pääomakulut nousivat rajusti ja samalla omistajalainan takaisinmaksu käynnistyi. Vuokra-, korko- ja lainanlyhennys- ja käyttökulut nousivat ja vuosina 2023 ja 2024 jouduttiin tekemään isohkoja taksankorotuksia. Nyt käyttötaksoihin kohdistuu enää vain inflaation tuomat paineet ja vuonna 2025 taksoja ei korotettu. Kaikki Pieksämäen Vesi Oy:lle asetetut lainan lyhennykset ovat olleet maksussa sovitun ohjelman mukaisesti.

Tulos oli yhdistelmää hyvistä ja huonoista tapahtumista.

Hyvää vuonna 2024 olivat:

- edelleen noussut veden myynti (2,6 %)
- suuret säästöt materiaalien hankinnoissa (lasku edellisvuodesta 17,3 %, lähinnä sähköenergiasta)
- energiatehokkuuden parantuminen (5,1 %)
- laskuttamattoman veden määrän lasku (nyt vain 12,2 %)
- hyvä tekemisen meininki henkilökunnalla
- onnistuneet investointirakentamiset
- ei ollut kalliita vaurio- tai myrskytilanteita (lukuun ottamatta alkuvuoden paukkupakkasia).

Huonoa vuonna 2024 olivat:

- edelleen nousseet yksikköhinnat
- töiden ja tehtävien ajoittainen ruuhkautuminen
- kassan varannon / maksujen rytmityksen osittainen epäonnistuminen, muun muassa alvin muutoksen tuoma rytmityksen muutos.

Tunnusluvut toteutuivat todella hyvin. Uusiutuvan energian kohteita saatiin vuoden 2024 aikana tuotoille.

Uusiutuvan energian kohteet

		tavoite	
		2024 Mwh	2025 Mwh
Biolaitos	Sähkö kok	118,6	240
	Sähkö putsarille	33,4	130
	Lämpö putsarille	14,1	60
Matoniemi	Aurinkoenergia	0,16	50
Kukkarojärvi	Maalämpö	82,6	90
	Käyttövesi	13,6	15
koko hyöty		229,06	455
Yht hyöty		143,9	345,0

Kohteiden prosessit on vasta saatu käyntiin ja odotuksena on, että tuotot nousevat merkittävästi vielä vuonna 2025. Vuoden 2024 aikana aloitettiin etäluettavien mittareiden asennus. Tämä projekti kestää 10 vuotta. Vuoden lopulla aloitettiin laaja selvitystyö yhteistyömahdollisuuksista Savon Voiman kanssa. Myös yhteistyöselvityksiä muiden vesilaitosten kanssa alettiin selvittämään. Asiakaslaskutuksen rytmejä muutettiin niin, että rahavirta on nyt tasaisempi vuonna 2025.

Sähköinen työajanseuranta otettiin käyttöön. Erittäin hyvää on taloudellisen tilanteen stabiloituminen ja kassavaranto riittää nyt hyvin. Vesihuoltopäällikkö siirtyi 1.12.2024 50 %:n eläkkeestä kokonaan eläkkeelle. Toimistosihteerin 50 %:n palkkaus muutettiin 1.9.2024 42 %:n palkkaukseksi. Toimiston ja laskutuksen tuuraus ja varajärjestelmät ovat vielä järjestelyssä. Henkilöstömäärä vuonna 2024 oli keskimäärin 17,9.

Investointibudjetti riitti hyvin ja kulut olivat yhteensä 893 599 € (bud. 1 045 000 €). Parhaiten onnistui Savontien projekti, jossa saatiin merkittävää hyötyä yhteisrakentamisesta. Biolaitoksella parannettiin laitoksen pakkaskestävyyttä alkuvuoden kokemusten pohjalta. Matoniemen vesilaitokselle asennettiin aurinkopaneelit. Ne saatiin käyttöön vasta lokakuussa, joten hyöty on vielä todentamatta. Verkostoryhmä toteutti myös lukuisia pienempiä saneerauskohteita.

Pieksämäen Haka Oy

Pieksämäen Haka Oy on toiminut Pieksämäen kaupungin omistuksessa ja osaomistuksessa olevien aravavuokratalojen isännöinti- ja huoltoyhtiönä, toimittaen taloille niiden tarvitsemat kiinteistöpalvelut omakustannukseen perustuvalla hinnalla. Yhtiö on perustettu vuonna 1945 ja se omistaa yhtiön toimistona toimivat tilat Ki Oy Onkipojassa Keskuskadulla. Isännöinnin ja huoltopalvelun piiriin on kuu-lunut seitsemän (7) vuokrataloyhtiötä, yhteensä 1 176 vuokrahuoneistoa.

Tilikauden voitto oli 1 028 euroa. Vuosi toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Kaupunginvaltuusto antoi kokouksessaan 30.9.2024 omistajana suostumuksensa yhtiön sulautumiseen Ki Oy Kontiolaan (y-tunnus 0530492-7), jonka nimi muuttuu sulautumisen jälkeen Pieksämäen Haka Oy:ksi. Yhtiön hallituksen jäsenet allekirjoittivat sulautumissuunnitelman kokouksessaan 22.1.2025.

Sulautumissuunnitelman mukaisesti yhtiön toiminta päättyy sulautumisen vuoden 2025 aikana.

Yhtiön maksuvalmius oli toimintavuoden aikana hyvä, yhtiöllä ei ole lainaa eikä yritysikiinnityksiä. Yhtiön isännöitävien vuokrahuoneistojen keskineliövuokra oli 1.1.2024 alkaen 8,96 €/asm²/kk (vuonna 2023 oli 8,64 €/asm²/kk) sisältäen pääsääntöisesti veden, talopesulan käyttöoikeuden sekä suurimmassa osassa kiinteistöjä kiinteän laajakaistayhteyden käyttöoikeuden modeemin kanssa. Käyttöaste on ollut vuoden 2022 jälkeen korkea johtuen alueella olevasta vastaanottokeskuksesta, v. 2024 aikana kotikuntapäätöksen saaneista henkilöistä ja työperäisestä muutosta alueelle. Hakemuksia vuoden aikana saapui 567 kappaletta ja uusia vuokrasopimuksia tehtiin yhteensä 291 kpl (ed. vuonna 260 kpl). Hallinnoitavien yhtiöiden käyttöaste, pois lukien Virtasalmen Vuokratatol Oy, oli lähes edellisvuoden tasolla (- 0,17 %) olleen 95,49 % (2023 oli 95,53 %, 2022 oli 86,95 %, 2021 oli 86,52 %).

Toimintakertomusvuoden aikana yhtiössä työskenteli keskimäärin 21 henkilöä. Hallitus, toimistohenkilöstö sekä tekninen isännöitsijä ja kiinteistötyönjohtaja suorittivat konserniohjeistuksen mukaisen Navisec Flex -tietosuojan- ja turvakoulutuksen. Muilta koulutuksen osilta toimittiin koulutussuunnitelman mukaisesti.

Pieksämäen Jäähalli Oy

Pieksämäen Jäähalli Oy:n jääkausi oli 1.1.-21.4.2024 sekä 19.8.-31.12.2024. Kesän aikana hallissa ei ollut toimintaa. Jäähalliyhtiöllä on yksi osa-aikainen työntekijä, toimitusjohtaja, jonka työaika on 0,2 henkilötyövuotta.

Liikevaihto oli 103 672 euroa (v. 2023 78 610 euroa) ja tilikauden voitto oli 30 617 euroa. Tulopuolella suurimmat erät ovat kaupungin maksama avustus 152 000 euroa (vuonna 2023 172 000 €) sekä jäävuorojen myynnistä saadut vuokratuotot 82 866 euroa (vuonna 2023 62 458 euroa). Toiminnan kulut muodostuvat sähkön kulutuksesta, joka oli 2024 vuonna 58 865 euroa (2023 44 245 euroa) ja lämmityskuluista, jotka olivat 2024 vuonna 25 566 euroa (2023 64 634 euroa). Jäähalli maksoi kiinteistöveroja 14 295 euroa sekä tontinvuokraa 13 265 euroa.

Riskien hallinnassa olennaista on ollut automaation uudistamisen toimenpidekokonaisuus vuosina 2024 -2025 jään teknisen käyttöturvallisuuden lisäämiseksi. Energiankulutusta ja laitteiden toimintaa seurataan ja laitteita pyritään huoltamaan ennakoivasti. Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan sekä siitä johtuvilla sanktioilla Venäjää kohtaan ei ole ollut välttämättömiä vaikutuksia yhtiön liiketoimintaan. Yhtiön hallitus ja johto seuraavat tilanteen kehittymistä ja päivittävät arvioitaan sodan vaikutuksista sen edetessä.

Pieksämäen Tukipalvelut Oy

Vuosi 2024 oli Pieksämäen Tukipalvelut Oy:n toinen toimintavuosi. Ruokasuoritteita yhtiöllä oli vuonna 2024 noin 840 000 kappaletta, joka on noin 37 000 suoritetta enemmän kuin vuonna 2023. Merkittävimpinä lisäyksinä Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ruokailusuoritteet, joita on yli 20 000. Hyvinvointialueen ruokasuoritteiden määrä kasvoi noin 10 000 kappaletta ja ulkoisten suoritteiden määrä kasvoi noin 5 000 kappaleella terveysaseman ruokasalimyyntien kasvaessa ja yhtiön aloittaessa ylijäämäruokamyyntin Pieksämäen kouluilla. Siivottavia neliöitä joulukuussa 2024 Pieksämäen Tukipalveluilla oli noin 80 000, joka on noin 7 000 neliötä enemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Suurimpina lisäyksinä edellisvuoteen Etelä-Savon Koulutus Oy:n tilat Kontiopuistossa sekä Eloisalta yhtiön siivottavaksi tulleet kohteet. Vuoden 2024 aikana yhtiöllä lisääntyi työntekijöiden määrä noin viidellä henkilötyövuodella. Yhtiö tuottaa asiakkaiden aterian- ja puhtauspalvelut pääsääntöisesti itse, poikkeuksena Sateenkaaren koulun tilat ja ruokailut Nenonpellossa hoitaa ostopalveluna Eloisa. Siivouspuolen hankintoja tehtiin uusien kohteiden vuoksi.

Yhtiön ulkopuolinen myynti vuonna 2024 oli noin 240 000 euroa, joka on noin 37 000 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Ulkopuolisen myynnin kasvu johtuu terveysaseman henkilöstöruokalan

myynnin kasvusta ja ylijäämäruoan myynnistä, jota tehdään Pieksämäen koulujen henkilökunnalle. Suurin osa terveysaseman ruokasalin asiakkaista koostuu Eloisan ja kaupungin työntekijöistä. Tämän lisäksi ulkopuolista siivousmyyntiä tehdään Pieksämäen seurakunnalle, Jäähallille sekä Keski-Savon ympäristötoimelle. Yhtiön liikevaihto oli noin 6 640 000 euroa ja tappiota tuli noin 50 000 euroa. Suurimpina ostoina elintarvikkeet (n. 1,6 milj. euroa), kuljetuspalvelu (n. 143 000 euroa), pesulapalvelut (n. 127 000 euroa), sekä ruoka- ja siivouspalveluostot (n. 103 000 euroa). Yhtiön henkilöstökulut olivat yhteensä n. 3,95 milj. euroa. Ruoan suoritehinta vuonna 2024 oli 4,80 euroa ja siivouksen suoriteneliöhinta 2,72 euroa. Vuoden 2024 lopussa Pieksämäen Tukipalvelut Oy työllisti 110 henkilöä.

Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kaupunki on määritellyt neljälle konserniin kuuluvalla tytäryhtiölle valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024. Myös Kuntalaskenta Oy:lle määriteltiin talousarviossa 2024 tavoitteet, mutta niiden seuranta ei enää tilinpäätökseen tuotu, kun suurin osa yhtiön omistuksesta myytiin. Osakkeet siirtyivät tytäryhtiöosakkeista muihin osakkeisiin. Lisäksi kaupungin konserniyhtiöön kuuluu myös asunto- ja kiinteistöosaakeyhtiöitä yhteensä 15 kpl, joille ei ole määritelty tavoitteita ja tunnuslukuja talousarviovuodelle 2024.

Pieksämäen Vesi Oy

Omistus: 100 %

Toimiala: Vesihuoltopalvelut toiminta-alueella

Tavoite	Mittarit	Tavoitetaso TA2024	Toteuma TP2024
Pieksämäen Vesi Oy tulouttaa emolle eli Pieksämäen kaupungille sovitut lainojen korot ja vuokrat	lainojen korot vuokrat	403 000 € 632 000 €	412 048 € 570 349 €
Pieksämäen Vesi Oy tekee vuoden 2024 loppuun mennessä kustannustehokkuuden selvittämisen ja parantamisen sekä kustannusten vertailun muihin Itä-Suomen vastaavan kokoluokan vesilaitoksiin verrattuna	selvitys	selvitys on tehty ja saatettu konsernijohtolle	On tehty

Tunnusluvut (1 000 €)

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	4 343	4 813	5 170	5 370
Tilikauden voitto/tappio	-177	49	143	472
Investoinnit, nto	2 143	1 335	1 050	894
Ulkoinen velka	2 176	2 458	2 176	2 238
Sisäinen velka	13 031	12 794	12 349	11 988
Omavaraisuusaste	26,8 %	26,9 %		29 %
Henkilöstö (htv)	17,96	18	18	17,9

Pieksämäen Haka Oy

Omistus: 100 %

Toimiala: Pieksämäen Haka Oy tuottaa ja toteuttaa kokonaisvaltaisesti hallinnoimiensa talojen

Tavoite	Mittarit	Tavoitetaso TA2024	Toteuma TP2024
Asuntojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste (%)	90 %	95,49 %
Vuokrataso suhteessa saman kokoluokan kuntiin pyritään pitämään kilpailukykyisenä.	Kohtuuhintainen vuokra (€/m ²)	max. 12,60 €/m ²	8,96 €/m ²
Maltilliset vuokrankorotukset	Vuokrankorotus-%	korkeintaan 8 %	keskiarvo 4 %
Talouden pitäminen tasolla, joka mahdollistaa omistajan takaamien lainojen takausprovision maksamisen ja asuntokannan uusimisen sen pitämiseksi kilpailukykyisellä tasolla	Takausprovisio (€) Huoneistojen uusiminen, suurempien remonttien lkm (lattia, keittiö tai kylpyhuone), (kpl/v)	50 000 € 15 kpl/v	43 120 € täydellinen 19 kpl, lisäksi useita erillisiä remontteja

Tunnusluvut (1 000 €)

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	1 159	1 165	1 209	1 165
Tilikauden voitto/tappio	0	1	0	1
Investoinnit	0	0	0	0
Ulkoinen velka	260	234	290	290
Sisäinen velka	0	0	0	0
Omavaraisuusaste	38,6 %	41,2 %	40,0 %	40,5 %
Henkilöstö	21	21	22	22

Pieksämäen Tukipalvelut Oy

Omistus: 51 %

Toimiala: Ruoka- ja siivouspalveluiden tuottaminen

Tavoite	Mittarit	Tavoitetaso TA2024	Toteuma TP2024
Palvelut toimivat hyvin ja ostopalveluhinnat ovat kilpailukykyisiä	Suoritehinnat ruoalle ja siivoukselle. Suoritehinta ruokapuolella lasketaan kulut/suoritemäärä, siivouspuolella kulut/siivottavat neliöt.	Ruoka: 4,85 Siivous: 3,20	Ruoka: 4,80 Siivous: 2,72

Yhtiö pystyy suoriutumaan lainojen koroista ja kiinteistön vuokrakuluista emolle eli Pieksämäen kaupungille	Vuokratulot (€) Lainan korkokulut (€)	Vuokrat 220 000 € Arvioitu korko 40 000 € (Ei lainanmaksua vuodelle 2024.)	Vuokrat 195 000 € Korkokulut 31 000 €
---	--	--	--

Tunnusluvut (1 000 €)

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	5 254	6 334	6 145	6 640
Tilikauden voitto/tappio	-363	101	35	-50
Investoinnit	0	0	0	0
Ulkoinen velka	0	0	00	0
Sisäinen velka	0	900	900	900
Omavaraisuusaste		9,4 %		7,0 %
Henkilöstö htv	87,2	95	94	98,75

* Pieksämäen Tukipalvelut Oy toiminta alkanut varsinaisesti v. 2023 alussa.

Pieksämäen Jäähalli Oy

Omistus: 91,75 %

Toimiala: Jäähalli Oy tuottaa jäähallipalveluja paikallisille urheiluseuroille, oppilaitoksille ja harrasteryhmille sekä ulkopaikkakuntalaisille.

Tavoite	Mittarit	Tavoitetaso TA2024	Toteuma TP2024
Käyttöasteen nosto	Uudet käyttäjäryhmät	150 tuntia	4 tuntia
Kesäkäyttö	Myyntitulon lisäys kesäkaudelta	5 000 €	0 €
Energiatehokkuus	Energian mittaus/käyttöaste	-10 %	0 %

Tunnusluvut (1 000 €)

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	64	79	76	104
Tilikauden voitto/tappio	-10	0	-40	31
Investoinnit	0	0	40	0
Ulkoinen velka	362	167	362	152
Sisäinen velka	13	10	13	13
Omavaraisuusaste	37,2 %	55,6 %		64,5 %
Henkilöstö	0,2	0,2	0,2	0,2

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pieksämäen Vesi Oy

Pieksämäen Vesi Oy:n vuoden 2025 merkittävimmät investoinnit tulevat olemaan Virtasalmen puhdistamon saneeraus ja Savontien kakkosvaiheen toteutus. Omaisuuden hallintaohjelma ratkaistaan vuoden 2025 aikana. Käyttötaloudessa jatketaan kaikkia 2024 aloitettuja toiminnan tehostamisprojekteja (mm. ylitöiden vähentäminen ja energiatehokkuuden lisääminen). Biolaitoksen syöttömääriä pyritään lisäämään ulkopuolisilla jakeilla. Biolaitos käsittelee nyt kaiken keskuspuhdistamolta saatavan ylijäämä lietteen ja kapasiteettia on hyvin myös ulkopuolisten jakeiden vastaanottoon. Aurinkoenergiaratkaisuja lisätään ja vesilaitosten yhteistyötä syvennetään. Yhteistyöselvitys Savon Voiman kanssa viedään loppuun.

Taloudellisesti vuosi 2025 tulee olemaan budjetin mukainen. Talous kestää riskienkin toteutumista. Jatkossa pärjätään maltillisilla taksankorotuksilla perusmaksuihin, joiden vaikutus on esim. omakotitaloihin n. 20 €/v eli tilanne näyttää hyvältä.

Riskien hallintaan on vesihuollossa käytössä WSP (Water safety plan) ja SSP (Sanity safety plan) suunnitelmat. Nämä suunnitelmat päivitetään vuoden 2025 aikana uuteen digitaaliseen pohjaan.

Muita seurattavia riskejä ovat esim:

- suuret myynnin laskut (yli 2 %)
- kalliit vaurio- tai korvaustilanteet
- kustannuksia nostattavat valtion tai omistajapolitiikan tapahtumat
- henkilöstön pysyvyys ja saatavuus
- kustannuksia nostattavat sääilmiöt.

Näistä ei vuoden 2024 aikana toteutunut kuin alkuvuoden pakkaset ja valtion alv korotus, joka rikkoi laskutusrytmin. Pieksämäen Vesi Oy noudattaa sisäisessä valvonnassa konserniohjeistusta.

Pieksämäen Haka Oy

Pieksämäen Haka Oy jatkaa kaupungin omistamien vuokratalojen hallinnointia, isännöintiä, kiinteistöhoitoa ja vuokraustoimintaa. Talojen ja asuntojen pitäminen hyväkuntoisena alentaa käyttöasteen heikkenemistä. Käyttöasteen alentuminen muodostaa pitemmän aikavälin mahdollisen riskin, josta raportoidaan toimintakertomuksissa sekä puolivuotisraportin yhteydessä konsernijohtoa.

Vuokranmaksuhäiriöt ovat merkittävästi kasvaneet ja vuokranmaksun viivästymisiin on jouduttu puuttumaan useammin henkilökohtaisilla yhteydenotoilla ja haastemiehen vuokrasopimuksen purkuilmoituksilla. Erilaiset häiriöt lisääntyvät huolestuttavassa määrin ja se vaati nopeaa asiaan tarttumista - myös asukkaiden taloudellista neuvontaa. Vuokravalvonnassa on tehty kuukausittain tehoperintää, jolla pyritään estämään hallinnoitaville yhtiöille syntymästä kahta kuukautta suurempaa vuokratähtiä. Vuokranmaksua seurataan tiiviisti ja asiaan puututaan tarvittaessa. Yleistyvänä haasteena ovat tulleet hakijat, joilla on huonot luottotiedot. Yhä useammalla on runsaasti erilaisia, myös asumiseen liittyviä luottotieto-merkintöjä. Onnistunut riskikartoitukseen perustuva vuokralaisvalinta on edellytys luottotappioiden minimoimisessa.

EU-tietosuoja-asetus huomioidaan säädösten mukaisesti. Asetus edellyttää, että kaikkia henkilötietoja käsitellään turvallisesti ja tiedot suojataan hallinnollisesti, teknisesti ja fyysisesti. Tarvittavilta osin henkilöstö ja hallitus ovat suorittaneet toimintavuoden aikana asiaan liittyvän koulutuksen. Pieksämäen Haka Oy jatkaa kiinteistöjen hallinnointitapaansa tavoitteena saada käyttöaste pidettynä hyvänä ulkopuolisista paineista huolimatta ja käytettävissä olevilla talouden resursseilla tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita asumispalveluja. Yhtiö jatkaa sloganilla: Avain elämäsi kotiin!

Jäähalli Oy

Jäähalli Oy:n toiminta käyttäjien osalta on vakiintunutta eikä suuria muutoksia vuosittain ole tapahtunut. Tulevaisuuden haasteena saattaa olla lasten ja nuorten määrän väheneminen Pieksämäellä. Hallin pääkäyttäjän PiPS:n käyttämä jääaika saattaa tästä syystä vähentyä tulevina vuosina. Toistaiseksi jäähallin iltakäyttö on ollut aktiivista. Viikonloppuina sen sijaan on usein runsaasti varaamattomia vuoroja. Toisaalta hallin päiväkäyttö, pääasiassa oppilaitosten osalta, on aktiivista. Positiivista on PiPSin nuorten ikäluokkien aktiivinen toiminta, mikä tukee vahvan jääkiekkokulttuurin säilymistä paikkakunnalla. Samoin curlingseuran aktiivinen kouluyhteistyö ja toiminta seniorien liikuttajana ovat tärkeitä toimintamuotoja jäähallin kannalta.

Pieksämäen Tukipalvelut Oy

Pieksämäen Tukipalvelut Oy teki vuonna 2023 tulosta yli 100 000 euroa, eikä nähnyt tarpeelliseksi tehdä palvelun hintoihin muutoksia vuodelle 2024. Vuonna 2024 yllätti kuitenkin odotettua korkeammat palkankorotukset, elintarvikkeiden kustannusten nousu inflaation ja elintarvikekilpailutuksesta johtuneista syistä, pesulapalveluiden hinnan nousu kilpailutuksen myötä sekä työterveyden kulujen nousu. Työterveyden kulujen nousu johtuu terveystarkastuksista, joita teetetään koko henkilökunnalle vuosien 2024 – 2025 aikana, sekä työpaikkaselvityksistä, joita Pihlajalinna ei ole yhtiölle aiemmin tehnyt. Vuodelle 2025 yhtiö nostaa ateria- ja puhtauspalveluiden hintaa 4-6 prosentilla, jolla saadaan katettua tulevan työehtosopimuksen muutoksesta mahdollisesti aiheutuvat kulut sekä yhtiön velanmaksu Pieksämäen kaupungille, joka alkaa vuonna 2025. Tämän lisäksi toiminnasta pyritään löytämään tehostettavia osa-alueita, keskitytään hävikkiruoan minimoimiseen ruoantuotantojärjestelmän avulla sekä henkilöstön paremmalla työnkierrolla pyritään vähentämään sijaisten määrää vuodesta 2024. Tämän lisäksi vuoden 2025 aikana kilpailutetaan vakuutukset, loput elintarvikehankinnoista sekä kuljetuspalvelut, jonka nykyinen sopimus päättyy vuoden 2025 loppuun.

Suurimpana riskinä tulevaisuuden kannalta yhtiölle on hyvinvointialueen sisällä tapahtuvat mahdolliset muutokset, jotka vähentäisivät yhtiön toimintaa. Pieksämäen Tukipalvelut Oy seuraa aktiivisesti talouskehitystään ja talousraportit toimitetaan yhtiön hallitukselle kuukausittain. Yhtiön työntekijöiden korkea keski-ikä ja tulevien vuosien eläköitymiset luovat myös rekrytointihaasteita, kun ateria- ja puhtauspuolella on työntekijöistä pulaa. Eläköitymisistä johtuvia henkilöstövähennyksiä voidaan kuitenkin pitää myös mahdollisuutena reagoida mahdolliseen työntekijätarpeen muuttumiseen. Kaupungilla tehtävässä puolivuosisuurannassa seurataan yhtiön talouden lukuja sekä suoritehintojen muutoksia. Keittiölaitteiden hankintoja pyritään tekemään tarpeen mukaan ja laitteille tehdään vuosihuoltoja, joilla pyritään pitämään laitteet käyttökelpoisina mahdollisimman pitkään.

3.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernien raportointia tehostetaan ja tytäryhtiöiden tulee toimittaa raportit toiminnasta ja taloudesta puolivuositteittäin. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja on kutsuttu vähintään kerran vuodessa kaupunginhallituksen kokoukseen esittelemään toimintaansa, talouden toteumaa, keskeisiä arvioita tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Hyväksytyn konserniohjeen mukaan tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan eli Pieksämäen kaupungin konsernijohtoon ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta, esim. merkittävä investointi, omaisuuden merkittävän osan myyminen, yhtiöjärjestyksen muuttaminen tai merkittävä lainanotto.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin hankintaperiaatteita ja ne osallistuvat kaupunkikonsernin yhteisen tietosuojakäytännön luomiseen ja jalkauttamiseen. Tytäryhtiöiden henkilöstön tulee suorittaa samat Navisec Flex tietosuoja- ja turvakoulutukset kuin kaupunginkin henkilöstön. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan, hankintojen ja tietoturva- ja tietosuojapolitiikan periaatteita ja ohjeita.

Uusi kaupungin strategia hyväksyttiin kaudelle 2022 – 2030 ja sen myötä myös tytäryhtiöt on velvoitettu laatimaan kehittämisohjelmat samalla tavalla kuin kaupungin vastuualueet laativat omat ohjelmansa. Ensimmäisen kerran tytäryhtiöt ovat laatineet strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2024.

3.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	31 956	29 975
Toimintakulut	-62 579	-63 514
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-39	77
Toimintakate	-30 662	-33 462
Verotulot	40 260	40 341
Valtionosuudet	2 675	5 585
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	306	198
Muut rahoitustuotot	1 882	1 018
Korkokulut	-2 081	-1 803
Muut rahoituskulut	-17	-88
Vuosikate	12 364	11 790
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 182	-7 956
Omistuksen eliminointierot	0	2
Arvonalentumiset	-259	-581
Tilikauden tulos	3 923	3 254
Tilinpäätössiirrot	-55	-55
Tilikauden verot	-1	-27
Laskennalliset verot	62	118
Vähemmistöosuudet	577	133
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 506	3 423

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	51,1	47,2
Vuosikate/Poistot, %	146,5	138,1
Vuosikate, euroa/asukas	719	691
Asukasmäärä	17 186	17 050

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa, mutta keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 364	11 790
Tilikauden verot	-1	-27
Tulorahoituksen korjauserät	-875	2 049
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 333	-8 481
Rahoitusosuudet investointimenoihin	373	321
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	331	390
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 859	6 042
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	5
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 100	12 189
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 642	-14 199
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 997	2 921
Oman pääoman muutokset	0	-3
Muut maksuvalmiuden muutokset	683	-6 974
Rahoituksen rahavirta	-1 856	-6 061
Rahavarojen muutos	2 002	-19
Rahavarat 31.12	11 382	9 380
Rahavarat 1.1.	9 380	9 398

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	10 245	-7 509
5 vuodelta, 1 000 €		
Investointien tulorahoitus, %	155,3 %	144,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,0
Kassan riittävyys, pv	50,9	38,9

Samoin kuin kaupungin rahoituslaskelman tunnusluku, myös konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta -tunnusluku on saatu käännettyä positiiviseksi. Kaupungin vaikutus konsernin tunnuslukuihin on merkittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	167 080	167 741	OMA PÄÄOMA	69 509	64 948
Aineettomat hyödykkeet	3 742	452	Peruspääoma	58 026	58 026
Aineettomat oikeudet	0	4	Muut omat rahastot	898	843
Muut pitkävaikutteiset menot	3 742	448	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	6 079	2 656
Aineelliset hyödykkeet	158 825	162 875	Tilikauden yli-/alijäämä	4 506	3 423
Maa- ja vesialueet	27 351	27 329	VÄHEMMISTÖOSUUDET	221	426
Rakennukset	87 277	91 470	PAKOLLISET VARAUKSET	3 121	3 312
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 166	35 567	Eläkevaraukset	663	728
Koneet ja kalusto	6 874	6 750	Muut pakolliset varaukset	2 458	2 584
Muut aineelliset hyödykkeet	262	276	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 125	1 828
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	895	1 483	VIERAS PÄÄOMA	108 404	111 385
Sijoitukset	4 513	4 414	Pitkäaikainen korollinen vieras po.	67 971	72 750
Osakkeet ja osuudet	4 235	4 137	Pitkäaikainen koroton vieras po.	3 310	3 354
Muut lainasaamiset	2	2	Lyhytaikainen korollinen vieras po.	27 494	25 355
Muut saamiset	276	276	Lyhytaikainen koroton vieras po.	9 629	9 926
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 564	1 231	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	183 380	181 899
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 736	12 928	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	0	0	Omavaraisuusaste, %	38,1	36,0
Saamiset	3 355	3 548	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	144,5 %	146,6 %
Lyhytaikaiset saamiset	3 355	3 548	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10 585	6 079
Rahoitusarvopaperit	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	615,9	356,5
Rahat ja pankkisaamiset	11 382	9 380	Konsernin lainat, €/asukas	5 555	5 754
VASTAAVAA YHTEENSÄ	183 380	181 899	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	95 466	98 105
			Lainat ja vastuut, 31.12.	107 296	112 123
			Lainat ja vastuut, €/asukas	6 243	6 576
			Konsernin lainasaamiset, 1000 €	2	2
			Asukasmäärä	17 186	17 050

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista (toimintatuotot + verotulot + valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 4 101 368,61 euroa jää tilikauden yli/alijäämän tilille. Tulosta parantaa poistoeron muutos 14 476,96 euroa, joka tämän kirjauksen jälkeen on poistettu.

3.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2020 talousarvion yhteydessä laadittiin talouden tasapainotusohjelma vuosille 2020 – 2022. Vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätökset muodostuivat ennakoitua paremmaksi ollen 5,0 milj. ja 4,4 milj. euroa ylijäämäiset. Vuonna 2020 korona vaikutti mm. käyttötalouden toimintamenojen vähenemisenä ja valtio maksoi kunnille koronatukia vuosina 2020 – 2021. Kuntien yhteisövero-osuutta nostettiin vuosille 2020 – 2021 10 %, mikä lisäsi yhteisöveron määrää.

Vuoden 2022 alkuperäinen talousarvio oli 1,5 milj. euroa alijäämäinen. Muutettuun talousarvioon hyväksyttiin 1,3 milj. lisämääräraha tukiin ja avustuksiin, kun valtio korvasi vielä koronatestaus- ja rokotuskuluja sekä 2,0 milj. euron lisämääräraha yhteisöveron tuottoon. Menoihin hyväksyttiin lisämääräraha 5,5 milj. euroa lähinnä perusturvaan. Muutettu talousarvio oli 3,6 milj. euroa alijäämäinen. Verotulot kasvoivat 1,9 milj. euroa ja valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,2 milj. euroa. 3,8 milj. euron vuosikate ei riittänyt poistojen (6,3 milj. euroa) kattamiseen. Vuosi 2022 kääntyi alijäämäiseksi kustannusten kasvun vuoksi. Perusturvan kustannukset nousivat yhteensä 8,7 milj. euroa (9,2 %). Tilikauden alijäämä oli 2,5 milj. euroa.

Vuoden 2023 alkuperäinen talousarvio oli 0,2 milj. euroa alijäämäinen. Muutettuun talousarvioon hyväksyttiin 0,5 milj. euron lisämääräraha lähinnä varhaiskasvatuspalveluihin ja valtionosuustuloihin lisättiin 2 milj. euroa. Määrärahamuutosten jälkeen talousarvio oli 1,3 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 tulos muodostui 3,4 milj. euroa ylijäämäiseksi, mm. sote-uudistuksesta johtuvien kertaerien eli verohäntien ja ylisuurten valtionosuuksien vuoksi. Tulosta paransi myös tukipalvelujen yhtiöittämisestä saatu satunnainen tulo 0,7 milj. euroa.

Sote-muutoksen takia vertailut edelliseen vuoteen 2022 näyttävät suurilta. Ulkoisen tuloslaskelman mukaan toimintamenot pienenivät 97,3 milj. euroa eli 66 % ja toimintatulot 8,6 milj. euroa eli 39 %. Toimintakate parani 88,7 milj. euroa eli 71 %, kun menoja väheni enemmän kuin tuloja. Verotulot vähenivät 32,2 milj. euroa eli 44 %. Valtionosuuksien romahdus oli todella suuri Pieksämäen kaupungin osalta, ne laskivat 50 milj. euroa eli 91 % edellisestä vuodesta. Korkokulut puolestaan nousivat rajusti ja olivat yli miljoona euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna.

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa otettiin huomioon työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset korotukset henkilöstökuluihin, maahanmuuttajalasten palveluista johtuvat kustannukset kasvatus- ja opetuspalveluissa, TE-uudistuksen valmistelutyön kustannukset sekä korkomenojen kasvu. Vuoden 2024 alkuperäinen talousarvio oli 3,1 milj. euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 valtionosuudet vähenivät alle puoleen edellisen vuoden tasolta. Syynä tälle on hyvinvointialuemuutoksen sotesiirtolaskelman tarkentuminen ja ylisuurina maksettujen valtionosuuksien takaisinperintä. Valtuusto hyväksyi 0,19 milj. euron lisämäärärahat varhaiskasvatuspalveluihin sekä muihin rahoitustuloihin 0,8 milj. euron lisäyksen liittyen Vaalijalan ylijäämän palautuksiin. Määrärahamuutosten jälkeen tulos parani, mutta oli edelleen alijäämäinen 2,5 milj. euroa.

Kaupunginhallitus nimesi 6.5.2024 työryhmän valmistelevaan talouden sopeutusohjelman vuosille 2025 - 2027. Työryhmä kokoontui neljä kertaa touko-elokuun aikana ja kokosi vastuualueittain

toimenpiteet talouden sopeuttamiselle. Kaupunginvaltuustolle pidettiin iltakoulu talouden tasapainotustoimenpiteiden osalta 19.8.2024 ja kaupunginhallitus merkitsi ohjelman tiedokseen 16.9.2024. Yhteensä ohjelman mukaan säästöt olisivat olleet koko suunnitelmakaudelta 3,9 milj. euroa. Talousarviossa säästöt otettiin huomioon, mutta kaikki ohjelman toimenpiteet eivät tulleet hyväksytyä. Valtuuston, hallituksen ja lautakuntien koko päätettiin pitää ennallaan (kv 11.11.2024), eikä toteutettu suunnitelmaa toimielinten jäsenmäärän pienentämisestä. Tekninen lautakunta päätti 17.10.2024 § 128 talousarvion käsittelyn yhteydessä, että yksityistieavustukset pidetään ennallaan, eikä niihin kohdistettu säästöjä talouden tasapainotusohjelman mukaisesti. Talouden tasapainotustyöryhmä laati myös erillisen esityksen kaupungin omistamista kiinteistöistä saatavista säästöistä. Asiaa esiteltiin valtuuston iltakoulussa 10.9.2024. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.9.2024 kokouksessaan esitettyjen kiinteistöjen myynnin tai purkamisen aikataulut.

Vuoden 2024 osalta tulot ylittyivät 2,3 milj. euroa ja menot puolestaan alittivat talousarvion lähes 2,0 milj. euroa. Talouden tasapainotus näkyi mm. henkilöstömenoissa, mutta myös muiden menojen osalta. Verotulot toteutuivat myös paremmin kuin oli arvioitu ja rahoitustuloja saatiin mm. Vaalijalan ylijäämän palautuksesta. Korkomenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna, mutta alittivat kuitenkin talousarvion. Vuoden 2024 tulos, 4,1 milj. euroa, oli siis positiivinen yllätys, mutta täytyy muistaa, että tulokseen vaikuttivat monet kertaluonteiset erät. Pakolaisten toimeentulokorvaukset olivat suuret, mutta niiden määrä tulee jatkossa pienemään, metsämyyntituloja saatiin korkean puun hinnan sekä radanvarsihakkuiden vuoksi, käyttöomaisuuden myyntivoitot ovat myös satunnaisia eriä kuten myös rahoituksen ylijäämäpalautukset. Valtionosuuksissa valmistavan opetuksen tulot ovat myös täysin riippuvaisia oppilasmäärästä, joten jos maahanmuuttajalasten määrä pienenee, heijastuu se suoraan myös näihin tuloihin.

Vuoden 2025 talousarvio on 1,6 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviossa on otettu huomioon talouden tasapainotusohjelma sekä kiinteistöveron 5 %:n korotukset, joista päätettiin 11.11.2024. Henkilöstökuluissa huomioitiin 3 %:n kasvu ja TE-uudistuksen vaikutus otettiin huomioon menojen kasvuna sekä valtionosuuksissa. Myös suunnitelmavuodet 2026 ja 2027 ovat talousarvion mukaan alijäämäisiä. Kumulatiivinen alijäämä suunnitelmavuosilta on kaksi miljoonaa euroa.

Soteuudistus toi Pieksämäelle mittavat muutokset, kun hyvinvointialueelle siirtyneiden toimintojen kustannukset, mutta myös melkein koko valtionosuusrahoitus ja lähes puolet verotuloista siirtyi kunnasta pois. TE-uudistuksen vaikutukset ovat vielä epäselvät, mutta heti alkuun näyttää siltä, ettei valtionosuusrahoituksen lisäys kata TE-palvelujen kustannuksia. Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen on tulossa vuonna 2026 ja nähtäväksi jää, miten se tulee vaikuttamaan kunnan rahoitukseen. Vuonna 2026 on päättymässä hyvinvointialueiden ja kuntien pakkovuokra-aika ja se voi tuoda eteen sote-kiinteistöjen osalta lisää kustannuksia, jos kiinteistöjä jää tyhjiilleen. Jos hyvinvointialue ei vuokraa tiloja, jää vuokratulot saamatta ja pahimmillaan seuraa vielä omaisuuden arvojen alaskirjaamista tai purkukustannuksia kaupungille. Sote-menojen ostopalveluihin liittyvät riskit ovat poistuneet, mutta kiinteistöihin liittyvät riskit kasvaneet. Haasteita siis riittää myös tuleville vuosille.

Talouden tasapainotusohjelman tarve ei ole hävinnyt, vaikka vuosien 2023 – 2024 tulokset saatiinkin ylijäämäisiksi. Molempina vuosina tulokseen ovat vaikuttaneet kertaluonteiset erät. Talouteen tuo paineita tulevat palkankorotukset, investointitarpeet ja rahoituskulut edellä mainittujen TE-uudistuksen sekä sote-kiinteistömuutosten lisäksi. Helpotusta ei tuo myöskään valtionosuuksien heilahtelut ja romahdus. Valtionosuudet kattavat kaupungin menoista vuonna 2024 vain 4 %, joten verorahoituksen merkitys on huomattava ja korostuu jatkossa.

Suuri vaikutus Pieksämäen kaupungin talouteen on myös uusiutuvan energian hankkeilla, jotka vahvistavat kaupungin kiinteistöverokertymää tulevina vuosina. Niinimäen tuulivoimapuisto valmistuu kesäkuussa 2025. Voimalan kiinteistövero on vuonna 2025 arviolta 150 000 euroa, mutta täysi kiinteistöverotuotto tulee vuonna 2026.

Pieksämäen kaupunki käynnisti vuonna 2023 rakennus- ja huoneistorekisterin kehittämishankkeen, joka tasapuolistaa veronmaksajien kohtelua. Vuoden 2024 aikana on maastossa tarkastettu rakennusten ja rakennelmien kokonaisaloja yhteensä 645 000 m². Verottajan rekisteritietoihin verrattuna kokonaisala kasvoi 83 610 m² eli 13 prosenttia. Kaupungin arvioitu kiinteistöverotulon nousu selvitettyjen rakennusten osalta on noin 122 430 euroa vuodessa, joka tulee näkymään vuonna 2025. Selvitystyö jatkuu myös vuoden 2025 aikana. Arviolta noin 10 prosenttia kiinteistöverotuloista jäisi saamatta ilman hanketta. Kehittämishanketta voidaan siis pitää jo osana talouden tasapainotustyötä.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto on 13.12.2021 (§ 110) hyväksynyt Pieksämäen kaupungin strategian 2022 – 2030. Strategian mukaiset päämäärät ovat

1. Turvaamme kestäväällä kuntataloudella edellytykset pito- ja vetovoiman lisäämiseen
2. Tarjoamme toimivat palvelut keskustassa ja kylillä, sekä teemme yhteistyötä kumppanien kanssa
3. Kehitämme viihtyisiä ja toimivia asuinympäristöjä koko maaseutukaupungin alueella
4. Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta.

Päämääristä on johdettu tavoitteet, jotka ohjaavat kaupungin pitkän aikavälin toiminnan kehittämistä. Tavoitteet löytyvät strategiasta (www.pieksamaki.fi/paatoksenteko/kaupunkistrategiat).

Kaupunginhallitus (24.1.2022 § 4) kehotti vastuualueita laatimaan kaupungin strategian toteuttamiseksi omat kehittämissuunnitelmansa kaudelle 2022 – 2025. Kehittämissuunnitelmissa tuli huomioida valtuuston hyväksymän ilmasto-ohjelman tavoitteet. Vastuualueet laativat omat kehittämisohjelmat, jotka kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 27.6.2022 (§ 151). Myös konserniyhtiöitä kehoitettiin laatimaan omat kehittämissuunnitelmat, jotka merkittiin tiedoksi samassa kokouksessa. Pieksämäen Tukipalvelut Oy:n kehittämissuunnitelma tehtiin vuosille 2024 – 2025 ja vietiin tiedoksi kaupunginhallitukselle 25.3.2024 ja -valtuustolle 3.6.2024. Vastuualueet ja konserniyhtiöt raportoivat vuosittain, miten kehittämissuunnitelmat ovat toteutuneet. Raportit tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi maaliskuun lopun kokoukseen eli samassa tahdissa tilinpäätöksen kanssa. Myös tietotilinpäätös raportoidaan yhtä aikaa tilinpäätöksen kanssa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt (6.6.2022 § 37) Pieksämäen laajan sähköisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022 – 2025. Yhdessä tilinpäätöksen käsittelyn kanssa tuodaan vuosittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi hyvinvointiraportin toteuma.

Vastuualueet raportoivat talousarvion tavoitteiden toteutumisesta tulosaluekohtaisissa käyttötalouden toteumissa.

Pieksämäen kaupungin strategiassa on maininta, että Pieksämäen kaupunki seuraa valtuustokauden aikana kaupungin kehitystä kuvaavia muuttujia, joiden toteumat on kerrottu seuraavaksi:

Asukasluku ja nettomuutto

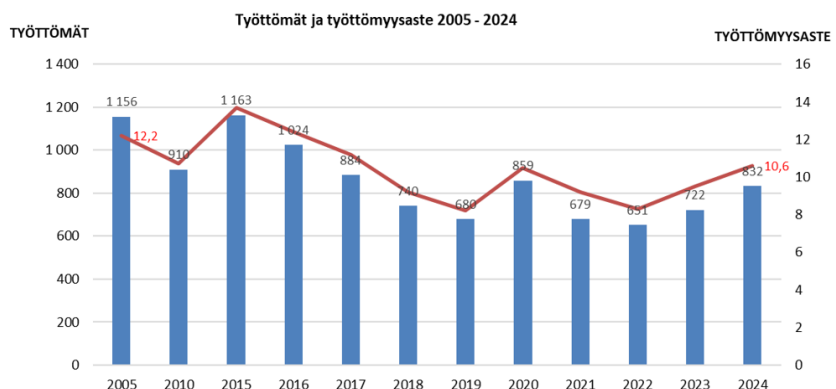
Asukasluku kasvoi 136:lla eli 0,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaisnettomuutto oli 303 henkilöä plussalla maahanmuuton ansiosta. Kuolleiden määrä oli 2,5ertainen syntyneisiin nähden.

	Väkiluku 2023	Syntyneet	Kuolleet	SYNTYNEIDEN JA KUOLLEIDEN EROTUS	Kuntaan	Kunnasta	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettosiirtolaisuus	KOKONAISNETTOMUUTTO	väkiluvun korjaus	KOKONAISMUUTOS	Väkiluku ennako 2024
Pieksämäki	17 050	111	283	-172	540	685	-145	464	16	448	303	5	136	17 186
ETELÄ-SAVO	129 914	648	2 006	-1 358	4 720	5 286	-566	1 535	139	1 396	830	5	-523	129 391

Työttömyysaste

Pieksämäellä työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2024 keskimäärin 10,6 %, kun se vuonna 2023 oli 9,5 %. Työttömyys oli laskeva vuosina 2015 – 2019. Vuonna 2020 korona aiheutti työttömyysasteen nousua ja vuonna 2024 työttömien määrä ja työttömyysaste kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Etelä-Savossa ja koko maassa näkyi sama trendi.

	työttömät	työttömyysaste
2000	1 589	15,9
2005	1 156	12,2
2010	910	10,7
2015	1 163	13,7
2016	1 024	12,4
2017	884	11,2
2018	740	9,2
2019	680	8,2
2020	859	10,5
2021	679	9,2
2022	651	8,3
2023	722	9,5
2024	832	10,6

*Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja Ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2024

Verokertymä

Pieksämäki	2022	2023	2024
Kunnan tulovero	60 757 968	31 387 678	32 077 471
Kiinteistövero	4 799 520	5 055 308	5 196 829
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 285 540	4 174 040	3 299 603
Verotulot yhteensä	72 843 029	40 617 026	40 573 903
kasvu €	1 945 592	-32 226 003	-43 123
kasvu %	2,70 %	-44,24 %	-0,11 %

*) kuntien veroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä 1.1.2023 alkaen

Sote-uudistuksen vuoksi vuodelle 2023 kuntien veroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä. Vuoden 2024 verotulot pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla, kunnan tulovero kasvoi, mutta osuus yhteisöveron tuotosta väheni. Vuonna 2023 kunnan tuloveroprosentti oli 9,36. Vuodelle 2024 tuloveroprosentti tuli pyöristää lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen, joten veroprosenttia nostettiin 9,4 prosenttiin. Vuonna 2024 yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin ja

tilalle tulivat rakennusten yleinen ja maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti. Maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alaraja on 1,30. Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti vuonna 2024 oli Pieksämäellä 1,15.

Pieksämäen kaupunki sai v. 2024 verotuloja keskimäärin 2 380 euroa/asukas, Manner-Suomessa verotuloja saatiin 2 503 euroa/asukas ja Etelä-Savossa 2 505 euroa/asukas.

Velka/asukas

Pieksämäellä velka/asukas oli vuonna 2024 yhteensä 4 660 euroa. Tilinpäätösarvioista 2024 tehdyn vertailun perusteella Kuntaliitto arvioi Manner-Suomen kuntien lainamäärän olevan 3 491 euroa/asukas eli Pieksämäen kaupungin velka asukasta kohti on keskimääräistä suurempi. Lainakanta asukasta kohti oli edellisenä vuonna 2023 Pieksämäellä 4 762 euroa ja Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 3 368 euroa/asukas.

Nykyisin tarkastellaan talousmittarina konsernilaina ja vuokravastuut per asukas. Valtiokonttorin tilinpäätöstietojen mukaan konsernin lainat ja vuokravastuut vuonna 2023 olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 8 067 euroa/asukas ja Pieksämäellä 6 243 euroa/asukas vuonna 2024 ja 6 576 euroa/asukas vuonna 2023. Tämä tunnusluku on Pieksämäen kaupungilla hyvällä tasolla, eikä se ole lähellä kriisikuntakriteerin arvoa.

Vuosikate/poistot

Vuosikate jaettuna poistoilla oli 168 % ja edellisenä vuonna se oli 143 % eli tulorahoitus on ollut riittävä vuosina 2023 – 2024. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tämä edellyttää, että poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja vastaavasti alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Aloittaneet/lopettaneet yritykset

Yritysten määrä 2024 Q3 oli 1 200 (Tilastokeskus). Uusia yrityksiä vuonna 2024 perustettiin 45. Lakkautuneita/lakanneita yrityksiä oli 62 kappaletta, joista viisi selvitystilaa, kaksi konkurssia ja yksi fuusio, loput ovat poistoja tai lakanneita.

Työpaikkojen määrä

Tilastokeskuksen tilastotietokannan mukaan työpaikkojen määrä v. 2016 – 2023 on ollut seuraava:

vuosi	työpaikkojen lkm
2016	6 710
2017	6 742
2018	6 732
2019	6 642
2020	6 395
2021	6 483
2022	6 454
2023	6 432

4.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

4.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Seuraavassa on esitetty valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustason mukaisesti tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen. Tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet on johdettu strategisista päämääristä: 1=kestävä kuntatalous, 2=toimivat palvelut sekä yhteistyö kumppanien kanssa, 3= viihtyisien ja toimivien asuinympäristöjen kehittäminen, 4=hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen.

Kuvaus toiminnasta

Vaalilain mukaan kunnan tulee toimittaa kunnalliset ja valtiolliset vaalit. Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet ja varajäsenet valitaan aluevaaleilla. Aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa vuodesta 2025 lukien. Presidentinvaali järjestetään tammikuussa 2024 ja Europarlamenttivaalit järjestetään kesäkuussa 2024.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan laadusta johtuen toiminnallisten tavoitteiden asettaminen ei ole mielekästä.

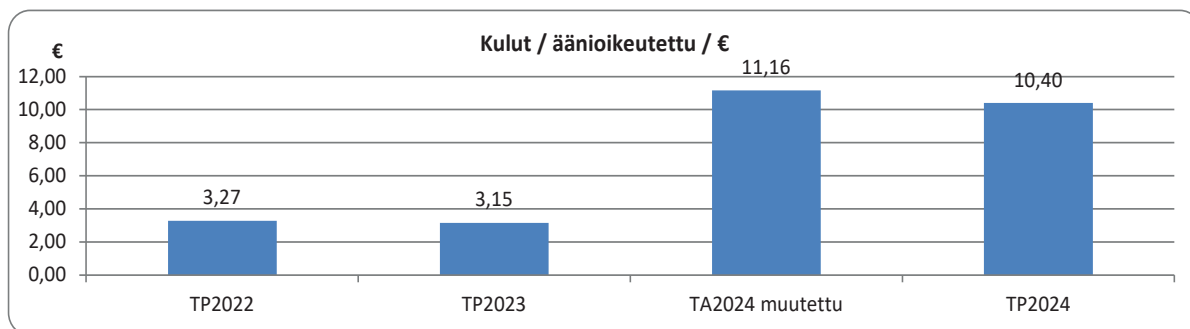
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Presidentinvaalien ensimmäisen kierros järjestettiin tammikuussa ja toinen kierros helmikuussa 2024. Ensimmäisessä vaalissa annettiin yhteenä 9 726 ääntä ja äänestysaktiivisuus kotimaassa oli 66,5 %. Toisessa vaalissa annettiin 9 105 ääntä ja äänestysaktiivisuus kotimaassa oli 62,3 %. Europarlamenttivaalit järjestettiin kesäkuussa. Vaalissa annettiin yhteenä 4 619 ääntä ja äänestysaktiivisuus oli 31,7 %. Oikeusministeriö maksoi presidentinvaaleista molemmilta kierroksilta ja europarlamenttivaaleista korvausta 2,40 euroa/ äänioikeutettu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Konkreettisimpia riskejä olivat osaavan henkilöstön saaminen ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus. Kunkin ennakoäänestyspaikan ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikan kohdalla tehtiin tietosuojaa ja tietoturva-arviointi yhtäaikaisen muun toiminnan ja materiaalin säilytyspaikan suhteen. Riskiä pyrittiin pienentämään sopimalla hyvissä ajoin tilojen varsinaisten käyttäjien kanssa tilojen käytöstä äänestystoiminnan aikana. Varauduttiin vaalihäirintään varaamalla väistötilat.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Kulut / äänioikeutettu / €	3,27	3,15	11,16	11,16	10,40	-0,76

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	40	34	96	96	102	5
Kulut	48	47	165	165	147	-18
Kate	-8	-12	-69	-69	-45	24
Poistot	3	3	3	3	3	0
Tulos	-11	-15	-71	-71	-48	24

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Arvio äänioikeutettujen määrästä	14 606	14 808		14 115	

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Ei päätoimista henkilöstöä. Keskusvaalilautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö palkataan kuhunkin vaaliin erikseen lähes kokonaan kaupungin olemassaolevasta henkilöstöstä.					

Vertailut

	Pieksämäki	Savo-Karjalan vaalipiiri	Kaakkois-Suomen vaalipiiri	Koko maa
Äänestysaktiivisuus vuoden 2024 eurovaaleissa	31,7	34,8	34,9	40,4
Äänestysaktiivisuus vuoden 2024 presidentinvaaleissa	66,5/62,3	69,8/64,9	70,1/65,4	71,5/67,6
Äänestysaktiivisuus vuoden 2023 eduskuntavaaleissa	53,1			71,9
Äänestysaktiivisuus vuoden 2022 aluevaaleissa	43,4			47,5
Äänestysaktiivisuus vuoden 2021 kuntavaaleissa	46,5	50,2	51,2	55,1

Kuvaus toiminnasta

Yleishallinnon tulosalue sisältää luottamushenkilöorganisaation (kaupunginvaltuusto ja -hallitus ja tarkastuslautakunta), konsernijohdon, talous- ja henkilöstöhallinnon, toimistopalvelut, työllisyyspalvelut ja joukkoliikenteen. Kotoutumisen palvelut sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen siirtyivät yleishallinnon tulosalueelle 1.1.2023 alkaen.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Asiakirjojen käsittelyprosessien uudistaminen.
2. Kaupungin nettisivut täyttävät saavutettavuusdirektiivin.
3. Kaupunki turvaa kunnan alueella nykytasoisen joukkoliikenteen palvelutason.
4. Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.

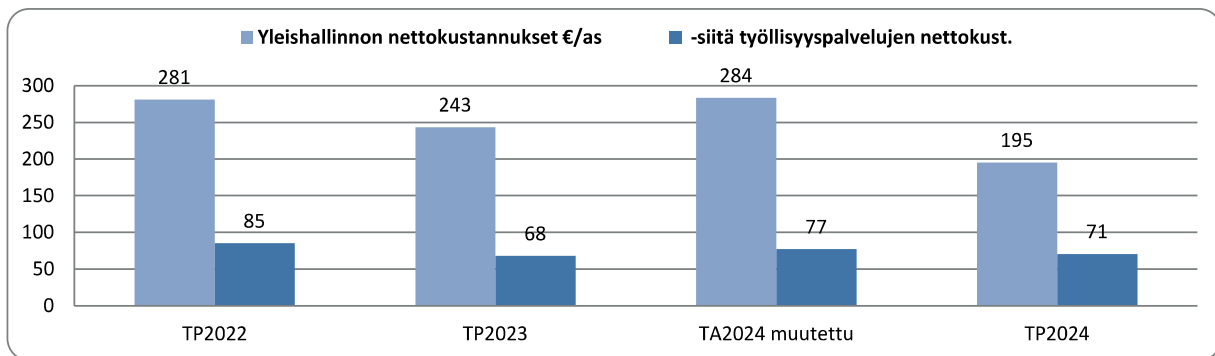
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Sähköinen arkistointi otettiin käyttöön syksyllä 2024. Paperiaineiston viemistä sähköiseen arkistoon on selvitetty. Kaupungin ulkoisten nettisivujen ja kaupungin intran uudistus aloitettiin loppuvuonna. Kaupunki on saanut turvattua kunnan alueella nykytasoisen joukkoliikenteen palvelutason, autojen määrä on vähentynyt kahdella, mutta reittitarjonta on saatu pidettyä muutoksilla saman laajuisena. Vuoden 2024 aikana toteutettiin osallistuva budjetointi, johon ehdotuksia tuli kuntalaisilta yli 90 kpl. Ehdotuksista valikoitui kuntalaisten äänestyksen jälkeen Vedenjakajareitistön kunnostustyöt; korjauksia siltoihin, pitkospuihin ja opasteisiin parantamaan retkeilymahdollisuuksia. Kumppanuuspöytiä pidettiin Jäppilässä, Virtasalmella sekä Naarajärvellä ja kantakaupungissa, yhteensä 7 kertaa. Kumppanuusstrategia Eloisa/Etelä-Savon kunnat on valmistunut ja hyväksytty aluevaltuustossa joulukuussa 2024.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Henkilöstön rekrytoinnin vaikeudet näkyivät edelleen monilla toimialoilla. Kaupungin hyvä vuosikate ja sekä maltillisena pysynyt investointitaso näkyivät siinä, että lainamäärää saatiin pienennettyä. Korkotaso näkyi rahoituskustannuksissa, mutta Vaalijalan ylijäämän palautus paransi puolestaan rahoitustuottoja huomattavasti. Kaupunginhallitus nimesi työryhmän valmistelemaan talouden tasapainotusohjelman vuosille 2025-2027. Työryhmä kokoontui neljä kertaa touko-elokuun aikana ja kokosi vastuualueittain säästötoimenpiteet, jotka otettiin huomioon TA2025-raamia annettaessa. Talouden tiukka seuranta näkyi jo vuoden 2024 menoissa ja ne alittivat budjetin reilulla 2 milj. eurolla.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Yleishallinnon nettokustannukset €/as	281	243	284	284	195	-88
-siitä työllisyyspalvelujen nettokust.	85	68	77	77	71	-6

Mittarit

	TA2024	Toteutuminen
1. Sähköinen arkistointi otettu käyttöön	kyllä / ei	kyllä
2. Nettisivut täyttävät saavutettavuusdirektiivin	kyllä / ei	ei
3. Ajossa olevien ajoneuvojen määrä	22	20
4. Järjestettyjen kumppanuuspöytien lukumäärä / vuosi	8	7

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	2 720	2 014	1 839	1 839	2 853	1 014
Kulut	7 513	6 159	6 682	6 682	6 213	-469
Kate	-4 793	-4 145	-4 843	-4 843	-3 359	1 483
Poistot	8	16	6	6	74	68
Tulos	-4 802	-4 161	-4 849	-4 849	-3 433	1 416

*kotoutumispalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä sotesta johtuvat tulot/menot siirtyivät 1.1.2023 yleishallintoon perusturvasta

*kuntouttava työtoiminta siirtyi 1.1.2023 HVA:lle

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Tarkastuspäivät	49,0	44	44	44	0
Kaupunginvaltuuston kokoukset	10	8	7	5	-2
Kaupunginhallituksen kokoukset	17	15	16	17	1
Seminaarit + iltakoulut	3	5	5	6	1

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Konsernijohto	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Talous- ja hallintoyksikkö	3,5	3,4	4,2	4,2	0,0
Toimistopalvelut	33,0	18,6	18,6	18,6	0,0
Työllisyyspalvelut	5,0	0,8	0,8	0,8	0,0
Hyte ja kotoutumisen edistäminen	0	1,5	2,5	2,5	0,0

Vertailut

	Pieksämäki	Heinola	Jämsä	Varkaus
Työmarkkinatuen kuntaosuus 2024 (€/vuosi)	1 059 358	1 786 754	1 800 256	1 603 668
Työmarkkinatuen kuntaosuus 2023 (€/vuosi)	986 527	1 816 834	1 777 729	1 607 641
Työmarkkinatuen kuntaosuus 2022 (€/vuosi)	893 960	1 765 546	1 772 550	1 526 548
Työmarkkinatuen kuntaosuus 2021 (€/vuosi)	1 082 124	1 924 021	1 927 082	1 782 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus 2020 (€/vuosi)	929 896	1 812 268	1 819 624	1 737 701

Kuvaus toiminnasta

Yrityspalvelujen toiminta-alueina ovat aloittelevien ja omistajaa vaihtavien yritysten neuvonta, toimivien yritysten kehittämisneuvonta, kasvuhankkeet sekä yritysten ja työn houkuttelevuus paikkakunnalle. Lakisääteinen maaseututoimi tulee sopimuspohjaisena Mikkelin kaupungin kautta. Kaupungin matkailun markkinointitoimet. Kaupungin omistamien vuokrattavien liike- ja toimitilojen hallinta ja vuokraus. Elinkeinotoimella on tilat osoitteessa Kauppakatu 1, 1. kerros. Pieksämäellä on yrityksiä noin 1 200 kappaletta, joista uusia vuosittain noin 80. Tukia hakevia maatiloja on vuositasona noin 230.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Uusien yrittäjien neuvonta.
2. Yhteistyö yrittäjien kanssa.
3. Tapahtumayhteistyö kaupungin elävöittämiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
4. Oppilaitosyhteistyö (mm. vierailijaryhmät, 9-luokkien esittelypäivät, esittelyt muille opiskelijaryhmille)

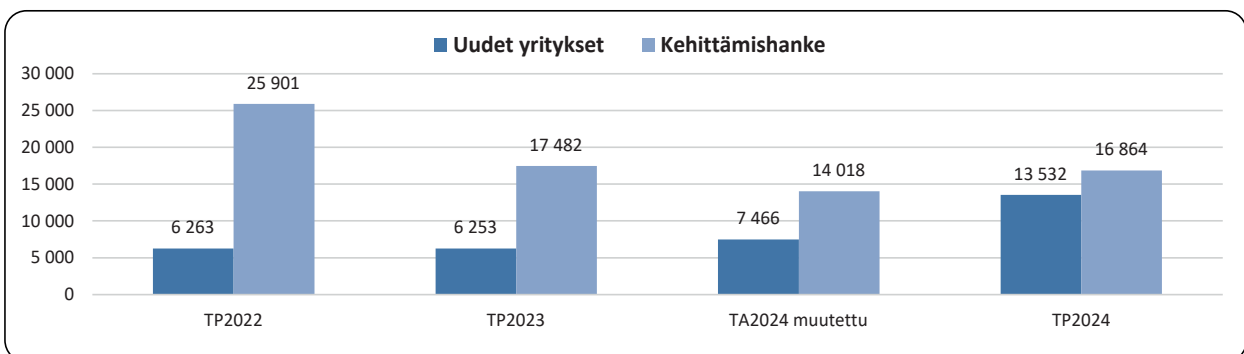
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Talousarvio toteutui lähes arvioidusti. Toimintatuotot ylittivät budjetoidun, mutta vastaavasti toimintakulut ylittyivät myös budjetoidusta johtuen yhdestä kertaluonteisesta kulusta. Nettoylijäämästä ei kuitenkaan tullut, vaan toimintakate toteutui hieman budjetoitua parempana. Yritystoimintaa edistettiin käytettävissä olevin resurssein, yrityksille annettiin neuvontaa ja kannustettiin yrittäjyyteen ja toiminnan kehittämiseen. Myös TE-palvelu-uudistusta valmisteltiin vuoden aikana ja kaupungin keskustan kehittämisessä saatiin valmiiksi Säästökeskuksen kehittämisprojekti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Merkittäviä riskitekijöitä ei ole havaittu. Riskienhallinta kohdistuu pääasiassa toiminnallisuuteen ja niissä liittyviin henkilöriskeihin. Riskejä on pyritty vähentämään annettavalla ohjeistuksella, seurannalla ja riittävällä dokumentoinnilla. Riskien vaikutustaso pyritään minimoimaan.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Uudet yritykset	6 263	6 253	7 466	7 466	13 532	6 066
Kehittämishanke	25 901	17 482	14 018	14 018	16 864	2 846

Mittarit

	TA2024	Toteutuminen
1. Perustettujen yritysten määrä	70	45
2. Yrittäjille järjestettyjen tilaisuuksien määrä	10	13
3. Tapahtumayhteistyösopimusten määrä	6	6
4. Esittelykäyntien määrä oppilaitoksissa/yrityspalveluissa	8	6

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	2 098	2 153	2 119	2 119	2 204	85
Kulut	652	672	719	719	756	37
Kate	1 446	1 480	1 400	1 400	1 448	48
Poistot	1	1	1	1	1	0
Tulos	1 445	1 480	1 399	1 399	1 447	48

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Uudet yritykset	70	83	70	45	-25
Hankkeiden kuntaosuudet	4	6	10	6	-4

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
	3	3	3	3	0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Yritysten lukumäärä Q3/2024	1 200	467 979	10 318	1 164	1 530	1 144

Kuvaus toiminnasta

- TVT-palvelut: tietohallinnon kaupungin vastuualueille sekä konserniyhteisöille tuottamien tietojärjestelmien, työasemien, matkapuhelinten sekä liittymien ja tietoliikennepalveluiden hankinta-, elinkaaren hallinta- ja ylläpitopalvelut, tulostamis- ja kopiokonepalvelun hallinnointi sekä edellisiin liittyvästä tietoturvasta ja huolehtiminen
- Työasemien, matkapuhelinten ja AV-laitteiden lähituki ja muutokset
- Tiedonhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen asiantuntijapalvelut

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Identiteettihallinnan ja automatisoinnin suunnittelu. Toimintamallin käyttäminen vähentää inhimillisiä virheitä prosessissa ja sen myötä kuluja.
2. Microsoft-lisenssintuudistus. Siirrytään käyttämään poistuvien tuotteiden jälkeen yhtenäisiä tuotteita, joka lisää tuotteiden yhteentoimivuutta.
3. Tukipyyntöjen ratkaisuaajan seurannalla pyritään mahdollisimman hyvään palvelutasoon, jolla tuetaan tulosityksiköiden kuntalaisille näkyvää toimintaa.
4. Tietoturvapoikkeamien reaaliaikaisen seuranta- ja valvontaratkaisun käyttöönotto tukee työntekijöiden tietoturvallista ja häiriötöntä työntekoa.

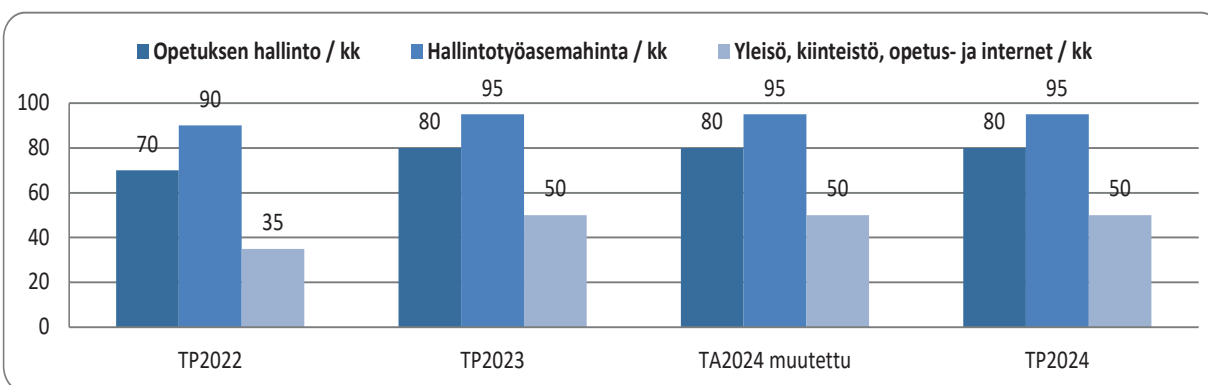
Talousarvion toteutuminen 31.12.

- Selvitetty ja kartoitettu IDM järjestelmiä ja käyttäjähallinnan automatisointia.
- MS365 lisenssimuutos tehty hallinnon käyttäjille
- Selvitetty verkkolevytietojen siirtoa M365 palveluihin
- Siirretty henkilökohtaiset verkkolevyt OneDriveen.
- Osallistuttu uuden maksuhallintajärjestelmän hankintaan kaupungille
- Tukipyyntöjen ratkaisuaajat ovat pysyneet tavoitetasossa.
- Hankittu SOC/SIEM ratkaisu Varkauden kautta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12

- Tietohallinnon WPro riskikartoitus tehty
- DVV:n riskikartoitukset tehty
- Toimintaympäristön riskit kohonneet
- Ylläpidetyn maksujärjestelmän vanhenemisriski realisoitui, jota hallittiin hankkimalla uusi
- Osallistuttu valmiusharjoitteluun

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Hallintotyöasemahinta / kk	90	95	95	95	95	0
Opetuksen hallinto / kk	70	80	80	80	80	0
Yleisö, kiinteistö, opetus- ja internet / kk	35	50	50	50	50	0

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Toimintamallin suunnittelun ja käyttöönoton seuranta	Tilanneseuranta	Selvitetty
2. Muutoksen aiheuttamien kustannusten seuranta	uudet lisenssit yht. max 6 000 €/kk	4 841
3. Palvelutason seuranta	Ratkaistu 3 pv sisällä yli 65 %	71,9 %
4. Toimintamallin suunnittelun ja käyttöönoton seuranta	Tilanneseuranta	Hankittu

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	999	732	765	765	772	7
Kulut	905	664	793	793	745	-49
Kate	94	68	-28	-28	28	56
Poistot	105	78	42	42	43	1
Tulos	-11	-10	-71	-71	-15	55

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Toimistotyöasema	651	238	243	208	-35
Opetuksen hallintotyöasemat	19	20	18	91	73
Työasema, opetus	701	554	569	531	-38
Yleisö, kiinteistö, opetus- ja internet ei erittelyä		120	127	144	17

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Vakituiset	7	5	5,8	5	-0,8
Määräaikaiset	2	1		1	1

Kuvaus toiminnasta

Hallinnon tehtävänä on huolehtia kaupungin opetussuunnitelmien ja palvelustrategian mukaisten kasvatus- ja opetustavoitteiden saavuttamisesta varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisotoimessa koko kunnan alueella. Johto ja henkilökunta vastaavat johtamisen ja tuloksellisuuden kehittämisestä sekä tuottavat laadukkaita hallinto- ja asiantuntijapalveluja.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Vastuualueen toiminnan kehittäminen ajankohtaisten erikseen haettavien avustusten rahoituksella.
2. Tuemme lasten harrastuneisuuden lisäämistä osallistumalla Harrastamisen Suomen malli -ohjelmaan.
3. Toimintaympäristön toimivuuden, turvallisuuden, siisteyden sekä esteettömyyden varmistaminen.
4. Esihenkilötyön tukeminen

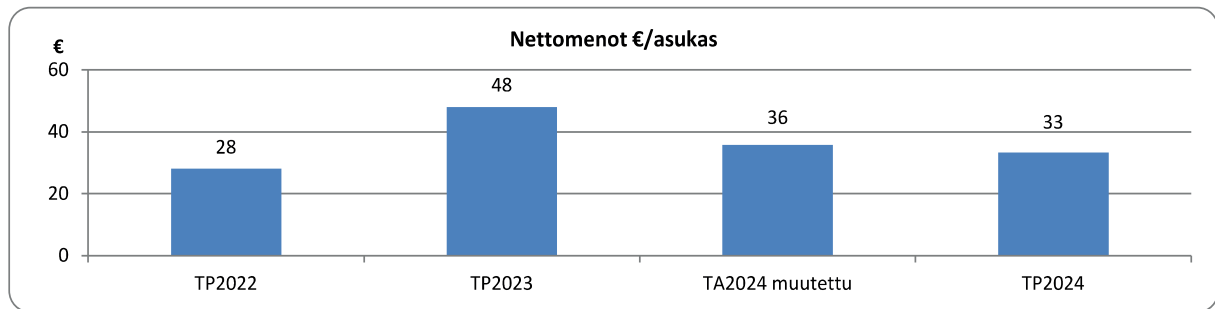
Talousarvion toteutuminen 31.12.

1. Avustuksia saatiin 328 543 € arvioitua vähemmän. Haettavissa olevien avustusten määrä on ollut pienempi ja myönnettyt avustukset ovat kautta linjan pienempiä
2. Kerhojen lukumäärä jäi vähän arvioitua pienemmäksi, toteutuneita kerhoja oli 7/8. Kerhojen kiinnostus oli arvioitua pienempää ja aktivointitoimet eivät aivan riittäneet.
3. Terveellisyydestä tarkastukset toteutuivat arvioidusti, 3 / 3.
4. Kehityskeskustelut toteutuivat kaikkien niiden kanssa, joiden palvelussuhde jatkui ja henkilö oli töissä toiselle vuosineljännekselle asti tai pidempään. Toteuma 12 / 14.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

1. Strateginen riski realisoitui osittain. Pienemmät avustukset tarkoittavat käytännössä henkilöstöresurssien vähentämistä toiminnoista, joita avustuksilla rahoitetaan. Mitään suunniteltuja toimintoja ei tarvinnut kokonaan lakkauttaa. Taloudellinen riski realisoitui myös osittain. Sen vaikutukset jäivät pienemmäksi, koska henkilöstöä resursoidaan/rekrytoidaan sen mukaan, mitä avustuksia saadaan.
2. Operatiivinen riski toteutui pienesti, koska kerhoja ei saatu alkamaan aiottua määrää. Vaikutukset ovat minimaaliset, koska lapset eivät innostuneet kerhoista, jolloin kysyntää ei ollut. Taloudellinen riski on erittäin vähäinen.
3. Riski ei realisoitunut.
4. Riski ei realisoitunut.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Nettomenot €/asukas	28	48	36	36	33	-2

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Saadut avustukset €/vuosi	1 018 020	689 477
2. Toteutuneiden kerhojen määrä	8	7
3. Terveystieteiden lain mukaan yksikkökohtaisten terveellisyystarkastusten lukumäärä	3	3
4. Hallinnon henkilöstön ja esihenkilöiden kanssa käydyt kehityskeskustelut lkm	14	12

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	729	541	181	181	109	-71
Kulut	1 207	1 360	791	791	683	-108
Kate	-479	-819	-611	-611	-574	37
Poistot	3	3	2	2	2	0
Tulos	-481	-821	-613	-613	-576	37

* Oppilashuolto siirtyi HVA:lle 1.1.2023 alkaen

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
HTV	28,76	6	5	3	-2

* V. 2022 hanketyöntekijät sis. henkilötyövuosiin.

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Opetus- ja kulttuuritoiminnan nettokäyttökustannukset €/asukas						
v. 2023 (Tilastokeskus)	1 846	2 487	2 132	1 905	2 146	2 095
v. 2022 (Tilastokeskus)	1 644	2 284	1 973	1 698	1 876	1 840

Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue vastaa kaupungin lasten varhaiskasvatuksen ja varhaiserityiskasvatuksen organisoinnista, riittävydestä, toimivuudesta ja laadusta. Lapsen ja perheen tarpeet huomioiden varhaiskasvatusta tarjotaan kunnallisissa päiväkodeissa (5), perhepäivähoidossa (n. 15 pphoitajaa) ja ryhmäperhepäivähoitokodissa Virtasalmella. Perhepäivähoidon varahoito on toteutettu pääsääntöisesti Sinikellon ryhmäperhepäiväkodissa. Lisäksi perheillä on mahdollisuus ostaa varhaiskasvatuspalveluja palvelusetelillä yksityisistä päiväkodeista ja yksityisiltä perhepäivähoitajilta. Avoimen varhaiskasvatuksen palveluja järjestetään Perheiden Hermannissa. Tulosalueen talousarvioon on varattu myös kotihoidon tuen sekä joustavan ja osittaisen hoitotuen määrärahat.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti järjestetyt varhaiskasvatuspalvelut.
2. Palvelujen määrällinen ja laadullinen sopeuttaminen palvelutarpeeseen. Palvelukapasiteetin riittävydestä huolehtiminen ja palvelun toteutuminen lain edellyttämässä aikarajoissa. Toiminnan laadun arviointi ja kehittäminen. Kyvykkyys vastata lapsen tuen tarpeisiin. Palvelujärjestelmän toimivuuden ja oman perustehtävän toteutumisen kannalta välttämättömien yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön arviointi ja kehittäminen.
3. Varhaiskasvatuksen toimipisteiden saavutettavuus edistää mahdollisimman monen pieksämäkeläisen lapsiperheen arjen sujuvuutta. Pyritään toteuttamaan palvelu perheen toivomassa toimipisteessä.
4. Varhaiskasvatuksen perustehtävän laadukas toteuttaminen on osa lapsen ja perheen hyvinvointia. Lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistaminen varhaiskasvatuksen toiminnassa tehtyjen suunnitelmien ja arjen tarpeiden mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

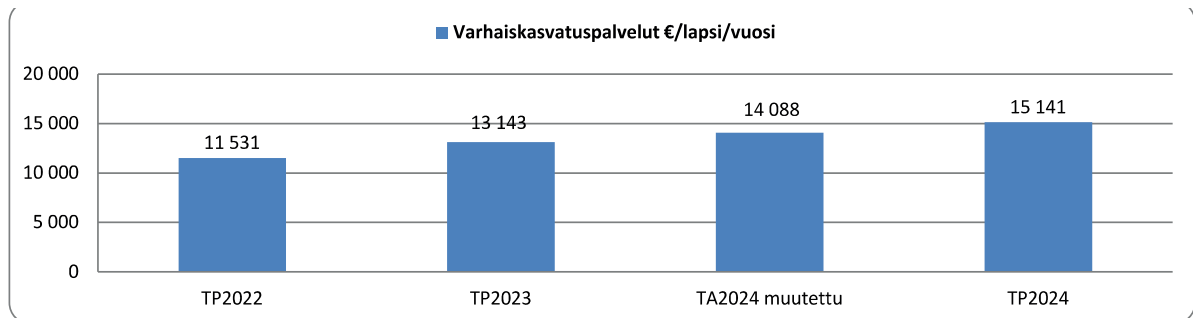
Palvelutarpeen muutostarpeet ovat edellyttäneet tehdystä suunnitelmasta poikkeavia ratkaisuja. Olemme toteuttaneet varhaiskasvatustoimintaa kolmessa ennalta suunnitteleamattomassa päiväkotiryhmässä. Ryhmien toiminta on tarkoitettu väliaikaiseksi. Näiden toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä lisääntyneisiin palvelusetelikuluihin jouduimme hakemaan lisärahoitusta syksyllä 2024. Perhepäivähoidon suhteellinen osuus palveluista on vähentynyt edelleen. Palveluiden määrää sekä laatua on pystytty sopeuttamaan tarvetta vastaavaksi siten, että lainsäädännön edellytykset ovat täyttyneet. Eri yhteistyötahojen kanssa on jatkettu vuoropuhelua sekä konkreettista yhteistoimintaa lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Perheiden toivomia varhaiskasvatusratkaisuja ei ole aina pystytty toteuttamaan. Erityisesti Naarajärven alueella on 1.8.2024 aloittaneesta ylimääräisestä uudesta toimintaryhmästä huolimatta ollut pulaa varhaiskasvatuspaikoista. Lasten osallisuutta on pyritty ylläpitämään ja edistämään mm. laadukkaalla toiminnan suunnittelulla ja toteuttamisella, jossa lasten ja perheiden osallistaminen on nähty tärkeänä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Riski: kyvyttömyys reagoida muuttuviin palvelutarpeisiin. (Arviointi: ennakointi ja varautuminen palvelutarpeen muutokseen on onnistunut. Riittävät henkilöstö-, taloudelliset-, tila- ja toimintavälineresurssit on pystytty toteuttamaan tarvetta vastaavasti äkillisissä palvelutarpeen muutostilanteissa.) Riski: henkilöstön rekrytoinnin haasteet. (Arviointi: rekrytoinnin haasteet jatkuneet erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Työolosuhteiden seurannan ja kehittämisen osalta yhteistyö työterveyden kanssa on jatkunut. Työhyvinvointia on seurattu ja tuettu työpaikkakohtaisilla toimenpiteillä sekä työnantajan työhyvinvointipanostuksilla, joka on osaltaan ylläpitänyt ja edistänyt myönteisestä työnantajakuva.) Riski: henkilöstön sairastavuus ja

niiden aiheuttamien sijaiskulujen lisääntyminen. (Arviointi: toimialan sairauspoissaolojen määrä on pysynyt korkealla tasolla. Tämä on aiheuttanut jatkuvaa sijaistarvetta. Työkykyriskinä tunnistettu työterveyshuollon kanssa erityisesti: ikääntyvät työntekijät, haastavien lapsiryhmien vaikutukset sekä liian myöhäinen reagointi työkykyongelmien ilmetessä. Työkykyriskeissä korostuvat mielenterveysongelmat sekä pitkittyneet poissaolot.) Riski: asiakkaaseen tai työntekijään kohdistuva tapaturma. (Arviointi: arjen turvallisuussuunnittelussa ja turvallisten toimintatapojen edistämisessä on pystytty toteuttamaan toimenpiteitä sekä koulutuksellisia ratkaisuja (mm. säännölliset ensiapu-, Avekki- ja sammutuskoulutukset), jotka ylläpitävät ja edistävät varhaiskasvatuksen turvallista arkea.)

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Varhaiskasvatuspalvelut €/lapsi/vuosi	11 531	13 143	13 749	14 088	15 141	1 052

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Täyttöaste (%)	100	98
2. Palvelun järjestyminen lain edellyttämässä aikarajoissa (%)	100	100
3. Toivotun palvelupaikan toteutuminen (toiveet 1 ja 2) (%)	80	75
4. Arviointijärjestelmään toteutetut arviointikierrokset (kpl)	2	1

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	422	634	547	547	322	-224
Kulut	7 534	8 605	8 823	9 013	9 165	152
Kate	-7 112	-7 971	-8 276	-8 466	-8 843	-377
Poistot	67	72	68	68	69	1
Tulos	-7 179	-8 043	-8 345	-8 535	-8 912	-378

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Vaka kunnallinen lapset yhteensä	405	403	415	383	-32
Vaka palveluseteli lapset yhteensä	146	156	145	165	20
Avoin varhaiskasvatus	15	11	15	6	-9
Kotihoidon tuki	95	81	85	66	-19

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Vakituiset ja määräaikaiset yhteensä	109	110	112	122	10

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Lasten varhaiskasvatus €/asukas v. 2023	498	663	522	397	533	522
Lasten varhaiskasvatus €/0-6 v. v. 2023	11 831	11 043	11 778	10 984	14 051	11 789

Kuvaus toiminnasta

Toiminta-ajatuksena on tuottaa monipuolisia lasten ja nuorten palveluja. Tuetaan lasten ja nuorten oppimista, tervettä kasvua ja kehitystä sekä elämänhallintaa. Edistetään tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja suvaitsevaisuutta kaikessa toiminnassa. Esiopetus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti päiväkodeissa ja taajamakouluilla integroituna muiden ikäluokkien kanssa tai omina ryhminään. Perusopetusta annetaan 5 alakoulussa ja 1 yläkoulussa. Kodin ja koulun yhteistyö, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä koulun jälkeinen kerhotoiminta ja kesänuokkaritoiminta ovat keskeinen osa perusopetuksen palvelukokonaisuutta. Nuorisotoimen kokonaisuus pitää sisällään mm. nuorisotila-, erityisnuoriso-, etsivän nuoriso-, nuorten työpaja-, koulunuorisotyön sekä kulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön toimintoja. Nuorisotyössä toteutetaan nuorisolain mukaista osallisuustoimintaa ja vastataan koko kaupungin hyvinvointityöstä sekä ennaltaehkäisevästä päihde- ja mielenterveystyöstä. Koordinoimme Ohjaamo Pieksämäen toimintaa.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Tulosalueen palvelut järjestetään yhdessä verkoston kanssa kustannustehokkaasti.
2. Kehitämme uudenlaista perusopetuksen ja nuorisotyön yhteistyötä.
3. Esiopetuksen, opetuksen ja nuorisotoimen tilat ja toimintaympäristöt ovat viihtyisät ja turvalliset lisäten lasten, nuorten ja perheiden viihtyvyyttä ja turvallisuuden tunnetta paikkakunnalla.
4. Esiopetuksen, opetuksen ja nuorisotoimen tilat ja toimintaympäristöt ovat viihtyisät ja turvalliset lisäten lasten, nuorten ja perheiden viihtyvyyttä ja turvallisuuden tunnetta paikkakunnalla.

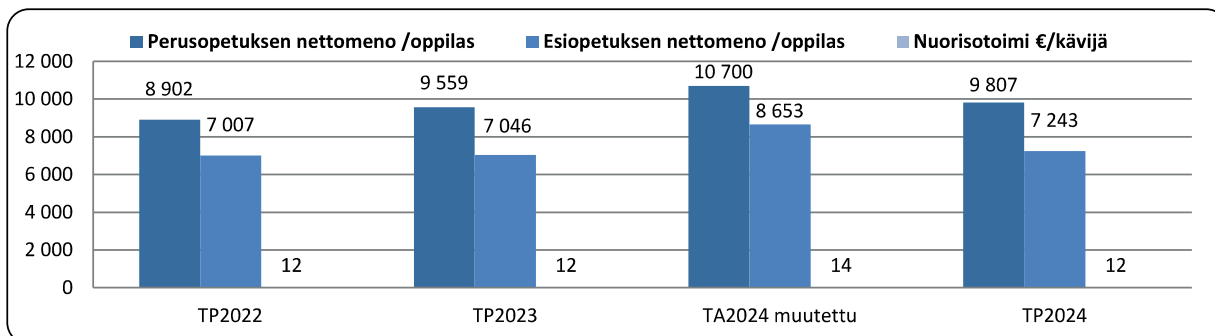
Talousarvion toteutuminen 31.12.

1. Esi- ja perusopetus toteutettiin arvioitua edullisemmin / oppilas. Tulos selittyi arvioitua suuremmalla oppilasmäärällä. Nuorisotoimi toteutui arvioidusti.
2. Nuorisotoimen toiminnot ovat toteutuneet suunnitellusti. Asiakaskäynnit: Nuorten työpaja 941, Ohjaamo Pieksämäki + verkko 3890, nuorisotilat ja koulunuorisotyö, liikunnallinen nuorisotyö + verkko 29508. Etsivässä nuorisotyössä on ollut 882 asiakastapahtumaa. Työtä toteutetaan monialaisesti verkostossa. Kehitetty yhdessä yläkoulun (kevät) ja alakoulun (Harju, Kontiopuisto) kanssa koulunuorisotyötä sekä liikunnallista nuorisotyötä Itä-Suomen AVI:n hankerahoituksella. Moniammatillista ankkuritoimintaa toteutettu yhdessä poliisin sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Valtionavustusta, lahjoitus- ja kehittämisrahaa on haettu/saatu 242 860 euroa toiminnan toteuttamiseksi. Osallistettu nuoria monin eri menetelmin.
3. Turvakävelyt eivät toteuneet aivan arvioidusti. Kaikissa yksiköissä toteutettiin harjoituksia, mutta yksiköissä harjoituksia rytmitetään toteutettavaksi eri tavoin, esim. suojautumisharjoitus vain kerran /2v.
4. Tavoite toteutui ja ylittyi merkittävästi. Esim. yksikkökohtaisten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien päivitystyö vaati enemmän palautekyselyjä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

1. Oppilaiden lukumäärä on arvioitua suurempi. Ukrainalaisia lapsia oli 12 / 24 yhteensä 128. Strateginen riski realisoitui, mutta sen merkitys jäi kohtuulliseksi. Opetusryhmiin saatiin riittävästi lisätukea.
2. Tavoite saavutettiin. Riski ei realisoitunut.
3. Tavoite saavutettiin pääosin. Riski ei realisoitunut.
4. Tavoite saavutettiin. Riski ei realisoitunut. Muuta: Nuorisotoimessa on tehty riskiarviointi (Wpro) sekä omavalvontasuunnitelma jotta tunnistetaan työpaikan työturvallisuutta vaarantavat tekijät. Koko henkilöstö on käynyt AVEKKI päivityskoulutuksen. Terveystalon kanssa toteutettu yhdessä lakisääteinen työpaikkaselvitys.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Esiopetuksen nettomeno /oppilas	7 007	7 046	8 653	8 653	7 243	-1 411
Perusopetuksen nettomeno /oppilas	8 902	9 559	10 700	10 700	9 807	-892
Nuorisotoimi €/kävijä	12	12	14	14	12	-2

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Vastuualueen nettomenot		
Esiopetus €/oppilas	8 653	7 243
Perusopetus €/oppilas	10700	9 807
Nuorisotoimi €/kävijä	14	14
2. Koulunuorisotyön tilastot- toteutuneet toiminnot/vuosi	14	14
3. Vuosittaiset yksikkökohtaiset turvakävelyt ja poistumisharjoitukset toteutettu	18	15
4. Asiakaspalautteen keräämiskerrat/vuosi	9	24

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	1 034	924	1 011	1 011	1 134	123
Kulut	15 544	16 916	17 652	17 652	17 342	-310
Kate	-14 510	-15 992	-16 641	-16 641	-16 208	433
Poistot	222	220	219	219	205	-15
Tulos	-14 732	-16 212	-16 860	-16 860	-16 413	447

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
20.9. tilanne					
Esioppilaat	139	128	106	125	19
Peruskoulun oppilaat	1 335	1316	1 241	1 317	76
Valmistavan opetuksen oppilaat	0	86	60	57	-3
Perusopetuksen opetustunnit	94 125	101517	94 487	101 414	6 927
Tukiopetustunnit	1 281	1213	1 387	1 172	-215
Nuorisotoimen ja verkkonuorisotyön kävijät/vuosi	31 168	37435	35 000	35 221	221

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Esi- ja perusopetus ja ip-toim.	154,2	155	148	162,5	15
Valmistava opetus	5	15,8	8	9	1
Nuorisotoimi	9,5	10	9,5	9,5	0
Nuorisotyön projektityöntekijät	2	1	1	1	0

Vertailut (VOS)

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
AP/IP yks.hinta €/h (57 %)	26	26	26	26	0
IP tunnit	9 624	9 400	9 500	9 050	-450
Nuortyon yks.hinta€/asukas	15	15	15	15	0
Valtionosuus (29,7 %)	17 637	17 367	17 637	17 098	-539

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Esiopetus €/as	63	81	76	75	65	70
Perusopetus €/as	865	1 130	1 027	908	1 153	1 012
Nuorisotoiminta €/as	27	41	25	62	29	32

Kuvaus toiminnasta

Pieksämäen lukio on laaja-alainen yleislukio ja aikuistuvan nuoren yksilöllinen kasvupaikka. Lukiokoulutus antaa monipuoliset valmiudet jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa sekä ammatillisessa koulutuksessa.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Lukioon pyrkivät nuoret valitsevat pääsääntöisesti oman kaupungin lukion.
2. Mahdollistetaan yksilölliset opiskeluohjelmat ja opintojen suorittaminen toisessa oppilaitoksessa tai korkeakoulussa.
3. Pidetään huolta lukiorakennuksen kunnosta ja ympäristöstä.
4. Lukion opiskelijakunta ja opiskelijakunnan hallitus toimii aktiivisesti.

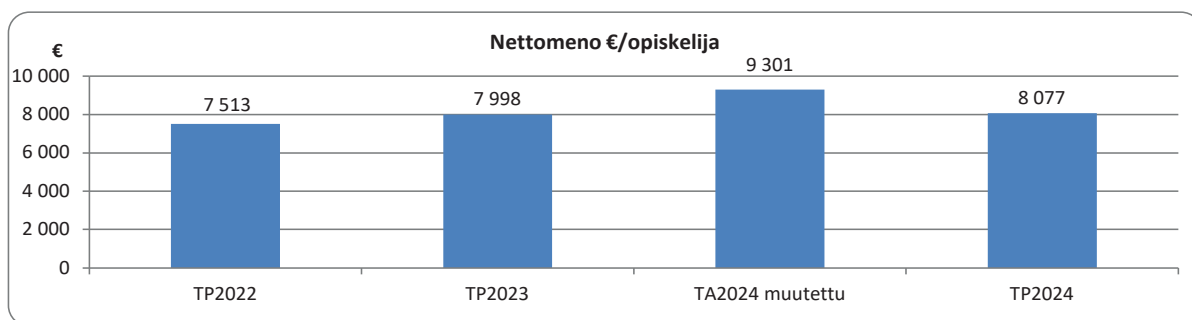
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Peruskoulun päättäneestä ikäluokasta lukioon ensisijaisesti pyrkineistä 87 % valitsi oman lukion. Toisen lukiokoulutuksen valinnan pääasiallisimmat syyt olivat paikkakunnalta pois muutto tai erityisen tehtävän lukioon hakeutuminen. Muualla suoritettuja opintoja oli vuoden aikana valmistuneilla ylioppilailla keskimäärin 3,65 opintopistettä. Kurkistusopinnot korkeakouluihin ja erilaiset ammatilliset passit olivat suosituimpia muualla suoritettuja opintoja. Lukiorakennuksen julkisivuremontti valmistui osittain vuoden 2024 aikana. Ikkunaremontti odottaa toteutumista lähitulevaisuudessa. Opiskelijakunta ja opiskelijakunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti ja järjestää useita erilaisia teemapäiviä lukuvuoden aikana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Turvakävelyt, poistumisharjoitus ja riskien ja vaarojen arviointi on toteutettu. Lukion tiloihin on tehty myös terveydenhuoltolain mukainen lakisääteinen kolmivuotistarkastus. Arvioinneissa ja tarkastuksissa havaitut puutteet ja riskit on korjattu ja tullaan korjaamaan viipymättä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Nettomeno €/opiskelija	7 513	7 998	9 301	9 301	8 077	-1 224

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Yhteishaussa vähintään 90 % lukioon pyrkivistä hakee omaan lukioon	90 % lukioon pyrkivistä	87 %
2. Hyväksiluetut muualla suoritettut opinnot opintopisteinä keskimäärin	0,5 op/opiskelija	3,65 op/yo
3. Tehdään vuosittain riskien arviointi ja käyttäjäpalaute kerätään palautekyselyissä	Toteutuu/ei toteudu	Toteutettu
4. Opiskelijakunnan kokousten ja tapahtumien määrä	10 kpl	10 kpl

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	60	86	20	20	110	90
Kulut	1 465	1 494	1 601	1 601	1 531	-70
Kate	-1 405	-1 408	-1 581	-1 581	-1 422	160
Poistot	7	6	5	5	4	-1
Tulos	-1 411	-1 413	-1 586	-1 586	-1 426	160

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Opiskelijoita	187	176	170	176	6
Opetustunteja	8 900	8 700	8 800	8 700	-100

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
	12,7	12,5	12,5	12,5	0,0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä
Lukiokoulutus €/as	83	151	144	150	113
Opetuksen kustannukset €/opiskelija (OPH)	9 867	8 970	7 023	12 089	9 850

Kuvaus toiminnasta

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen vastuualue tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja opistopalveluja eri-ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toiminta koostuu kuntalaisten hyvinvointia tukevista palveluista eri puolilla kaupunkia. Taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksesta vastaa kuvataidekoulu ja musiikin laajan oppimäärän toteutuksesta Soisalo-opiston musiikkiopisto.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Uudenlaiset tavat tuottaa palveluja: digitaalisten palvelujen lisääminen
2. Nykyisten palvelujen turvaaminen kiristyneessä taloustilanteessa: tapahtumien ja toimintojen lukumäärät, kolmannen sektorin kanssa yhdessä tuotetut palvelut
3. KuVa-palvelujen tuottaminen eri puolilla kaupunkia: toteutettujen palvelujen lukumäärä keskustassa ja kylillä, toteuma vuoden 2023 tasolla
4. Hyvinvointialueen kanssa yhdyspinta-alueen toimintojen kirkastaminen: kulttuurihyvinvointi, elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta, kotouttaminen, digipalvelut

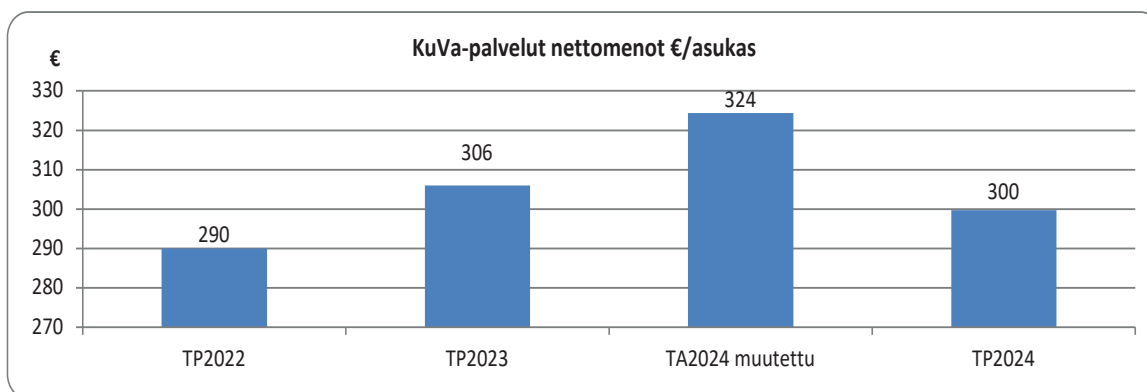
Talousarvion toteutuminen 31.12.

1. Digitaalisia palveluja on kehitetty seutuopiston kurssitarjontaan sekä kirjaston e-aineistoihin.
2. Kolmannen sektorin kanssa on toteutettu mm. puistokonsertteja, kesäteattereita, toritapahtumia ja näyttelyitä.
3. Tapahtumamäärä oli runsaampi kuin vuonna 2023 osittain Pieksämäki 450 vuotta -juhlavuoden myötä.
4. Liikuntaneuvontaan on kehitetty maakunnallista yhteistyötä ja kulttuurihyvinvointia tuettu kulttuuritapahtuminen avulla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Strategisena riskinä asiakkaiden muuttuvat tarpeet väestön ikääntymisen myötä, tämä on huomioitu palveluajoissa. Toiminnallisena riskinä henkilöstön vähäinen määrä ja jatkuvan kouluttautumisen tarve, henkilöstö kouluttautunut alakohtaisesti ja yksi yhteinen teemaseminaari KuVa-palveluissa. Henkilöstön laaja-alaista osaamista hyödynnetty. Taloudellisena riskinä edelleen yleisen taloustilanteen tuoma epävarmuus. Tarvitaan edelleen tiedottamista ja markkinoinnin tehostamista. Vahinkoriskinä on ilkeältä etenkin liikuntapaikoilla ja kaikissa KuVa-palveluiden yksiköissä. Toimenpiteinä mm. valvontakameroiden asentaminen.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
KuVa-palvelut nettomenot €/asukas	290	306	324	324	300	-25

Mittarit

	TA2024	Toteutuminen
1. Digitaalisia palveluja 12 % tarjonnasta	12 %	16 %
2. Kolmannen sektorin kanssa tuotettujen tapahtumien lukumäärä	30	32
3. Tapahtumat ja toiminnot säilytetään lukumäärällisesti v. 2023 tasolla	600	1 142
4. Hyvinvointialueen kanssa tuotettujen palvelujen lukumäärä - yhteistyökäytänteiden luominen	5	9

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	995	945	617	617	998	382
Kulut	5 953	6 167	6 148	6 148	6 150	2
Kate	-4 958	-5 222	-5 531	-5 531	-5 152	380
Poistot	176	205	198	198	201	3
Tulos	-5 134	-5 427	-5 729	-5 729	-5 352	377

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Kulttuuripalvelun kävijämäärät	48 433	47 159	45 000	54 726	9 726
Lainausten määrä	227 163	237 281	230 000	238 867	8 867
Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärä	78 390	87 660	75 000	94 578	19 578
Seutuopiston kurssilaiset	10 668	10 473	10 000	10 848	848
Seutuopiston valtionosuus	623 159	623 506	520 000	577 529	57 529

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Kirjasto	10,5	10,5	10,5	10,0	-0,5
Kulttuuri	5,7	5,7	5,7	5,7	0,0
Liikunta	10,5	9,5	10,0	10,0	0,0
Seutuopisto	5,0	7,0	7,0	7,0	0,0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Kirjasto €/asukas	62	66	62	52	67	58
Kulttuuri €/asukas	50	58	48	27	7	46
Museot €/asukas	5	28	21	30	1	29
Liikunta €/asukas	121	146	136	161	110	196
Taiteen perusopetus	6	16	5	36	36	62
Seutuopisto €/asukas, huomioitu vos	64	27	34	4	30	59

Kuvaus toiminnasta

Teknisen lautakunnan vastuulla ovat julkisessa käytössä olevat kiinteistöt ja kaupungin suoraan omistuksessa olevat asuinkiinteistöt, maankäytön suunnittelu, kaupungin kiinteistöihin kohdistuva mittaustoiminta, asemakaava-alueen liikenneväylät, viheralueet, kaupungin vastuulla oleva jätehuolto sekä Jäppilän ja Virtasalmen aluelämpölaitokset.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Teollisuustontteja riittävästi tarjolla
2. Yleisötilaisuudet, kaavat ja maankäytön suunnittelu
3. Houkuttelevia pientalotontteja riittävästi, uusien vuokrattujen/myytyjen pientalotonttien määrä
4. Ulkoilualueiden ja leikkipuistojen ylläpito

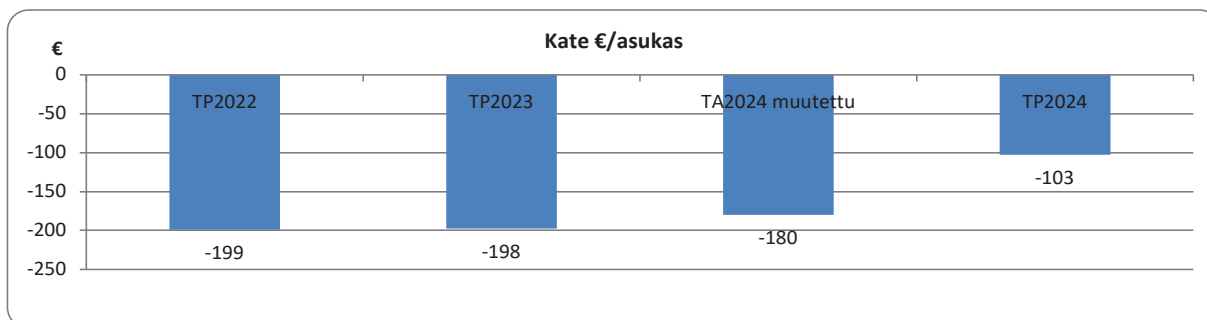
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Teollisuustontteja on ollut riittävästi tarjolla. Teollisuustonttien uusia vuokrasopimuksia on tehty 3 kpl. Omakotitalotonteista ei ole tehty yhtään varausta / kauppaa. Kaavoihin liittyvien yleisötilaisuuksia on ollut 4 kpl. Leikkipuistojen tarkastukset ovat valmistuneet käyttökaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Hankinnat on suoritettu tämän hetkisten hankintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä hankinta-asiantuntijan kanssa. Yksikön taloutta seurataan kuukausittain ja pidetään huolta, että talousarviosta pidetään kiinni. Tarkastelujakson toteuma on pysynyt talousarviossa ja ylityksiä ei ole ollut. Toiminnallisia riskejä on tarkasteltu riskienarviointilomaketta käyttäen ja mahdollisiin riskeihin on varauduttu selvityksillä ja ennakkosuunnitelulla.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Kate €/asukas	-199	-198	-180	-180	-103	77

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Tonttimäärä, vapaana	20	20
2. Yleisötilaisuudet, kpl	4	4
3. Uusien vuokrattujen/myytyjen pientalotonttien määrä	3	0
4. Ulkoalueiden ja leikkipuistojen ylläpito, suoritettut tarkastukset	30	30

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	2 905	3 222	2 705	2 705	3 494	789
Kulut	6 305	6 590	5 779	5 779	5 259	-521
Kate	-3 400	-3 368	-3 075	-3 075	-1 765	1 310
Poistot	1 173	1 314	1 605	1 605	1 514	-91
Tulos	-4 574	-4 682	-4 679	-4 679	-3 279	1 401

*pelastustoimen palvelut siirtyivät HVA:lle 1.1.2023 alkaen

*ympäristöterveydenhoito siirtyi teknisen lautakunnan tulosalueelle 1.1.2023 alkaen

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Hoidetut liikenneväylät km/m ²	1 086 000	1 086 000	1 086 000	1 086 000	0
Kaupungin maaomaisuus ha	4 930	4 853	4 855	4 855	0
Vuokratut tontit kpl	1 933	1 934	1 933	1 933	0
Myyty lämpömäärä Mwh	4 536	4 814	5 000	4 521	-479

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
HTV	25	22	25	24	-1

Vertailut

Nettokustannukset 2023 (Valtiokonttori)	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	Heinola	Jämsä	Varkaus
Liikenneväylät €/asukas	197	240	224	378	280	255
Puistot	28	56	45	63	48	34
Yhdyskuntasuunnittelu €/asukas	26	31	35	57	41	40

Kuvaus toiminnasta

Toiminnan tarkoituksena on tuottaa tilapalveluja laadukkaasti ja kustannustehokkaasti pääasiassa kaupungin omille yksiköille.

Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet

1. Kiinteistöjen huollon ja hallinnan prosessien sähköistäminen.
2. Sote-kiinteistöjen kunnossapito.
3. Tilapalvelujen sekä liike- ja toimintatilojen korjausmenot.
4. Sisäilmaongelmien vuoksi tiloja ei ole poissa käytöstä.

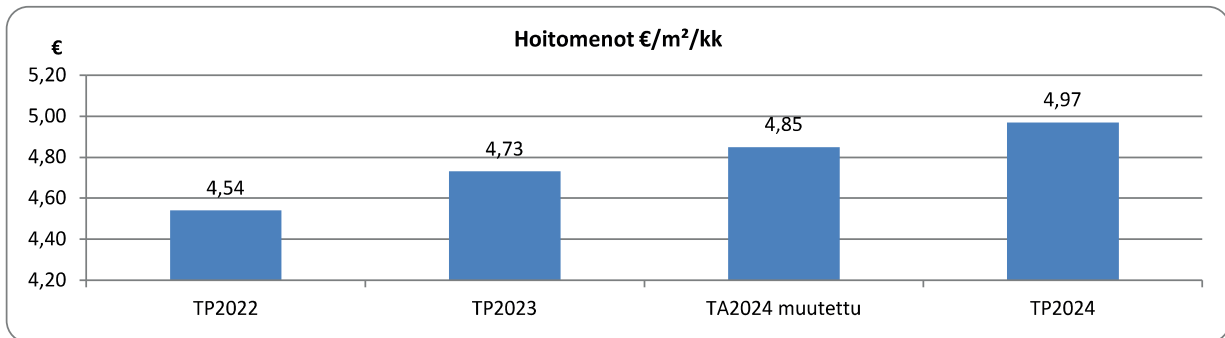
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Kiinteistöjen hoitomenojen sitovana tavoitteena on ollut 4,90-5,20 €/m²/kk ja tilivuoden toteuma on 4,97 €/m²/kk. Prosessien sähköistämisen osalta Granlund Manager ja Skenarios -ohjelmia kehitettiin, lisäksi Builderhead -projektipankki otettiin käyttöön. Siemensin talotekniikan automaatiojärjestelmää päivitettiin ja projekti jatkuu vielä vuoden 2025 puolella. Sote-kiinteistöjä ylläpidettiin talousarvion puitteissa. Sote-kiinteistöjen investoinneista saatiin valmiiksi sairaalan D-osan toimistotilojen suunnittelutyöt, mutta itse toteutusvaihe odottaa edelleen sopimuksia jatkon osalta. Lisäksi Kivitaskun sisäilmakorjausten suunnittelu- ja toteutustyöt saatiin valmiiksi. Tilapalvelujen sekä liike- ja teollisuustilojen korjauksia tehtiin talousarvion puitteissa. Tilivuoden investoinneista valmistuivat Latomon ja Yritystalon tilamuutokset, Harjun koulun ja Kanttilan remontit, Uimahallin suihkupaneelit ja altaan injektointi sekä Poleenin äänentoistojärjestelmä. Käynnissä olevia ja seuraavalle tilivuodelle jatkuvia investointeja ovat Virtasalmen koulun, Lukion ja Kalevalan päiväkodin remontit, Poleenin LVISA-saneerauksen suunnittelu sekä Kuusitien uudet tilat. Sisäilmaongelmien vuoksi uusia tiloja ei ole otettu pois käytöstä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäiset valvonnat ja riskien kartoitus päivitetään tarvittaessa, viimeksi päivitys on tehty 20.12.2023. Omavalvonnan, kemikaaliluetteloiden, käyttöturvallisuustiedotteiden ja työergonomian yms. päivittäminen ja niiden noudattaminen ovat suuressa osassa toiminnallisten riskien minimoimista. Kaikki kiinteistöt ovat vakuutettu asianmukaisesti. Taloudellisia riskejä kontrolloidaan ostamalla tuotteet sopimustoimittajilta sopimushintaan, laskujen tarkastamisella sekä materiaalien oikeanlaisella käytöllä. Hankinnat suoritetaan tämän hetkisten hankintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä hankinta-asiantuntijan kanssa. Yksikön taloutta seurataan kuukausittain ja pidetään huolta, että talousarviosta pidetään kiinni. Tilivuoden toteuma pysyi reilusti talousarviossa ja ylityksiä ei ollut.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Hoitomenot €/m ² /kk	4,54	4,73	4,85	4,85	4,97	0,12

Mittarit

	TA2024	TP2024
1. Prosessien sähköistäminen mm. ohjelmistojen avulla	toteutunut kyllä/ei	kyllä
2. Sote-kiinteistöjen kunnossapitoon käytetty t€/vuosi	632	522
3. Kiinteistöjen korjausmenot t€/vuosi	1 631	1 131
4. Poissa käytöstä olevat tilat m ²	700 m ²	700 m ²

TILINPÄÄTÖS (1 000 eur)

	TP2022	TP2023	TA2024 alkuper.	TA2024 muutettu	TP2024	Poikkeama €
Tuotot	12 538	8 925	9 216	9 216	9 355	138
Kulut	12 664	8 629	8 008	8 008	7 365	-643
Kate	-125	296	1 209	1 209	1 990	781
Poistot	4 430	4 352	3 952	3 952	3 918	-34
Tulos	-4 556	-4 056	-2 743	-2 743	-1 928	815

*ruoka- ja siivouspalvelutoiminnot siirtyivät Pieksämäen Tukipalvelut Oy:lle 1.1.2023 alkaen

Suoritemäärät

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama lkm
Tilapalvelut/hoidettavat m ²	119 339	116 084	116 084	115 348	-736

Henkilötyövuodet

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama
Tilapalvelut	13,6	14	14	13,5	-0,5

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2024						
	TULOT	TOT- %	MENOT	TOT- %	TOIMINTAKATE	
	TA-2024+MRM	TOT-2024	TA-2024+MRM	TOT-2024	TA-2024	TOT-2024
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE	4 819 998	5 931 862	123,1	8 359 494	7 860 234	94,0
110 VAALITOIMI	96 300	101 668	105,6	165 101	146 865	89,0
120 YLEISHALLINTO	1 839 328	2 853 470	155,1	6 681 887	6 212 702	93,0
150 ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	2 119 041	2 204 240	104,0	719 030	755 863	105,1
180 TIETOHALLINTO	765 329	772 484	100,9	793 476	744 804	93,9
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT VASTUUALUE	1 758 420	1 675 702	95,3	29 057 722	28 722 224	98,8
410 KASVATUS- OPETUSPALV. HALLINTO	180 595	109 295	60,5	791 340	682 944	86,3
415 VARHAISKASVATUS	546 700	322 470	59,0	9 013 106	9 165 455	101,7
420 ESI- JA PERUSOPETUS JA NUORISOITOIMI	1 011 125	1 134 205	112,2	17 652 057	17 342 490	98,2
430 LUKIOKOULUTUS	20 000	109 732	548,7	1 601 220	1 531 335	95,6
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT VASTUUALUE	616 530	998 089	161,9	6 147 740	6 149 676	100,0
460 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	616 530	998 089	161,9	6 147 740	6 149 676	100,0
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE	11 920 901	12 848 757	107,8	13 787 010	12 623 498	91,6
510 TEKNINEN LAUTAKUNTA	2 704 585	3 494 044	129,2	5 779 380	5 258 655	91,0
550 TILAPALVELUT	9 216 316	9 354 712	101,5	8 007 630	7 364 843	92,0
	19 115 849	21 454 408,83	112,2	57 351 966	55 355 631,91	96,5
					-38 236 117	-33 901 223,08
	määrärahamuutokset		muutos kv päätös	tulot		
		415	190 000		11.11.2024 50\$	
			190 000	0		

Vastuualuetason vertailut

Käyttötalous 2024						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE						
TOIMINTATUOTOT	4 260 878,00	4 819 998,00	4 932 668,46	5 931 861,52	123,07%	20,26%
TOIMINTAKULUT	8 043 405,58	8 359 494,16	7 542 178,23	7 860 233,51	94,03%	4,22%
TOIMINTAKATE	-3 782 527,58	-3 539 496,16	-2 609 509,77	-1 928 371,99	54,48%	-26,10%
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	2 338 798,00	1 758 420,00	2 184 884,42	1 675 701,88	95,30%	-23,30%
TOIMINTAKULUT	28 190 984,89	29 057 722,40	28 374 610,56	28 722 224,36	98,85%	1,23%
TOIMINTAKATE	-25 852 186,89	-27 299 302,40	-26 189 726,14	-27 046 522,48	99,07%	3,27%
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	578 100,00	616 530,00	945 476,77	998 088,91	161,89%	5,56%
TOIMINTAKULUT	5 954 847,26	6 147 740,17	6 167 481,21	6 149 676,02	100,03%	-0,29%
TOIMINTAKATE	-5 376 747,26	-5 531 210,17	-5 222 004,44	-5 151 587,11	93,14%	-1,35%
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE						
TOIMINTATUOTOT	11 562 807,00	11 920 901,00	12 146 471,23	12 848 756,52	107,78%	5,78%
TOIMINTAKULUT	13 483 986,59	13 787 009,72	15 218 588,63	12 623 498,02	91,56%	-17,05%
TOIMINTAKATE	-1 921 179,59	-1 866 108,72	-3 072 117,40	225 258,50	-12,07%	-107,33%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	18 740 583,00	19 115 849,00	20 209 500,88	21 454 408,83	112,23%	6,16%
TOIMINTAKULUT	55 673 224,32	57 351 966,45	57 302 858,63	55 355 631,91	96,52%	-3,40%
TOIMINTAKATE	-36 932 641,32	-38 236 117,45	-37 093 357,75	-33 901 223,08	88,66%	-8,61%

Tulosaluetason vertailut

Käyttötalous 2024						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
VAALITOIMI						
TOIMINTATUOTOT	32 000,00	96 300,00	34 359,65	101 667,65	105,57%	195,89%
TOIMINTAKULUT	60 053,40	165 101,00	46 575,08	146 865,00	88,95%	215,33%
TOIMINTAKATE	-28 053,40	-68 801,00	-12 215,43	-45 197,35	65,69%	270,00%
YLEISHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	1 585 627,00	1 839 328,00	2 013 898,31	2 853 469,54	155,14%	41,69%
TOIMINTAKULUT	6 611 606,66	6 681 887,03	6 159 220,34	6 212 701,86	92,98%	0,87%
TOIMINTAKATE	-5 025 979,66	-4 842 559,03	-4 145 322,03	-3 359 232,32	69,37%	-18,96%
ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN						
TOIMINTATUOTOT	1 984 717,00	2 119 041,00	2 152 556,63	2 204 239,93	104,02%	2,40%
TOIMINTAKULUT	683 873,94	719 030,13	672 258,61	755 863,00	105,12%	12,44%
TOIMINTAKATE	1 300 843,06	1 400 010,87	1 480 298,02	1 448 376,93	103,45%	-2,16%
TIETOHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	658 534,00	765 329,00	731 853,87	772 484,40	100,93%	5,55%
TOIMINTAKULUT	687 871,58	793 476,00	664 124,20	744 803,65	93,87%	12,15%
TOIMINTAKATE	-29 337,58	-28 147,00	67 729,67	27 680,75	-98,34%	-59,13%

Käyttötalous 2024 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
KASVATUS - JA OPETUSPALVELUJEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	878 818,00	180 595,00	540 998,62	109 294,88	60,52%	-79,80%
TOIMINTAKULUT	1 303 936,06	791 339,61	1 359 764,46	682 944,44	86,30%	-49,77%
TOIMINTAKATE	-425 118,06	-610 744,61	-818 765,84	-573 649,56	93,93%	-29,94%
VARHAISKASVATUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	412 150,00	546 700,00	633 886,33	322 470,16	58,98%	-49,13%
TOIMINTAKULUT	8 444 786,35	9 013 106,34	8 604 773,53	9 165 454,91	101,69%	6,52%
TOIMINTAKATE	-8 032 636,35	-8 466 406,34	-7 970 887,20	-8 842 984,75	104,45%	10,94%
ESI- JA PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	957 830,00	1 011 125,00	923 539,91	1 134 204,88	112,17%	22,81%
TOIMINTAKULUT	16 844 830,88	17 652 056,95	16 915 909,36	17 342 490,08	98,25%	2,52%
TOIMINTAKATE	-15 887 000,88	-16 640 931,95	-15 992 369,45	-16 208 285,20	97,40%	1,35%
LUKIOKOULUTUS						
TOIMINTATUOTOT	90 000,00	20 000,00	86 459,56	109 731,96	548,66%	26,92%
TOIMINTAKULUT	1 597 431,60	1 601 219,50	1 494 163,21	1 531 334,93	95,64%	2,49%
TOIMINTAKATE	-1 507 431,60	-1 581 219,50	-1 407 703,65	-1 421 602,97	89,91%	0,99%
KULTTUURI JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	578 100,00	616 530,00	945 476,77	998 088,91	161,89%	5,56%
TOIMINTAKULUT	5 954 847,26	6 147 740,17	6 167 481,21	6 149 676,02	100,03%	-0,29%
TOIMINTAKATE	-5 376 747,26	-5 531 210,17	-5 222 004,44	-5 151 587,11	93,14%	-1,35%
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT	2 723 642,00	2 704 585,00	3 221 728,03	3 494 044,44	129,19%	8,45%
TOIMINTAKULUT	5 637 848,50	5 779 380,22	6 589 892,92	5 258 655,35	90,99%	-20,20%
TOIMINTAKATE	-2 914 206,50	-3 074 795,22	-3 368 164,89	-1 764 610,91	57,39%	-47,61%
TILAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	8 839 165,00	9 216 316,00	8 924 743,20	9 354 712,08	101,50%	4,82%
TOIMINTAKULUT	7 846 138,09	8 007 629,50	8 628 695,71	7 364 842,67	91,97%	-14,65%
TOIMINTAKATE	993 026,91	1 208 686,50	296 047,49	1 989 869,41	164,63%	572,15%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	18 740 583,00	19 115 849,00	20 209 500,88	21 454 408,83	112,23%	6,16%
TOIMINTAKULUT	55 673 224,32	57 351 966,45	57 302 858,63	55 355 631,91	96,52%	-3,40%
TOIMINTAKATE	-36 932 641,32	-38 236 117,45	-37 093 357,75	-33 901 223,08	88,66%	-8,61%

Tulosityksikkötason vertailut

Käyttötalous 2024 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
VAALIT						
TOIMINTATUOTOT	32 000,00	96 300,00	34 359,65	101 667,65	105,57%	195,89%
TOIMINTAKULUT	60 053,40	165 101,00	46 575,08	146 865,00	88,95%	215,33%
TOIMINTAKATE	-28 053,40	-68 801,00	-12 215,43	-45 197,35	65,69%	270,00%
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO						
TOIMINTAKULUT	260 655,00	269 191,00	248 512,38	240 276,23	89,26%	-3,31%
TOIMINTAKATE	-260 655,00	-269 191,00	-248 512,38	-240 276,23	89,26%	-3,31%
KONSERNIJOHTO						
TOIMINTATUOTOT	8 000,00	10 000,00	13 521,21	128 319,88	1 283,20%	849,03%
TOIMINTAKULUT	1 318 068,44	1 271 023,63	1 297 312,61	1 266 539,65	99,65%	-2,37%
TOIMINTAKATE	-1 310 068,44	-1 261 023,63	-1 283 791,40	-1 138 219,77	90,26%	-11,34%
YHTEISET PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	75 000,00	196 100,00	453 944,60	1 047 998,68	534,42%	130,86%
TOIMINTAKULUT	1 036 856,59	1 135 613,52	941 288,19	857 620,81	75,52%	-8,89%
TOIMINTAKATE	-961 856,59	-939 513,52	-487 343,59	190 377,87	-20,26%	-139,06%

Käyttötalous 2024 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	528 008,00	526 008,00	559 905,62	533 187,49	101,36%	-4,77%
TOIMINTAKULUT	1 634 868,93	1 540 608,49	1 451 915,69	1 539 399,20	99,92%	6,03%
TOIMINTAKATE	-1 106 860,93	-1 014 600,49	-892 010,07	-1 006 211,71	99,17%	12,80%
TOIMISTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	929 619,00	1 051 620,00	926 828,42	1 056 007,30	100,42%	13,94%
TOIMINTAKULUT	965 829,38	1 095 812,42	1 005 905,60	1 008 523,81	92,03%	0,26%
TOIMINTAKATE	-36 210,38	-44 192,42	-79 077,18	47 483,49	-107,45%	-160,05%
TYÖLLISYYSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	45 000,00	55 600,00	59 698,46	87 956,19	158,19%	47,33%
TOIMINTAKULUT	1 395 328,32	1 369 637,97	1 214 285,87	1 300 342,16	94,94%	7,09%
TOIMINTAKATE	-1 350 328,32	-1 314 037,97	-1 154 587,41	-1 212 385,97	92,26%	5,01%
ELINKEINOTOIMISTO/						
TOIMINTATUOTOT	1 984 717,00	2 119 041,00	2 152 556,63	2 204 239,93	104,02%	2,40%
TOIMINTAKULUT	683 873,94	719 030,13	672 258,61	755 863,00	105,12%	12,44%
TOIMINTAKATE	1 300 843,06	1 400 010,87	1 480 298,02	1 448 376,93	103,45%	-2,16%
TIETOHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	658 534,00	765 329,00	731 853,87	772 484,40	100,93%	5,55%
TOIMINTAKULUT	687 871,58	793 476,00	664 124,20	744 803,65	93,87%	12,15%
TOIMINTAKATE	-29 337,58	-28 147,00	67 729,67	27 680,75	-98,34%	-59,13%
TALOUS JA JOHTO						
TOIMINTAKULUT	381 265,15	397 296,16	382 241,52	368 988,30	92,87%	-3,47%
TOIMINTAKATE	-381 265,15	-397 296,16	-382 241,52	-368 988,30	92,87%	-3,47%
TUKIPALVELUT JA OPPILASHUOLTO						
TOIMINTATUOTOT	878 818,00	180 595,00	540 998,62	109 294,88	60,52%	-79,80%
TOIMINTAKULUT	922 670,92	394 043,44	977 522,94	313 956,14	79,68%	-67,88%
TOIMINTAKATE	-43 852,92	-213 448,44	-436 524,32	-204 661,26	95,88%	-53,12%
PÄIVÄKOTIHOITO						
TOIMINTATUOTOT	332 200,00	495 700,00	570 647,62	270 995,86	54,67%	-52,51%
TOIMINTAKULUT	6 641 704,42	7 152 024,27	6 833 371,76	7 532 541,16	105,32%	10,23%
TOIMINTAKATE	-6 309 504,42	-6 656 324,27	-6 262 724,14	-7 261 545,30	109,09%	15,95%
PERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	70 250,00	33 500,00	45 837,94	40 657,74	121,37%	-11,30%
TOIMINTAKULUT	987 047,23	981 777,57	946 463,52	826 873,00	84,22%	-12,64%
TOIMINTAKATE	-916 797,23	-948 277,57	-900 625,58	-786 215,26	82,91%	-12,70%
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	9 400,00	17 500,00	15 900,77	8 813,20	50,36%	-44,57%
TOIMINTAKULUT	290 229,89	376 441,79	303 358,41	325 158,11	86,38%	7,19%
TOIMINTAKATE	-280 829,89	-358 941,79	-287 457,64	-316 344,91	88,13%	10,05%
LEIKKITOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	300,00			503,36		
TOIMINTAKULUT	95 281,80	92 508,71	83 046,07	91 692,13	99,12%	10,41%
TOIMINTAKATE	-94 981,80	-92 508,71	-83 046,07	-91 188,77	98,57%	9,81%
MUU PÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT			1 500,00	1 500,00		0,00%
TOIMINTAKULUT	430 523,00	410 354,00	438 533,77	389 190,51	94,84%	-11,25%
TOIMINTAKATE	-430 523,00	-410 354,00	-437 033,77	-387 690,51	94,48%	-11,29%
ESIOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	6 550,00	5 550,00	5 842,23	16 566,39	298,49%	183,56%
TOIMINTAKULUT	1 288 126,68	1 077 777,58	1 083 133,82	1 084 151,06	100,59%	0,09%
TOIMINTAKATE	-1 281 576,68	-1 072 227,58	-1 077 291,59	-1 067 584,67	99,57%	-0,90%
PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	710 480,00	741 700,00	604 592,20	761 595,13	102,68%	25,97%
TOIMINTAKULUT	14 561 035,39	15 523 764,29	14 812 929,24	15 213 443,38	98,00%	2,70%
TOIMINTAKATE	-13 850 555,39	-14 782 064,29	-14 208 337,04	-14 451 848,25	97,77%	1,71%

Käyttötalous 2024						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	90 800,00	96 400,00	108 986,53	113 184,78	117,41%	3,85%
TOIMINTAKULUT	394 044,71	394 086,09	362 004,49	378 083,56	95,94%	4,44%
TOIMINTAKATE	-303 244,71	-297 686,09	-253 017,96	-264 898,78	88,99%	4,70%
NUORISOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	150 000,00	167 475,00	204 118,95	242 858,58	145,01%	18,98%
TOIMINTAKULUT	601 624,11	656 428,98	657 841,81	666 812,08	101,58%	1,36%
TOIMINTAKATE	-451 624,11	-488 953,98	-453 722,86	-423 953,50	86,71%	-6,56%
LUKIO						
TOIMINTATUOTOT	90 000,00	20 000,00	86 459,56	109 731,96	548,66%	26,92%
TOIMINTAKULUT	1 597 431,60	1 601 219,50	1 494 163,21	1 531 334,93	95,64%	2,49%
TOIMINTAKATE	-1 507 431,60	-1 581 219,50	-1 407 703,65	-1 421 602,97	89,91%	0,99%
VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO						
TOIMINTAKULUT	169 320,12	169 811,82	159 357,97	173 526,80	102,19%	8,89%
TOIMINTAKATE	-169 320,12	-169 811,82	-159 357,97	-173 526,80	102,19%	8,89%
SEUTUOPISTO						
TOIMINTATUOTOT	195 550,00	194 000,00	220 198,95	239 105,35	123,25%	8,59%
TOIMINTAKULUT	1 279 675,22	1 332 640,77	1 302 319,44	1 346 493,86	101,04%	3,39%
TOIMINTAKATE	-1 084 125,22	-1 138 640,77	-1 082 120,49	-1 107 388,51	97,26%	2,34%
TAITEEN PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	5 000,00	5 000,00	9 827,85	13 133,06	262,66%	33,63%
TOIMINTAKULUT	119 593,40	121 365,98	117 497,26	122 104,07	100,61%	3,92%
TOIMINTAKATE	-114 593,40	-116 365,98	-107 669,41	-108 971,01	93,65%	1,21%
KULTTUURITOIMI						
TOIMINTATUOTOT	177 600,00	195 360,00	366 705,70	294 484,67	150,74%	-19,69%
TOIMINTAKULUT	1 102 857,36	1 155 513,80	1 291 523,47	1 234 287,92	106,82%	-4,43%
TOIMINTAKATE	-925 257,36	-960 153,80	-924 817,77	-939 803,25	97,88%	1,62%
KIRJASTOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	11 600,00	17 500,00	17 105,92	23 820,14	136,12%	39,25%
TOIMINTAKULUT	1 124 800,18	1 165 412,11	1 062 139,98	1 062 666,09	91,18%	0,05%
TOIMINTAKATE	-1 113 200,18	-1 147 912,11	-1 045 034,06	-1 038 845,95	90,50%	-0,59%
LIIKUNTATOIMI						
TOIMINTATUOTOT	188 350,00	204 670,00	331 638,35	427 545,69	208,90%	28,92%
TOIMINTAKULUT	2 158 600,98	2 202 995,70	2 234 643,09	2 210 597,28	100,35%	-1,08%
TOIMINTAKATE	-1 970 250,98	-1 998 325,70	-1 903 004,74	-1 783 051,59	89,23%	-6,30%
YMPÄRISTÖTERVEYDENHOITO						
TOIMINTAKULUT	417 850,00	460 350,00	326 729,00	486 426,75	105,66%	48,88%
TOIMINTAKATE	-417 850,00	-460 350,00	-326 729,00	-486 426,75	105,66%	48,88%
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT			106 054,73	2 702,53		-97,45%
TOIMINTAKULUT	316 483,20	309 101,60	364 569,43	268 127,91	86,74%	-26,45%
TOIMINTAKATE	-316 483,20	-309 101,60	-258 514,70	-265 425,38	85,87%	2,67%
MAANKÄYTTÖ						
TOIMINTATUOTOT	2 176 172,00	2 190 435,00	2 555 460,81	2 940 249,65	134,23%	15,06%
TOIMINTAKULUT	1 088 388,96	1 045 029,40	2 268 983,85	997 061,78	95,41%	-56,06%
TOIMINTAKATE	1 087 783,04	1 145 405,60	286 476,96	1 943 187,87	169,65%	578,31%
KUNNALLISTEKNIikka						
TOIMINTATUOTOT	39 000,00	15 000,00	25 455,39	24 645,41	164,30%	-3,18%
TOIMINTAKULUT	2 439 666,54	2 573 948,50	2 367 947,08	2 323 941,00	90,29%	-1,86%
TOIMINTAKATE	-2 400 666,54	-2 558 948,50	-2 342 491,69	-2 299 295,59	89,85%	-1,84%
LÄMPÖLAITOKSET						
TOIMINTATUOTOT	382 470,00	398 150,00	421 995,87	407 416,11	102,33%	-3,45%
TOIMINTAKULUT	374 233,00	373 299,50	358 283,82	374 374,83	100,29%	4,49%
TOIMINTAKATE	8 237,00	24 850,50	63 712,05	33 041,28	132,96%	-48,14%

Käyttötalous 2024						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
Nimi	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 12 / 2023	Toteuma 12 / 2024	Käyttö 2024	Muutos
	€	€	€	€	%	%
RAKENNUSVALVONTATOIMISTO						
TOIMINTATUOTOT	126 000,00	101 000,00	112 761,23	119 030,74	117,85%	5,56%
TOIMINTAKULUT	1 001 226,80	1 017 651,22	903 379,74	808 723,08	79,47%	-10,48%
TOIMINTAKATE	-875 226,80	-916 651,22	-790 618,51	-689 692,34	75,24%	-12,77%
TILAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	8 839 165,00	9 216 316,00	8 924 743,20	9 354 712,08	101,50%	4,82%
TOIMINTAKULUT	7 846 138,09	8 007 629,50	8 628 695,71	7 364 842,67	91,97%	-14,65%
TOIMINTAKATE	993 026,91	1 208 686,50	296 047,49	1 989 869,41	164,63%	572,15%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	18 740 583,00	19 115 849,00	20 209 500,88	21 454 408,83	112,23%	6,16%
TOIMINTAKULUT	55 673 224,32	57 351 966,45	57 302 858,63	55 355 631,91	96,52%	-3,40%
TOIMINTAKATE	-36 932 641,32	-38 236 117,45	-37 093 357,75	-33 901 223,08	88,66%	-8,61%

4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Ta 2024	Ta-muutos	Muutettu TA	Toteutuma 2024	TOT-%	Toteutuma 2023	muutos edell. vuosi
TOIMINTATUOTOT	19 114 849	0	19 114 849	21 405 769	112,0	20 186 825	6,04
Myyntitulot	4 001 497		4 001 497	5 627 463	140,6	4 522 546	24,43
Maksutulot	688 400		688 400	861 471	125,1	790 718	8,95
Tuet ja avustukset	1 457 820		1 457 820	1 218 836	83,6	1 758 927	-30,71
Vuokratulot	12 801 732		12 801 732	13 146 483	102,7	12 528 564	4,93
Muut tulot	165 400		165 400	551 516	333,4	586 070	-5,90
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 000		1 000	48 640	4864,0	22 676	114,50
TOIMINTAMENOT	57 161 966	190 000	57 351 966	55 355 632	96,5	57 302 859	-3,40
Henkilöstömenot	25 216 807	55 000	25 271 807	24 145 153	95,5	23 985 319	0,67
Palkat ja palkkiot	19 751 872	45 420	19 797 292	19 138 666	96,7	18 709 427	2,29
Henkilösivukulut	5 464 935	9 580	5 474 515	5 006 487	91,5	5 275 892	-5,11
Eläkekulut	4 592 469	8 180	4 600 649	4 386 522	95,3	4 467 142	-1,80
Muut henkilösivukulut	872 466	1 400	873 866	619 966	70,9	808 750	-23,34
Palvelujen ostot	17 627 771		17 627 771	16 945 481	96,1	16 354 385	3,61
Asiakaspalvelujen ostot	2 579 500	135 000	2 714 500	2 782 754	102,5	2 560 709	8,67
Muiden palvelujen ostot	15 048 271		15 048 271	14 162 727	94,1	13 793 676	2,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 145 227		5 145 227	4 871 885	94,7	5 577 177	-12,65
Avustukset	2 108 600		2 108 600	2 027 659	96,2	2 005 645	1,10
Vuokrat	6 708 004		6 708 004	6 652 385	99,2	6 425 145	3,54
Muut menot	355 557		355 557	713 069	200,5	2 955 188	-75,87
TOIMINTAKATE	-38 046 117	-190 000	-38 236 117	-33 901 223	88,7	-37 093 358	-8,61
Verotulot	38 887 000		38 887 000	40 573 903	104,3	40 617 026	-0,11
Kunnan tulovero	29 867 000		29 867 000	32 077 471	107,4	31 387 678	2,20
kiinteistövero	5 404 000		5 404 000	5 196 829	96,2	5 055 308	2,80
osuus yhteisöveron tuotosta	3 616 000		3 616 000	3 299 603	91,3	4 174 040	-20,95
Valtionosuudet	2 285 000		2 285 000	2 319 572	101,5	5 251 928	-55,83
Peruspalveluiden va	-5 282 000		-5 282 000	-5 374 107	101,7	-1 676 651	220,53
Verotulomenetysten korvaus	3 348 000		3 348 000	3 322 183	99,2	3 330 180	-0,24
Opetus- ja kulttuuritoimen va	-2 041 000		-2 041 000	-1 896 948	92,9	-2 041 049	-7,06
Verotulojen tasaus	6 260 000		6 260 000	6 268 444	100,1	5 639 448	11,15
KÄYTTÖKATE	3 125 883	-190 000	2 935 883	8 992 252	306,3	8 775 596	2,47
Rahoitustulot ja -menot	-147 000	800 000	653 000	1 128 568	172,8	164 169	587,44
Korkotulot	658 000		658 000	820 484	124,7	720 813	13,83
Muut rahoitustulot	1 000 000	800 000	1 800 000	1 902 064	105,7	1 039 918	82,91
Korkomenot	-1 800 000		-1 800 000	-1 582 143	87,9	-1 391 076	13,74
Muut rahoitusmenot	-5 000		-5 000	-11 837	236,7	-205 486	-94,24
VUOSIKATE	2 978 883	610 000	3 588 883	10 120 820	282,0	8 939 765	13,21
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 100 305		-6 100 305	-6 033 928	98,9	-6 268 351	-3,74
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot						694 063	-100,00
TILIKAUDEN TULOS	-3 121 422	610 000	-2 511 422	4 086 892	-162,7	3 365 477	21,44
Poistoeron lisäys (-) vähennys (+)	14 500,00		14 500	14 477		14 477	0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	-3 106 922	610 000	-2 496 922	4 101 369	-164,3	3 379 954	21,34

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	38 887 000	0	38 887 000	40 573 903	1 686 903
Kunnan tulovero	29 867 000	0	29 867 000	32 077 471	2 210 471
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 616 000	0	3 616 000	3 299 603	-316 397
Kiinteistövero	5 404 000	0	5 404 000	5 196 829	-207 171

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos
2020	22,00	265	0,8 %
2021	22,00	270	1,7 %
2022	22,00	276	2,3 %
2023	9,36	311	12,7 %
2024	9,4	tietoa ei vielä saatavissa	

*) kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä 1.1.2023 alkaen

Kiinteistöveroprosentit

Rakennusten yleinen kiinteistövero %	1,10	1,10	1,15	1,15	1,15
Maapohjan yleinen kiinteistövero %					1,30
Vakituisen asunnon kiinteistövero %	0,50	0,50	0,55	0,55	0,55
Muiden asuinrakennusten kiinteistövero %	1,10	1,10	1,15	1,15	1,15
Voimalaitoksen kiinteistövero%	2,60	2,80	2,90	3,00	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	-	-	-	-	-

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	-5 282 000	0	-5 282 000	-5 374 107	-92 107
Harkinnanvar. valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 041 000	0	-2 041 000	-1 896 948	144 052
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 260 000	0	6 260 000	6 268 444	8 444
Verotulomenetysten korvaus	3 348 000	0	3 348 000	3 322 183	-25 817
Yhteensä	2 285 000	0	2 285 000	2 319 572	34 572

4.3.3 Investointiosan toteutuminen

PIEKSÄMÄKI												
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMA 2024												
MENOT							TUOTOT					
							poikkeama					
MÄÄRÄRAHA												
	TA 2024	MRM	määräraha		erittelyt yht		Toteuma	Tot-%	Tuloarvio	Toteuma	netto	toteuma
M140	300 000	-72 000			228 000		176 715,46	77,51		36 116,92		140 598,54
M150	1 700 000	1 084 000			2 784 000		3 179 722,39	114,21		129 764,47		3 049 957,92
M180	247 000				247 000		206 379,88	83,55				206 379,88
M420	215 000				215 000		196 170,23	91,24				196 170,23
M430	300 000				300 000		185 508,81	61,84				185 508,81
M462	200 000				200 000		139 167,60	69,58				139 167,60
M480	350 000				350 000		349 957,27	99,99		80 500,00		269 457,27
M530	2 500 000				2 500 000		2 095 929,95	83,84				2 095 929,95
M550	905 000				905 000		430 214,86	47,54		11 953,69		418 261,17
M340	530 000				530 000		99 056,97	18,69				99 056,97
kaikki yhteensä		7 247 000	1 012 000	8 259 000	7 058 823,42							

Investoinnit 2024							
90 Investointiprojektit							
Tili	Projekti	Nimi	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024 alkuperäinen	TA- muutokset	Talousarvio 2024 muutoksineen	Toteuma 12 / 2024
			€	€	€	€	€
MENOT							
	M140	KAUPUNGINHALLITUS	107 462,40	300 000,00	-72 000,00	228 000,00	176 715,46
	P301	Maanhankinta	5 840,00	100 000,00	-42 000,00	58 000,00	45 696,44
	P302	Arvopapereiden osto ja myynti	101 622,40	200 000,00	-30 000,00	170 000,00	131 019,02
	M150	KAUPUNKIKEHITYS	3 818 022,65	1 700 000,00	1 084 000,00	2 784 000,00	3 179 722,39
	P597	Pieksämäen seudun älykkään liikk. investointihanke (A)	2 944 570,70				
	P600	Pieksämäen seudun älykkään liikk. kehittämishanke (A)	313 666,61				
	P630	Latomon tilamuutokset	29 112,47	56 000,00	0,00	56 000,00	57 002,19
	P640	Yritystalon tilamuutokset	10 162,66	144 000,00	0,00	144 000,00	143 120,28
	P309	Säästökeskus kehittämishanke	520 510,21				
	P152	As Oy Holvilinna		750 000,00	154 000,00	904 000,00	993 376,45
	P153	Ki Oy Messinkiholvi		750 000,00	930 000,00	1 680 000,00	1 986 223,47
	M180	TIETOHALLINTO	48 883,13	247 000,00	0,00	247 000,00	206 379,88
	P312	Ohjelmisto- ja laitehankinnat	48 883,13	247 000,00	0,00	247 000,00	206 379,88
	M420	ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI	393 551,41	215 000,00	0,00	215 000,00	196 170,23
	P401	Oppimisympäristöjen kehittäminen		50 000,00	10 000,00	60 000,00	59 538,24
	P405	Harjun koulu	338 226,19	65 000,00	-10 000,00	55 000,00	51 972,00
	P423	Virtasalmen vanhan koulun remontti	55 325,22	100 000,00	0,00	100 000,00	84 659,99
	M430	LUKIOKOULUTUS	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	185 508,81
	P435	Lukio (katto ja julkisivu)		300 000,00	0,00	300 000,00	185 508,81
	M462	KULTTUURITOIMI	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00	139 167,60
	P462	Poleenin LVISA-saneeraus		100 000,00	0,00	100 000,00	53 052,41
	P497	Iso-Pappilan kunnostus		100 000,00	-100 000,00	0,00	0,00
	P469	Poleenin äänentoistojärjestelmä			100 000,00	100 000,00	86 115,19
	M480	LIIKUNTATOIMI	266 686,21	350 000,00	0,00	350 000,00	349 957,27
	P471	Tahinlammen uimaranta	146 070,65	200 000,00	0,00	200 000,00	199 836,38
	P472	Liikuntapaikkojen kunnostus	120 615,56	55 000,00	0,00	55 000,00	48 416,05
	P480	Uimahalli: suihkupaneelit ja altaan injektointi		95 000,00	0,00	95 000,00	101 704,84
	M530	KUNNALLISTEKNIikka	1 426 008,06	2 500 000,00	0,00	2 500 000,00	2 095 929,95
	P585	Savontien san. Huvilak-Keskusk		730 000,00	0,00	730 000,00	563 084,62
	P530	Katualueiden perusparannus, jakamaton	66 931,84	100 000,00	0,00	100 000,00	97 603,67
	P531	Kestopäällysteet ja katujen pohjaukset	336 756,44	200 000,00	0,00	200 000,00	198 430,48
	P534	Sadevesiviemäreiden peruskunnostus	61 698,93	150 000,00	0,00	150 000,00	124 142,73
	P560	Kunnallistekniikan kalustohankinnat	290 882,93	60 000,00	0,00	60 000,00	54 722,09
	P574	Infonäytöt	1 470,00				
	P582	Ulkovalaistuksen saneeraus	441 799,45	350 000,00	0,00	350 000,00	352 121,22
	P588	Opasteet ja liikenneturvallisuussuunnitelma	70 209,66	100 000,00	0,00	100 000,00	106 034,68
	P567	Asemakadun peruskunnostus ja kevytväylä	156 258,81	200 000,00	0,00	200 000,00	210 564,71
	P702	Kukonsuon hyötöjätteidenkäsittelyn ja varastointialueen kunnostus		100 000,00	-70 000,00	30 000,00	
	P568	Jäppilän aluelämpölaitoksen kattilan uusiminen		260 000,00	70 000,00	330 000,00	318 314,48
	P569	Takojankadun rakentaminen		250 000,00	0,00	250 000,00	70 911,27
	M531	PUISTOT	53 618,37	0,00	0,00	0,00	0,00
	P591	Puistojen saneeraus	53 618,37				
	M550	TILAPALVELUT	725 860,39	905 000,00	0,00	905 000,00	430 214,86
	P318	Virtasalmen virastotalo, vesikatteen uusiminen		50 000,00	0,00	50 000,00	
	P335	Talotekniikan automaatiojärjestelmän päivitys		80 000,00	0,00	80 000,00	0,00
	P339	Kanttila		100 000,00	0,00	100 000,00	97 947,38
	P146	Kuusitie 41 uudet tilat	2 000,00	500 000,00	0,00	500 000,00	177 230,64
	P145	Kuusitie	48 607,51				
	P182	Jakamaton määräraha Tilapalvelut		100 000,00	-69 000,00	31 000,00	
	P327	Esteettömyys/tilapalvelut	0,00				
	P319	Käyttöomaisuuden myynti	0,00				
	P177	Kukkarojärven vesilaitoksen TATE-muutokset	675 252,88		14 000,00	14 000,00	25 634,94
	P175	Kalevalan päiväkot, vesikaton saneeraus		75 000,00	55 000,00	130 000,00	129 401,90
	M340	SOTE-KIINTEISTÖT	118 905,02	530 000,00	0,00	530 000,00	99 056,97
	P223	Kivitasku (ilmastointi, katto)		150 000,00	0,00	150 000,00	52 009,22
	P224	Kerttula (ilmastointi)	118 905,02				
	P225	D-osan toimistotilat		100 000,00	0,00	100 000,00	47 047,75
	P226	Vainajakylmiö		85 000,00	0,00	85 000,00	
	P227	Pohjaviemärit, käyttövesiputket		195 000,00	0,00	195 000,00	0,00
	90	Investointiprojektit, menot	6 958 997,64	7 247 000,00	1 012 000,00	8 259 000,00	7 058 823,42

Investoinnit 2024 90 Investointiprojektit							
Tili	Projekti	Nimi	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024 alkuperäinen	TA- muutokset	Talousarvio 2024 muutoksineen	Toteuma 12 / 2024
			€	€	€	€	€
TULOT							
	M140	KAUPUNGINHALLITUS	137 596,48	0,00	0,00	0,00	36 116,92
	P301	Maanhankinta	92 254,98	0,00	0,00	0,00	12 277,74
	P302	Arvopapereiden osto ja myynti	45 341,50	0,00	0,00	0,00	23 839,18
	M150	KAUPUNKIKEHITYS	286 586,17	0,00	0,00	0,00	129 764,47
	P600	Pieksämäen seudun älykkään liikk. kehittämishanke (A)	286 586,17	0,00	0,00	0,00	0,00
	P152	As Oy Holvilinna	0,00	0,00	0,00	0,00	89 764,47
	P153	Ki Oy Messinkiholvi	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00
	M480	LIIKUNTATOIMI	34 500,00	80 500,00	0,00	80 500,00	80 500,00
	P471	Tahinlammen uimaranta	34 500,00	80 500,00	0,00	80 500,00	80 500,00
	M550	TILAPALVELUT	34 430,38	0,00	0,00	0,00	11 953,69
	P177	Kukkarojärven vesilaitoksen TATE-muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	11 660,55
	P319	Käyttöomaisuuden myynti	34 430,38	0,00	0,00	0,00	293,14
	90	Investointiprojektit, tulot	493 113,03	80 500,00	0,00	80 500,00	258 335,08
INVESTOINTIEN NETTOMENOT			6 465 884,61	7 166 500,00	1 012 000,00	8 178 500,00	6 800 488,34

Pieksämäen kaupunki on liittynyt vuonna 2022 Hinku-kunnaksi ja kaupunki tavoittelee kasvihuonepäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Vuoden 2025 talousarviossa huomioitiin päästöjä vähentävät investoinnit. Myös vuonna 2024 osa investoinneista edisti Hinku-tavoitteiden saavuttamista.

Vuonna 2024 valmistui Ki Oy Messinkiholvin muutostyöt, jossa vanhaa liiketilaa muutettiin uudeksi toimistotilaksi ja uudeksi elokuvateatteriksi. Kohteen energiatehokkuus parantui uusitun talotekniikan myötä ja lisäksi tiloihin vaihdettiin uudet energiatehokkaat ikkunat.

Pieksämäen älykkään liikkumisen kehittämishankkeessa kunnostettiin asematunneli vuonna 2023, joka on edistänyt kevyttä liikennettä ja vähentänyt päästöjä. Tunneli tehtiin katettuna, mikä vähentää talvikunnossapitotarvetta. Lisäksi tunnelissa on liiketunnistimilla toimiva valaistus, joka vähentää energian kulutusta. Tunnelin yhteyteen vuonna 2024 saneerattiin asema-alue. Alueen suunnittelussa painotettiin kevyenliikenteen liikkumisen helpottamista sekä julkista liikennettä.

Kaupunki on tehnyt vuosittain ulkovalaistuksen uusimista ja valoja on vaihdettu vähemmän kuluttaviin led-lamppuihin. Vuonna 2024 tähän investointihankkeeseen käytettiin n. 0,35 milj. euroa. Saneerauksia tehtiin Tahiniemessä, Kontiopuistossa, Metosniemessä sekä Naarajärvellä laajalla alueella. Tulevan kesän 2025 aikana tehtävien saneerausten jälkeen Pieksämäen kaupungin katuvalaistuksesta noin 90 % on uusinta led-tekniikkaa.

Savontien saneeraus välillä Huvilakatu-Kalevalankatu tehtiin vuonna 2024. Suunnittelussa on painotettu kevyenliikenteen käytön tehostamista. Saneeraus jatkuu vuonna 2025 välillä Kalevalankatu-Sairaalantie. Saneeraukseen käytettiin vuonna 2024 n. 0,55 milj. euroa. Samalla on toteutettu katualueiden perusparannusta muutamissa kohteissa, joissa on saneerattu kevyenliikenteen väyliä.

Jäppilän aluelämpölaitoksen lämmityskattilan saneeraus toteutettiin vuonna 2024. Uusi kattila parantaa laitoksen energiatehokkuutta huomattavasti. Kattilan saneeraukseen käytettiin n. 0,3 milj. euroa.

4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

PIEKSÄMÄKI

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2024	Ta-muutos	TP 2024	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	2 978 883	610 000	10 120 819,87	6 531 937
Tulorahoituksen korjauserät			-524 424,85	-524 425
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-7 247 000	-1 012 000	-7 058 823,42	1 200 177
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80 500		152 160,55	71 661
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			330 883,77	330 884
Toiminta investoinnit, netto	-4 187 617	-402 000	3 020 615,92	7 610 233
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		0,00	0
Antolainasaamisten vähennykset	380 666		473 666,00	93 000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 000 000		11 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 102 006		-7 102 006,00	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)			-5 000 000,00	-5 000 000
Oman pääoman muutokset, rahastot			0,00	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-36 381,23	
Saamisten muutos (lisäys -)			288 483,95	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			50 363,90	
Rahoituksen rahavirta	4 278 660	0	-325 873,38	-4 604 533
Rahavarojen muutos	91 043	-402 000	2 694 742,54	3 005 700
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12			3 715 193,49	
Kassavarat 1.1			1 020 450,95	
			2 694 742,54	

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

ulkoinen	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
TOIMINTATUOTOT	14 626 651,13	13 635 280,53
Myyntituotot	3 439 246,86	2 451 403,74
Maksutuotot	861 470,83	790 717,63
Tuet ja avustukset	1 218 835,68	1 758 927,15
Muut toimintatuotot	9 107 097,76	8 634 232,01
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	48 640,00	22 676,00
TOIMINTAKULUT	48 576 514,21	50 751 314,28
Henkilöstökulut	24 145 152,92	23 985 318,13
Palkat ja palkkiot	19 138 665,69	18 709 426,86
Henkilösivukulut	5 006 487,23	5 275 891,27
Eläkekulut	4 386 521,52	4 467 141,68
Muut henkilösivukulut	619 965,71	808 749,59
Palvelujen ostot	14 914 269,28	14 446 892,72
Asiakaspalvelujen ostot	2 782 753,76	2 560 708,77
Muiden palvelujen ostot	12 131 515,52	11 886 183,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 713 419,17	5 416 800,77
Avustukset	2 027 659,01	2 005 644,86
Muut toimintakulut	2 776 013,83	4 896 657,80
TOIMINTAKATE	-33 901 223,08	-37 093 357,75
Verotulot	40 573 903,19	40 617 025,86
Valtionosuudet	2 319 572,00	5 251 928,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 128 567,76	164 168,85
Korkotuotot	820 484,01	720 813,01
Muut rahoitustuotot	1 902 063,86	1 039 917,62
Korkokulut	-1 582 143,13	-1 391 075,61
Muut rahoituskulut	-11 836,98	-205 486,17
VUOSIKATE	10 120 819,87	8 939 764,96
Poistot ja arvonalentumiset	-6 033 928,22	-6 268 350,65
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 033 928,22	-6 268 350,65
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	694 062,59
TILIKAUDEN TULOS	4 086 891,65	3 365 476,90
Poistoeron vähennys	14 476,96	14 476,93
Tilikauden yli- / alijäämä	4 101 368,61	3 379 953,83

5.2 Rahoituslaskelma

	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	10 120 819,87	8 939 764,96
Tulorahoituksen korjauserät	-524 424,85	2 311 457,93
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-7 058 823,42	-6 916 497,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin	152 160,55	321 086,17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	330 883,77	322 311,18
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 020 615,92	4 978 122,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-590 000,00
Antolainasaamisten vähennys	473 666,00	513 182,81
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 000 000,00	12 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 102 006,00	-12 702 006,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	-5 000 000,00	3 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 381,23	61 174,70
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	0,00	0,00
Saamisten muutos (lisäys -)	288 483,95	5 609 508,90
Korottomien velkojen muutos	50 363,90	-13 107 666,61
Rahoituksen rahavirta	-325 873,38	-5 215 806,20
Rahavarojen muutos	2 694 742,54	-237 683,60
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	3 715 193,49	1 020 450,95
Kassavarat 1.1.	1 020 450,95	1 258 134,55
	2 694 742,54	-237 683,60

5.3 Tase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	161 283 964,11	160 991 069,99
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	3 524 507,90	180 792,45
<i>MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT</i>	3 524 507,90	180 792,45
AINEELLISET HYÖDYKKEET	123 548 116,53	126 232 451,70
<i>MAA- JA VESIALUEET</i>	26 731 375,84	26 697 957,14
<i>RAKENNUKSET</i>	67 926 263,11	70 943 817,98
<i>KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET</i>	25 051 926,71	24 629 943,84
<i>KONEET JA KALUSTO</i>	2 934 733,49	2 770 045,34
<i>MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET</i>	9 182,22	9 182,22
<i>ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT</i>	894 635,16	1 181 505,18
SIJOITUKSET	34 211 339,68	34 577 825,84
<i>OSAKKEET JA OSUUDET</i>	20 729 448,79	20 622 268,95
<i>MUUT LAINASAAMISET</i>	13 230 349,88	13 704 015,88
<i>MUUT SAAMISET</i>	251 541,01	251 541,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 721,41	15 749,88
<i>MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>	15 721,41	15 749,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 184 554,01	3 778 295,42
SAAMISET	2 469 360,52	2 757 844,47
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 469 360,52	2 757 844,47
<i>MYYNNTISAAMISET</i>	669 030,55	958 831,42
<i>MUUT SAAMISET</i>	781 573,68	526 425,30
<i>SIIRTOSAAMISET</i>	1 018 756,29	1 272 587,75
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 715 193,49	1 020 450,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ	167 484 239,53	164 785 115,29

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	76 363 277,39	72 261 908,78
PERUSPÄÄOMA	58 026 141,94	58 026 141,94
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	14 235 766,84	10 855 813,01
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 101 368,61	3 379 953,83
per asukas	1 066,98	834,94
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	14 476,96
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	14 476,96
<i>POISTOERO</i>	<i>0,00</i>	<i>14 476,96</i>
PAKOLLISET VARAUKSET	3 121 030,95	3 311 700,00
ELÄKEVARAUKSET	662 900,00	727 700,00
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	2 458 130,95	2 584 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576 880,71	613 290,41
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	343 114,72	337 411,54
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	233 765,99	275 878,87
VIERAS PÄÄOMA	87 423 050,48	88 583 739,14
PITKÄAIKAINEN	53 816 812,95	57 135 188,95
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>53 769 150,00</i>	<i>57 087 526,00</i>
<i>MUUT VELAT</i>	<i>47 662,95</i>	<i>47 662,95</i>
LYHYTAIKAINEN	33 606 237,53	31 448 550,19
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>26 318 376,00</i>	<i>24 102 006,00</i>
<i>SAADUT ENNAKOT</i>	<i>70 052,13</i>	<i>69 627,67</i>
<i>OSTOVELAT</i>	<i>3 629 201,35</i>	<i>3 482 276,57</i>
<i>MUUT LYHYTAIKAISET VELAT</i>	<i>442 861,89</i>	<i>423 886,43</i>
<i>SIIRTOVELAT</i>	<i>3 145 746,16</i>	<i>3 370 753,52</i>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	167 484 239,53	164 785 115,29

5.4 Konsernitilinpäätöksen laskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

Konsolidoitu tuloslaskelma			
ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR			
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)		01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Toimintatuotot		31 955 768,03	29 975 215,49
Toimintakulut		-62 578 670,55	-63 513 561,11
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		-39 072,26	76 739,40
TOIMINTAKATE		-30 661 974,78	-33 461 606,23
Verotulot		40 259 660,10	40 341 266,35
Valtionosuudet		2 674 928,34	5 584 995,71
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>			
Korkotuotot		306 323,21	198 106,71
Muut rahoitustuotot		1 882 257,81	1 017 770,24
Korkokulut		-2 080 610,76	-1 803 348,49
Muut rahoituskulut		-16 731,39	-87 589,24
Rahoitustuotot ja -kulut		91 238,87	-675 060,78
VUOSIKATE		12 363 852,53	11 789 595,06
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>			
Suunnitelman mukaiset poistot		-8 182 281,34	-7 956 098,28
Omistuksen eliminointierot			2 020,58
Arvonalentumiset		-258 689,20	-581 306,67
Poistot ja arvonalentumiset		-8 440 970,54	-8 535 384,37
TILIKAUDEN TULOS		3 922 881,99	3 254 210,69
Tilinpäätössiirot		-55 000,00	-55 000,00
Tilikauden verot		-924,02	-27 031,74
Laskennalliset verot		61 962,20	118 210,24
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		577 018,39	132 917,25
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		4 505 938,57	3 423 306,45

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Konsolidoitu rahoituslaskelma

ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
VUOSIKATE	12 363 852,53	11 789 595,06
Tilikauden verot	-924,02	-27 031,74
Tulorahoituksen korjauserät	-874 982,20	2 049 480,95
Toiminnan rahavirta	11 487 946,31	13 812 044,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 333 122,51	-8 481 327,01
Rahoitusosuudet investointimenoihin	373 133,55	321 086,17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	330 744,34	390 649,66
Investointien rahavirta	-7 629 244,62	-7 769 591,18
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 858 701,69	6 042 453,09
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	5 000,00
Antolainauksen muutokset	0,00	5 000,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 100 000,00	12 188 961,33
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 642 473,42	-14 199 139,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 996 500,00	2 921 040,69
Lainakannan muutokset	-2 538 973,42	910 862,80
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	-372 079,56	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	372 079,56	-2 612,80
Oman pääoman muutokset	0,00	-2 612,80
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 381,23	61 174,70
Saamisten muutos	-375 340,01	5 532 181,64
Korottomien velkojen muutos	1 094 340,17	-12 567 805,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	682 618,93	-6 974 448,87
Rahoituksen rahavirta	-1 856 354,49	-6 061 198,87
Rahavarojen muutos	2 002 347,20	-18 745,78
Rahavarat 31.12.	11 381 876,87	9 379 529,67
Rahavarat 1.1.	9 379 529,67	9 398 275,44
Rahavarojen muutos	2 002 347,20	-18 745,78

KONSERNITASE

Konsolidoitu tase		
ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	0,00	3 798,70
Muut pitkävaikutteiset menot	3 742 444,15	447 974,41
Aineettomat hyödykkeet	3 742 444,15	451 773,11
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	27 351 173,36	27 329 112,78
Rakennukset	87 276 662,34	91 469 901,13
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 165 757,30	35 566 781,97
Koneet ja kalusto	6 874 419,36	6 749 945,73
Muut aineelliset hyödykkeet	262 042,07	276 136,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	894 635,16	1 483 484,17
Aineelliset hyödykkeet	158 824 689,59	162 875 362,26
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 187 319,04	2 805 596,13
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 048 292,26	1 331 030,09
Muut lainasaamiset	1 681,88	1 681,88
Muut saamiset	275 541,01	275 541,01
Sijoitukset	4 512 834,19	4 413 849,11
PYSYVÄT VASTAAVAT	167 079 967,93	167 740 984,48
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	1 547 767,57	1 214 886,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15 721,41	15 749,88
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 563 488,98	1 230 636,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Saamiset</u>		
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	1 370 062,54	1 478 603,84
Muut saamiset	949 149,53	779 076,08
Siirtosaamiset	1 035 130,47	1 290 294,37
Lyhytaikaiset saamiset	3 354 342,54	3 547 974,29
Saamiset	3 354 342,54	3 547 974,29
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Rahat ja pankkisaamiset	11 381 876,87	9 379 529,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 736 219,41	12 927 503,95
VASTAAVAA	183 379 676,32	181 899 124,91

Konsolidoitu tase		
ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	58 026 141,94	58 026 141,94
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	898 022,90	843 022,90
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	6 078 932,53	2 655 626,09
Muuntoerorahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 078 932,53	2 655 626,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 505 938,57	3 423 306,45
OMA PÄÄOMA	69 509 035,94	64 948 097,38
VÄHEMMISTÖOSUUDET	221 160,06	426 098,90
KONSERNIRESERVI		
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET</u>		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	0,00	0,00
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	662 900,00	727 700,00
Muut pakolliset varaukset	2 458 130,95	2 584 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	3 121 030,95	3 311 700,00
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	1 547 767,57	1 214 886,60
Lahjoitusrahastojen pääomat	343 114,72	337 411,54
Muut toimeksiantojen pääomat	233 765,99	275 878,87
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 124 648,28	1 828 177,01
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	66 632 274,69	70 914 172,10
Pääomalainat		0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 338 848,94	1 835 518,92
Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	67 971 123,63	72 749 691,02
<u>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Saadut ennakot		0,00
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	2 271 266,47	2 253 993,17
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat	1 038 350,76	1 100 312,96
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 309 617,23	3 354 306,13
Pitkäaikainen vieras pääoma	71 280 740,86	76 103 997,15
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	27 435 416,14	25 289 822,17
Pääomalainat		
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	59 000,00	65 000,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	27 494 416,14	25 354 822,17
<u>Lyhytaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Saadut ennakot	166 763,78	148 749,04
Ostovelat	4 163 429,59	4 219 481,48
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	787 509,45	775 802,24
Siirtovelat	4 510 941,26	4 782 199,55
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 628 644,08	9 926 232,31
Lyhytaikainen vieras pääoma	37 123 060,22	35 281 054,48
VIERAS PÄÄOMA	108 403 801,08	111 385 051,63
VASTATTAVAA	183 379 676,32	181 899 124,91

6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaupunkikonsernin tytäryhteisöt sekä jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Vuonna 2024 myyntiin osakkeita Ki Oy Messinkiholvista, jonka omistusosuus on nyt 99,07 % ja As Oy Pieksämäen Holvilinnasta, jonka omistusosuus on nyt 56,45 %. Lisäksi Kuntalaskenta Oy:stä myytiin 31.8.2024 osakkeita, jonka seurauksena omistusosuus on 10 %, eikä loppuvuotta yhdistelty konserniin. Osakkuusyhtiöihin lisättiin aiemmin muissa osakkeissa olleet As Oy Heikin-Torni (omistus 27,20 %) ja Ki Oy Savontie 1 (omistus 34,20 %).

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Korjattu vuoden 2023 asukasmäärä lopullisen tiedon mukaiseksi, muutos vaikuttaa kertynyt ylijäämä €/asukas sekä lainat ja vastuut €/asukas –tunnuslukuihin.

Korjattu lainat ja vastuut vuoden 2023 lukua Sateenkaaren koulun kuntayhtymän vastuiden muutoksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje tai ylipoisto on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Kiinteistöverojen käsittely

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tytäryhtiöiden ja konsernin edeltäviin vuosiin kohdistuvat oikaisut, jotka eivät ole olennaisia, on kirjattu tilikauden tuloslaskelman asianmukaiseen tuotto- tai kuluerään.

Liitetiedon esittämistavan muutos

Liitetiedoissa toimintatuottojen erittely laadittu tarkemmalle tasolle, myös vertailuvuoden tieto korjattu.

Pieksämäen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti, ostolaskuja on kirjattu 31.1.2025 saakka. Tämän jälkeen vähäiset erät on käsitelty seuraavan vuoden tileissä. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Palkoista on kirjattu lomapalkkavelan muutos. Eläkevastuusiin on tehty tarkistuslaskenta ja sen takia kirjattu kulujen vähennyksenä muutos 64.800 euroa.

Hyvinvointialue laskutti lopulliset koronakertakorvaukset loppuvuonna 2023, joten siirtoveloista alaskirjattiin ylimääräinen joulukuun lisien varaus 109.000 euroa.

Alv-tarkastus tehtiin vuosilta 2021–2023, siitä muihin toimintatuloihin kirjattiin 55.700 € ja muiden palvelujen ostoihin 13.900 €.

Kiinteistöjen purkuvarauksia kirjattiin 350.000 euroa pakollisena varauksena.

Vaalijalan ylijäämän palautus kirjattiin muihin rahoitustuottoihin 848.000 euroa.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset.

Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Asiakaspalvelujen ostoihin siirretty palvelusetelien kulut muista palvelujen ostoista, myös vertailuvuosi korjattu.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Korjattu vuoden 2023 asukasmäärä lopullisen tiedon mukaiseksi. Muutos vaikuttaa lainakanta €/asukas, lainat ja vastuut €/asukas sekä kertynyt ylijäämä €/asukas –tunnuslukuihin.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei mainittavaa.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Esittämistavassa ei muutosta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6)	TOIMINTATUOTOT, ulkoiset	Kaupunki 2024	Kaupunki 2023
Tulosalue			
	110 Vaalitoimi	101 668	34 360
	120 Yleishallinto	1 472 959	716 472
	150 Elinkeinoelämän kehittäminen	1 993 381	1 935 968
	180 Tietohallinto	183 415	180 061
	410 Kasvatus- ja opetuspalvelujen hallinto	88 887	521 974
	415 Varhaiskasvatuspalvelut	322 470	633 886
	420 Esi- ja perusopetus ja nuorisotoimi	1 134 147	919 383
	430 Lukiokoulutus	109 417	85 396
	460 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	899 826	876 430
	510 Tekninen lautakunta	3 038 218	2 768 863
	550 Tila-, (ruoka- ja siivous)palvelut	5 330 904	4 985 164
	<i>sis. valmistus omaan käyttöön</i>	14 675 292	13 657 957

Konsolidoidut liitetiedot

ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

Joulukuu / 2024**Joulukuu / 2023**

Toimintatuotot, Konsernihallinto	5 966 667,77	5 007 364,13
Toimintatuotot, Sivistystoimi	3 001 702,06	3 543 495,24
Toimintatuotot, Tekninen toimi	2 675 323,24	2 681 281,31
Toimintatuotot, Kiinteistöpalvelut	12 067 529,88	11 382 925,46
Toimintatuotot, Muut palvelut	8 142 877,09	7 325 789,35
Toimintatuotot, Vaalitoiminta	101 668,00	34 360,00
	31 955 768,03	29 975 215,49

7) **Verotulojen erittely**
(1.000 e)

	2024	2023
Kunnan verotulo	32 077	31 388
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 300	4 174
Kiinteistövero	5 197	5 055
<i>Verotulot yhteensä</i>	<u>40 574</u>	<u>40 617</u>

8) **Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely**
(1.000 e)

	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet	895	3 963
<i>Siitä</i> : Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 269	5 640
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 897	-2 041
Verotulomenetysten korvaus	3 322	3 330
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<u>2 320</u>	<u>5 252</u>

9) **Palvelujen ostojen erittely**
(1.000 e)

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	2 782	2 561
Muiden palvelujen ostot	12 132	11 886
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>14 914</u>	<u>14 447</u>

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen**
Kokoustilojen vapaa käyttö

11) **Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä**
esitetty eri taulukolla (sivut 117-118)

12) **Pakollisten varausten muutokset**
eur

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuu 1.1.	727 700	627 683	727 700	627 683
Lisäykset	0	100 017	0	100 017
Vähennykset	-64 800	0	-64 800	0
Eläkevastuu 31.12.	662 900	727 700	662 900	727 700
Muut pakolliset varaukset 1.1	2 584 000	347 950	2 584 000	347 950
Lisäykset	350 000	2 504 000	350 000	2 504 000
Vähennykset	-475 869	-267 950	-475 869	-267 950
Muut pakolliset varaukset 31.12.	2 458 131	2 584 000	2 458 131	2 584 000

13) **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot**
eur

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	49 960	121 731	49 960	121 731
Rakennusten myyntivoitot	0	31 500	0	31 500
Osakkeiden myyntivoitot	656 572	60 068	157 896	60 068
Muut myyntivoitot	16 853	9 573	16 853	9 573
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>723 385</i>	<i>222 872</i>	<i>224 709</i>	<i>222 872</i>
Muut toimintakulut				
Osakkeiden myyntitappiot	0	-13 025	0	-2 524
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>-13 025</i>	<i>0</i>	<i>-2 524</i>

14) **Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely**
eur

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot	0	0	0	694 063
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>694 063</i>

15) **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**
eur

	2024	2023
Savon Energiaholding Oy	850 806	850 806
Suur-Savon Sähkö Oy	106 150	96 500
Osinkotuotot muista yhteisöistä	38 033	34 042
Luottoprovisiot	43 121	47 976
Muut rahoitustuotot	863 955	10 594
<i>Yhteensä</i>	<i>1 902 064</i>	<i>1 039 918</i>

16) **Erittely poistoeron muutoksista**
ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
ei ilmoitettavaa
- 18) **Arvonkorotukset**
ei ilmoitettavaa
- 19) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla (s. 119)**
- 20-22) **Omistukset muissa yhteisöissä**

Omitukset muissa yhteisöissä
 ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

	Y-tunnus	Kunnan omistussuus %	Konsernin omistussuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
100	2048903-4	100,00	100,00	76 363 277,39	87 423 050,48	4 101 368,61
200						
204	0215839-7	14,71	14,71	141 562,28	143 615,75	-5 021,72
206	3320660-3	34,99	34,99	381 010,71	82 610,22	122 005,19
300						
301	0470613-1	100,00	100,00	13 449,63	8 352,47	1,70
343	0908259-1	100,00	100,00	269 658,80	403 054,71	-1 456,01
310	1708273-5	100,00	100,00	2 155 986,09	320 752,22	59 509,29
313	0530492-7	100,00	100,00	5 943 469,57	13 875 658,42	0,19
315	1911246-7	50,10	50,10	0,00	0,00	-556 124,47
316	1638118-6	100,00	100,00	682 524,56	74 151,99	5 854,42
317	0307580-9	75,86	75,86	6 065,99	304 400,08	0,58
320	0923603-6	100,00	100,00	212 748,22	411,51	-1 904,03
322	0207267-3	100,00	100,00	165 201,59	327 147,73	1 027,91
324	1763150-3	91,75	91,75	232 286,50	127 587,56	28 090,74
325	2060533-0	100,00	100,00	1 606 926,10	11 797,02	-65 369,95
329	0165999-0	65,00	65,00	21 475,01	9 446,32	0,49
334	0166302-5	100,00	100,00	624 172,51	1 033 271,82	3 127,17
336	0460191-1	100,00	100,00	119 743,73	27 135,16	0,66
340	0166032-6	100,00	100,00	18 783,83	0,00	-3 380,30
342	0954938-2	100,00	100,00	-87 237,48	133 794,03	-56 270,80
344	2725576-7	100,00	100,00	6 084 841,43	14 586 225,16	471 066,87
345	3299842-6	51,00	51,00	76 638,17	1 019 418,46	-25 421,89
346	3374633-5	99,07	99,07	15 657,93	11 576,92	-6 795,72
347	3371004-1	56,45	56,45	4 467,72	17 669,42	-1 365,76
400						
402	2249317-6	25,00	25,00	2 681 944,06	1 085 747,00	318 432,62
408	0923591-4	48,81	48,81	437 994,17	502,42	-2 215,43
409	0954945-4	28,34	28,34	7 929,66	1 943,66	0,50
410	0166108-9	27,20	27,20	32 345,05	1 444,02	6,47
411	0678149-3	34,20	34,20	289 423,01	3 327,37	-575,27

23) **Saamisten erittely**

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	69 589	0	202 647
Lainasaamiset	13 228 668	0	13 702 334	0
Siirtosaamiset	0	7 016	0	202 846
Yhteensä	13 228 668	76 605	13 702 334	405 493
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0	334	0	211
Yhteensä	0	334	0	211
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	1 951	0	2 220
Yhteensä	0	1 951	0	2 220
Saamiset yhteensä	13 228 668	78 890	13 702 334	407 924

24) **Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	35 201	0	38 704	202 846
Tuet ja avustukset (mm.EU)	57 316	239 846	57 316	80 273
Kela/työterveyshuolto	130 000	184 855	130 000	150 000
Verosaamiset	8 769	9 850	0	0
Palveluasunnot Abel ry	771 663	771 663	771 663	771 663
Muut	32 182	84 080	21 074	67 806
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 035 130	1 290 294	1 018 756	1 272 588

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	58 026 142	58 026 142	58 026 142	58 026 142
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	58 026 142	58 026 142	58 026 142	58 026 142
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	843 023	788 023	0	0
Siirrot rahastoon	55 000	55 000	0	0
Rahastopääomat yritysmyyntit	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	898 023	843 023	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	898 023	843 023	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 078 932	2 655 626	14 235 767	10 855 813
Oikaisut ja muutokset	0	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 078 932	2 655 626	14 235 767	10 855 813
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 505 939	3 423 306	4 101 369	3 379 954
Oma pääoma 31.12	69 509 036	64 948 097	76 363 278	72 261 909
26) Erittely poistoerosta	2024	2023		
Kiinteistökauppaan liittyvä poistoero	0,00	14 476,96		
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>14 476,96</i>		
27) Pitkäaikaiset velat				
	Konserni		Kunta	
erääntyy > 5 vuotta	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	4 745 518	4 997 985	3 670 646	3 714 022
Lainat julkisyhteisöiltä	8 558 633	9 687 364	0	0
Yhteensä	13 304 151	14 685 349	3 670 646	3 714 022

sis. bullet

- 28) **Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat**
ei ilmoitettavaa

- 29) **Pakolliset varaukset**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevaraus	662 900	727 700	662 900	727 700
Muut pakolliset varaukset	2 458 131	2 584 000	2 458 131	2 584 000
Yhteensä	3 121 031	3 311 700	3 121 031	3 311 700

- 30) **Vieras pääoma**

	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	264 978	0	270 014
Yhteensä	0	264 978	0	270 014
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	15 142	0	25 726
Yhteensä	0	15 142	0	25 726
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0	380	0	0
Yhteensä	0	380	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	280 500	0	295 740

- 31) **Sekkitililimiitti** **2024** **2023**
 Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12. 2 000 000 2 000 000
 - siitä käyttämättä oleva määrä 2 000 000 2 000 000

- 32) **Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut	1 778 859	1 777 259	43 922	43 922
Muut velat	1 279 916	1 252 536	446 603	427 627
Muut velat yhteensä	3 058 776	3 029 795	490 525	471 549

- 33) **Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotus	2 770	8 235	83 864	113 723
Lomapalkkavelka	3 663 613	3 625 368	2 486 685	2 423 432
Muut siirtovelat	844 558	1 148 596	575 198	833 598
Yhteensä	4 510 941	4 782 200	3 145 746	3 370 754

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

liitetieto 34-41

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

34) **Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 192 808	1 354 760		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 161 387	7 566 389	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	24 545 543	26 229 416		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	46 014 929	51 497 815	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	52 176 316	59 064 204	0	0

35-36) ei ilmoitettavaa

37) **Vakuudet**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omaista puolesta annetut vakuudet	6 908 019	2 367 477	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 908 019	2 367 477	0	0

Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä

38) **Vuokravastuut**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	11 121 414	13 169 743	10 979 556	13 066 965
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	268 502	383 702	259 759	358 859
Maa-alueiden vuokravastuut	440 947	426 874	435 097	421 384
Vuokravastuut yhteensä	11 830 863	13 980 319	11 674 411	13 847 208
- siitä seuraavalla tilikaudelle maksettava osuus	982 049	1 077 077	924 041	1 008 401

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta. Kunta on sitoutunut vastaamaan Jäppilän palvelutalon tyhjien asuntojen vuokrasta.

Vastuusitoumukset

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	alkuperäinen	2024	2023
Kiint. Oy Kontiola, 10357/02	555 000	252 600	273 400 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10356/02	500 000	258 200	276 600 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 15767/12	99 344	0	42 235 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Mäkipari, 16673/13	775 000	386 000	436 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16672/13 (Pieksänmaa)	880 000	336 000	376 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16670/13 (Savontienhaka)	970 000	365 000	423 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Seunalanharju, 1340000002550	433 600	153 946	182 404 Valtion yhtenäislaina,Valtiokonttori
Kiint. Oy Kontiola, 10360/02 (Tieranhaka)	200 000	0	45 400 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10361/02 (Tieranhaka)	300 000	115 000	128 600 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10362/02 (Tieranhaka)	330 000	106 100	121 100 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10358/02 (Kontionhaka)	150 000	23 400	32 600 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10359/02 (Kontionhaka)	270 000	44 550	61 650 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10354/02 (Kenttähaka)	570 000	200 000	226 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10353/02 (Kenttähaka)	385 000	146 700	163 300 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10352/02 (Kenttähaka)	200 000	47 800	56 400 Kuntarahoitus
Kiint Oy Kontiola, 10364/02 (Tornihaka)	415 000	266 900	276 700 Kuntarahoitus
Kiint Oy Kontiola, 10365/02 (Tornihaka)	550 000	374 500	387 500 Kuntarahoitus
Kiint Oy Kontiola, 10363/02 (Tornihaka)	200 000	88 000	92 800 Kuntarahoitus
Kiint Oy Kontiola, 16671/13 (Tornihaka)	1 470 000	810 000	870 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16668/13 (Korvenkaski)	385 000	153 000	177 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16667/13 (Peikonluola)	365 000	9 000	41 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16675/13 (Rekitie 20)	500 000	330 000	352 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10370/02 (Rinnepolku)	400 000	61 900	86 700 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10371/02 (Rinnepolku)	325 000	10 500	31 100 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 10369/02 (Rinnepolku)	150 000	0	32 600 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16676/13 (Rinnepolku)	520 000	298 000	330 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, 16677/13 (Alatalonkatu 28)	515 000	264 000	296 000 Kuntarahoitus
Kiint. Oy Kontiola, F174 5340 0081 8376 25		222 000	241 000 Op Pohjola
Kiint Oy Sompionkulma	1 200 853	1 008 353	1 063 353 Kuntarahoitus
Pieksämäen Jäähalli Oy, 80326251, 80301593	750 000	116 640	145 808 Op Pohjola
Yhteensä	15 827 450	6 448 089	7 268 250

Takaukset muiden puolesta

	alkuperäinen	2024	2023
Vesiosuuskunta Majaava	290 000	72 650	93 350 Op Pohjola
Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 454341	1 450 000	103 583	155 375 Alisa Pankki
Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	900 000	72 920	145 848 Nordea
Jäppilän Vanhustentalosäätiö, 16244/12	300 000	120 000	135 000 Kuntarahoitus
Jätekkuko Oy		208 857	234 964
Naiskankaan Vesiosuuskunta	210 000	8 473	12 823 Suur-Savon Op
Kiint. Oy Pieksänsara	335 000	53 300	74 300 Kuntarahoitus
Yhteensä	3 555 000	639 783	851 660

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	147 354 908	141 667 876
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	158 126	112 771

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 177 361	4 593 347	4 149 372	4 559 760
Itärata -hanke	1 549 465	1 613 980	1 549 465	1 613 980
<i>Siiitä seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus</i>	86 000	64 515	86 000	64 515
Yhteensä	5 726 826	6 207 327	5 698 837	6 173 740

ARA-asuntokannan luovutusrajoitukset

Rajoitus päättyy
12.12.2053 Hiekampään palvelutalo

Kohde
Huvilakatu 27

Kunta on sitoutunut *Etelä-Savon tavoitteellinen tietoliikenneverkko* -hankkeeseen vuonna 2025 enintään 100.000 euron rahoitusosuudella.

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42)	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	<u>vakituiset</u>	
		2024	2023
	Kaupunginhallitus	32	31
	Kasvatus- ja opetustoimi	264	265
	Kulttuuri- ja vapaa-aika	34	35
	Tekninen toimi	34	32
	<i>Yhteensä</i>	<u>364</u>	<u>363</u>
	määräaikaiset	109	112
43)	Henkilöstökulut on esitetty tuloslaskelmassa		
44)	Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2024	2023
	Kokoomus	4373	4291
	Vasemmistoliitto	1205	1507
	Pieksämäen seudun Vihreät ry	1664	1664
	Suomen kristillisdemokraatit	0	349
	Keskustan Pieksämäen kunnallisjärjestö	2847	4968
	Pieksämäen Perussuomalaiset ry	672	627
	Pieksämäen Sosiaalidemokraatit ry	5685	6002
	Suomen Kristillisten liitto	258	0
	Keskustan Virtasalmen paikallisyhdistys	189	0
	Keskustan Pieksämäen paikallisyhdistys	466	0
	Keskustan Jäppilän paikallisyhdistys	755	0
	<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<u>18 112</u>	<u>19 407</u>
45)	Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
	Asiantuntijaselvitykset BDO Audiator Oy		
	Tarkastuslautakunnan kokoukset	12 575	3 335
	Neuvonantopalvelut	0	11 272
	Tilintarkastus BDO Audiator Oy	29 636	21 542
	<i>Palkkiot yhteensä</i>	<u>42 211</u>	<u>36 149</u>
46)	Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet		
	Vuokrasopimukset luottamushenkilöiden kanssa:	17 493 eur/vuosi	
	Kaupunginhallitusten jäsenten toiminta tyttärien hallinnossa.		

Kaupunki on antanut tilikaudella Pieksämäen Jäähalli Oy:lle avustusta 152.000,00 euroa.

POISTOSUUNNITELMA

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

KÄYTTÖOMAISUUDEN LAJI

KÄYTTÖAIKA / TASAPOISTO

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT OIKEUDET

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tietokoneohjelmistot	4 vuotta
Muut	8 vuotta
Osakehuoneistojen peruskorjaus	10 vuotta
*Poikkeus osakkeenomistajan isot peruskorjaukset	15 vuotta
Kartat, vesistöjen kunnostukset	8 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

ei poistoaikaa

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset	40-45 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Teollisuushallit	25-30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	30 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta
Asuinrakennukset	45 vuotta

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Maa- ja vesirakenteet	
-Kadut, tiet, puistot	20 vuotta
-Tori	20 vuotta
-Urheilu ja ulkoilualueet	20 vuotta
-Kaatopaikat	15 vuotta
-Muut rakenteet	15 vuotta

Johtoverkostot ja laitteet

-Ulkovalaistuslaitteet	20 vuotta
-Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset, atk-verkko	10 vuotta
-Laitosten laitoskoneet, vesilaitos koneet	15 vuotta
-Kaukolämpöverkko	20 vuotta
-Hulevesiverkosto	35 vuotta

Muut	
-Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta
-Väestönsuojat	50 vuotta
-Rautatien alikulkutunneli	50 vuotta
-Valvontajärjestelmät, koneistot	15 vuotta

KONEET JA KALUSTO

Kuljetusvälineet	
-Henkilöautot	7 vuotta
-Kuorma-autot tms. erikoisautot	7 vuotta
-Muut liikennevälineet	7 vuotta
-Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
-Muut liikkuvat työkoneet	7 vuotta

Muut koneet ja kalusto	
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	7 vuotta
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, raskaat koneet	15 vuotta
-Tietojenkäsittelylaitteet	5 vuotta
-Muut koneet ja laitteet	5 vuotta
-Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet,	10 vuotta
-Vesimittarit, terveydenhuollonlaitteet	10 vuotta
-Ensikertainen kalusto	10 vuotta

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
------------------------	------------

KESKENERÄISET HANKINNAT

ei poistoa

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	------------

liitetieto 19)

**Pieksämäen kaupunki
Käyttötalous**

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyödykkeet	Kesken-eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	180 792,45	180 792,45		26 399 033,19	70 943 817,98	24 629 943,84	2 770 045,34	9 182,22	1 181 505,18	125 933 527,75
Lisäykset tilikauden aikana		3 036 602,11	3 036 602,11		45 696,44	472 388,66	1 986 349,73	638 954,69		747 812,77	3 891 202,29
Rahoitusosuudet tilikaudella		60 000,00	60 000,00			11 660,55	80 500,00				92 160,55
Vähennykset tilikauden aikana		69 764,47	69 764,47		12 277,74			293,14			12 570,88
Siirrot erien välillä		549 622,68	549 622,68			312 701,90	122 370,65	49 987,56		-1 034 682,79	-549 622,68
Tilikauden poisto		112 744,87	112 744,87			3 790 984,88	1 606 237,51	523 960,96			5 921 183,35
Arvonmuutokset			0,00								0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	3 524 507,90	3 524 507,90		26 432 451,89	67 926 263,11	25 051 926,71	2 934 733,49	9 182,22	894 635,16	123 249 192,58
Arvonkorotukset 1.1.			0,00								0,00
Muutokset tilikaudella			0,00								0,00
Arvonkorotukset 31.12.			0,00								0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	3 524 507,90	3 524 507,90		26 432 451,89	67 926 263,11	25 051 926,71	2 934 733,49	9 182,22	894 635,16	123 249 192,58

*Kiinteistöjen liittymismaksut ovat omalla tilillään 1108 298 923,95 eur.

*Kiinteistöjen liittymismaksut ovat omalla tiillään 1108 298 923,95 eur.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Yhteensä			Jvk-, muuttolaina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Kunta-yhtymäosuudet	Työ- yhteisö- osakkeet	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Muut osakkeet			Saamiset kunta- yhtiöiltä	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset muilta		Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	12 324,46	17 896 444,25	1 452 114,16	1 261 386,08	20 622 268,95			13 702 334,00	1 681,88	13 704 015,88	
Lisäykset				131 019,02	131 019,02					0,00	
Vähennykset		23 839,18			23 839,18			473 666,00		473 666,00	
Siirrot erien välillä		-5 038,32	420 795,17	-415 756,85	0,00					0,00	
Hankintameno 31.12.	12 324,46	17 867 566,75	1 872 909,33	976 648,25	20 729 448,79			13 228 668,00	1 681,88	13 230 349,88	
Arvonlennukset tilikaudella											
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 324,46	17 867 566,75	1 872 909,33	976 648,25	20 729 448,79			13 228 668,00	1 681,88	13 230 349,88	

33 959 798,67

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2023	01.01.2024	31.12.2024
Hankintameno 1.1.	276 252 479,79	284 087 725,86	284 087 725,86
Hankintameno kauden lopussa	284 087 725,86	284 087 725,86	291 514 296,87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-108 435 312,13	-116 749 606,67	-116 749 606,67
Kertyneet poistot ja arvonalennukset kauden lopussa	-116 749 606,67	-116 749 606,67	-124 840 974,23

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**Aineettomat oikeudet**

Hankintameno 1.1. (+), Aineettomat oikeudet	868 982,81	868 982,81	868 982,81
Hankintameno 31.12.2024	868 982,81	868 982,81	868 982,81
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Aineettomat oikeudet	-868 982,81	-868 982,81	-868 982,81
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-868 982,81	-868 982,81	-868 982,81
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			0,00

Tietokoneohjelmistot

Hankintameno 1.1. (+), Tietokoneohjelmistot	165 748,12	165 748,12	165 748,12
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Tietokoneohjelmistot		0,00	-165 748,12
Hankintameno 31.12.2024	165 748,12	165 748,12	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Tietokoneohjelmistot	-159 850,08	-161 949,42	-161 949,42
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Tietokoneohjelmistot		0,00	163 215,66
Kauden poistot (-), Tietokoneohjelmistot	-2 099,34	0,00	-1 266,24
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-161 949,42	-161 949,42	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			3 798,70

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1. (+), Muut pitkävaikutteiset menot	2 458 661,83	2 460 722,83	2 460 722,83
Lisäykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot	2 061,00	0,00	3 036 602,11
Rahoitusosuudet tilikaudella, Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	-60 000,00
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	-13 325,00
Vähennykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	-69 764,47
Siirrot erien välillä (+/-), Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	549 622,68
Hankintameno 31.12.2024	2 460 722,83	2 460 722,83	5 903 858,15
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-1 916 018,37	-2 012 748,42	-2 012 748,42
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Muut pitkävaikutteiset menot		0,00	13 325,00
Kauden poistot (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-96 730,05	0,00	-161 990,58
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-2 012 748,42	-2 012 748,42	-2 161 414,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			3 742 444,15
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			447 974,41
Aineettomat hyödykkeet	451 773,11	451 773,11	3 742 444,15

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus			
ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR			
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2023	01.01.2024	31.12.2024
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
<u>Maa- ja vesialueet</u>			
Hankintameno 1.1. (+), Maa- ja vesialueet	27 349 899,58	27 266 090,17	27 266 090,17
Lisäykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	25 348,45	0,00	45 696,44
Yritysmyyntit (-), Maa- ja vesialueet	-16 902,88		
Vähennykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	-92 254,98	0,00	-14 968,75
Hankintameno 31.12.2024	27 266 090,17	27 266 090,17	27 296 817,86
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Maa- ja vesialueet	-62 619,79	-62 619,79	-62 619,79
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautus (+), Maa- ja vesialueet		0,00	-12 447,11
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-62 619,79	-62 619,79	-75 066,90
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			27 221 750,96
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			27 203 470,38
<u>Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut</u>			
Hankintameno 1.1. (+), Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	128 342,40	125 642,40	125 642,40
Lisäykset tilikauden aikana, Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut		0,00	3 780,00
Vähennykset tilikauden aikana, Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	-2 700,00		
Hankintameno 31.12.2024	125 642,40	125 642,40	129 422,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			129 422,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			125 642,40
Maa- ja vesialueet	27 329 112,78	27 329 112,78	27 351 173,36
<u>Rakennukset</u>			
Hankintameno 1.1. (+), Rakennukset	167 924 671,79	168 978 051,03	168 978 051,03
Lisäykset tilikauden aikana, Rakennukset	866 433,47	0,00	793 407,42
Rahoitusosuudet tilikaudella, Rakennukset		0,00	-198 633,55
Yritysmyyntit (-), Rakennukset	-264 342,98		
Vähennykset tilikauden aikana, Rakennukset		0,00	-1 487,50
Siirrot erien välillä (+/-), Rakennukset	451 288,75	0,00	345 685,90
Hankintameno 31.12.2024	168 978 051,03	168 978 051,03	169 917 023,30
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Rakennukset	-72 362 912,05	-77 508 149,90	-77 508 149,90
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Rakennukset	223 110,41		
Kauden poistot (-), Rakennukset	-4 787 041,59	0,00	-4 885 968,97
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Rakennukset	-581 306,67	0,00	-246 242,09
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-77 508 149,90	-77 508 149,90	-82 640 360,96
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			87 276 662,34
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			91 469 901,13
Rakennukset	91 469 901,13	91 469 901,13	87 276 662,34

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus

ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	31.12.2023	01.01.2024	31.12.2024
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Hankintameno 1.1. (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet	49 347 548,16	56 935 948,35	56 935 948,35
Lisäykset tilikauden aikana, Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 080 975,02	0,00	2 366 009,31
Rahoitusosuudet tilikaudella, Kiinteät rakenteet ja laitteet	-286 586,17	0,00	-80 500,00
Siirrot erien välillä (+/-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 794 011,34	0,00	391 365,64
Hankintameno 31.12.2024	56 935 948,35	56 935 948,35	59 612 823,30
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-19 476 013,70	-21 369 166,38	-21 369 166,38
Kauden poistot (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1 893 152,68	0,00	-2 077 899,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-21 369 166,38	-21 369 166,38	-23 447 066,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			36 165 757,30
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			35 566 781,97

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1. (+), Koneet ja kalusto	17 402 401,45	19 993 904,77	19 993 904,77
Lisäykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	1 302 316,98	0,00	1 206 795,44
Rahoitusosuudet tilikaudella, Koneet ja kalusto		0,00	-34 000,00
Yritysmyyntit (-), Koneet ja kalusto		0,00	-230 017,03
Vähennykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	-35 743,25	0,00	-293,14
Siirrot erien välillä (+/-), Koneet ja kalusto	1 324 929,59	0,00	49 987,56
Hankintameno 31.12.2024	19 993 904,77	19 993 904,77	20 986 377,60
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Koneet ja kalusto	-12 090 869,71	-13 243 959,04	-13 243 959,04
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Koneet ja kalusto		0,00	173 062,32
Kauden poistot (-), Koneet ja kalusto	-1 153 089,33	0,00	-1 041 061,52
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-13 243 959,04	-13 243 959,04	-14 111 958,24
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			6 874 419,36
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			6 749 945,73

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1. (+), Muut aineelliset hyödykkeet	664 072,33	664 072,33	664 072,33
Hankintameno 31.12.2024	664 072,33	664 072,33	664 072,33
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-363 950,56	-387 935,85	-387 935,85
Kauden poistot (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-23 985,29	0,00	-14 094,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-387 935,85	-387 935,85	-402 030,26
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			262 042,07
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			276 136,48

Ennakkomaksut

Hankintameno 1.1. (+), Ennakkomaksut		32 984,00	32 984,00
Lisäykset tilikauden aikana, Ennakkomaksut	32 984,00		
Siirrot erien välillä (+/-), Ennakkomaksut		0,00	-32 984,00
Hankintameno 31.12.2024	32 984,00	32 984,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			32 984,00

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus			
ACT - 12 - 2024 - Pieksämäki konserni (10) - EUR			
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2023	01.01.2024	31.12.2024
Keskeneräiset hankinnat			
Hankintameno 1.1. (+), Keskeneräiset hankinnat	5 808 000,75	2 323 567,57	2 323 567,57
Kuntayhtymäosuusien lisäykset (+), Keskeneräiset hankinnat		0,00	747 812,77
Lisäykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat	1 120 296,50		
Rahoitusosuudet tilikaudella, Keskeneräiset hankinnat	-34 500,00		
Siirrot erien välillä (+/-), Keskeneräiset hankinnat	-4 570 229,68	0,00	-1 303 677,78
Hankintameno 31.12.2024	2 323 567,57	2 323 567,57	1 767 702,56
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Keskeneräiset hankinnat	-873 067,40	-873 067,40	-873 067,40
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-873 067,40	-873 067,40	-873 067,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			894 635,16
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			1 450 500,17
Aineelliset hyödykkeet			
	162 875 362,26	162 875 362,26	158 824 689,59
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä			
Hankintameno 1.1. (+), Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00	0,00
Yritysmyyntit (-), Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä		0,00	28 877,50
Vähennykset tilikauden aikana, Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00	-23 839,18
Siirrot erien välillä (+/-), Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00	-5 038,32
Hankintameno 31.12.2024	0,00	0,00	0,00
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet			
Hankintameno 1.1. (+), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 728 856,73	2 805 596,13	2 805 596,13
Siirrot erien välillä (+/-), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		0,00	420 795,17
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta), Osakkuusyhteisöosakkeet j	76 739,40	0,00	-39 072,26
Hankintameno 31.12.2024	2 805 596,13	2 805 596,13	3 187 319,04
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			3 187 319,04
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			2 805 596,13
Muut osakkeet ja osuudet			
Hankintameno 1.1. (+), Muut osakkeet ja osuudet	1 533 636,24	1 592 057,75	1 592 057,75
Lisäykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	58 505,60	0,00	133 019,02
Vähennykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	-84,09		
Siirrot erien välillä (+/-), Muut osakkeet ja osuudet		0,00	-415 756,85
Hankintameno 31.12.2024	1 592 057,75	1 592 057,75	1 309 319,92
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Muut osakkeet ja osuudet	-261 027,66	-261 027,66	-261 027,66
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-261 027,66	-261 027,66	-261 027,66
Kirjanpitoarvo 31.12.2024			1 048 292,26
Kirjanpitoarvo 31.12.2023			1 331 030,09
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 331 030,09	1 331 030,09	1 048 292,26

7 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

7.1 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Tuloslaskelma 2024		
Kohteet: LIIKE-JA TEOLLISUUSTILAT		
Projektit: KAIKKI ERIYTETYT YHTEENSÄ		
Tilin nimi	Toteuma 12 / 2024	Toteuma 12 / 2023
TOIMINTATUOTOT	1 455 686,13	1 445 800,60
Myyntituotot	166 815,60	140 990,76
Vuokratuotot	1 285 721,27	1 302 209,19
Muut toimintatuotot	3 149,26	2 600,65
TOIMINTAKULUT	1 111 810,48	1 093 797,36
Palvelujen ostot	189 922,63	168 429,28
Muiden palvelujen ostot	189 922,63	168 429,28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	298 799,70	346 201,10
Muut toimintakulut	623 088,15	579 166,98
TOIMINTAKATE	343 875,65	352 003,24
KÄYTTÖKATE	343 875,65	352 003,24
VUOSIKATE	343 875,65	352 003,24
Poistot ja arvonalentumiset	722 071,32	717 725,45
TILIKAUDEN TULOS	-378 195,67	-365 722,21
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-378 195,67	-365 722,21

Vuokrattu markkinahintaan.

Välittömät kustannukset on kirjattu suoraan kustannuspaikoittain. Välilliset kustannukset on kirjattu pääsääntöisesti käytetyn työajan mukaan.

Eriytetty tuloslaskelma sisältää kohteet:

5083	Naaranportti	6370	Kaaritie 1
6007	Savontie 9	6371	Lindström
6304	Voimapolku 2	6373	Yritystalo
6310	Hallipussi	6376	Viljasiihot
6319	Keskuskatu 30	6316	Lampolahdenkatu 2-4
6322	Kutterintie 11	6315	Kangaskatu 26
6332	Seunalantie 2		
6350	Savontie 1		
6361	Tallikatu 1		
6369	Kaaritie 5		

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pieksämäki 31. päivänä maaliskuuta 2025

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINHALLITUS

Soili Moilanen

Sakari Ojala

Aki Kontro

Päivi Koukonen

Tuula Kuronen

Petri Lappi

Teemu Laukkanen

Veli Pekka Myyryläinen

Petri Ritvanen

Saara Sirkka

Tuula Tenhunen

Emilia Savolainen
kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetussa tarkastuksessa on tänään annettu kertomus.

Pieksämäki . päivänä kuuta 2025

Piia-Tuulia Rauhala
JHT, KHT
BDO Audiator Oy

9 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat	Säilytysaika	Säilytystapa
Päiväkirja	10 v	sähköinen arkisto
Pääkirja	10 v	sähköinen arkisto
Tilinpäätös	pysyvästi	sidottu
Osto- ja myyntireskontrat	10 v	sähköinen arkisto
Sisäisen laskennan raportit	10 v	sähköinen arkisto
Käyttöomaisuusluettelo	10 v	sähköinen arkisto
Maksuliikenne/tiliotteet	10 v	sähköinen arkisto
Palkkaluettelot	50 v	sähköinen arkisto

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Käytetyt tositelajit

TOSITELAJIT	numerosarja
Ostolaskut	10, 13
Ostolaskujen maksut	20
Muistiot	1
Kirjanpidon tuloksen muistio	96
Tiliotekirjaukset	22
Viiteaineistot	23
Excel-tositteet	25
Automaattikirjaukset	21
Luottotappiot	27
Palkat	PA
Kassat	35
Käyttöomaisuus kirjanpito	KA
Laskutukset	42-74

10 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 1.1.-31.12.2024

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINVALTUUSTO

Huupponen Erkki	puheenjohtaja
Skyttä Heikki	I varapuheenjohtaja
Sepponen Arto	II varapuheenjohtaja
Hintikka Kari	II varapuheenjohtaja
Hänninen Ari	
Kauhanen Matti	
Kiiveri Ville	
Kimonen Jehki	
Kontro Aki	
Koukonen Päivi	
Kovanen Anna-Maria	
Kovanen Päivi	
Kuronen Tuula	
Lappi Petri	
Laukkanen Teemu	
Leikas-Tikkanen Tiia	
Liukkonen Timo-Juhani	
Majamäki Mika	
Moilanen Soili	
Mykkänen Risto	
Myyryläinen Veli Pekka	
Nyrhinen Anne-Mari	
Ockenström Risto	
Ojala Sakari	
Riipinen Sinikka	
Ritvanen Petri	
Romo Kati	
Ruokoselkä Liisa	
Ruotsalainen Rita	
Sopanen Heikki	
Tenhunen Tuula	
Valtari Pekka	
Viljakainen Kaija	
Väisänen Anne-Mari	
Väisänen Lassi	

KAUPUNGINHALLITUS

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Moilanen Soili puheenjohtaja	Hirvonen Sanna
Ojala Sakari I varapuheenjohtaja	Sopanen Heikki
Kontro Aki II varapuheenjohtaja	Kovanen Anna-Maria
Koukonen Päivi	Särkkä Riku
Kuronen Tuula	Ruokoselkä Liisa
Lappi Petri	Merikoski Yrjö
Laukkanen Teemu	Luostarinen Inka
Myyryläinen Veli Pekka	Kovanen Päivi
Sirkka Saara	Väisänen Lassi

Tenhunen Tuula
Ritvanen Petri

Nyrhinen Anne-Mari
Kimonen Jehki

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Rytkönen Tapani puheenjohtaja
Koskinen Veikko I varapuheenjohtaja
Hakkarainen Tiina
Heiskanen Sirpa
Niskala Eija

Kokouskohtainen varajäsen

1. Loponen Mirja
2. Ruokoselkä Liisa
3. Ilmoniemä Mira
4. Ojala Mikko
5. Sinevaara Mariliisa

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Ruotsalainen Rita puheenjohtaja
Ockenström Risto I varapuheenjohtaja
Levänen Arvo
Riipinen Sinikka
Seppä Pekka

Henkilökohtainen varajäsen

Perälä Anne-Maarit
Maaranen Esa
Hirvonen Jani
Vaske Hertta-Kaisa
Tertsunen Markku

OPETUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Valtari Pekka puheenjohtaja
Rytkönen Tapani I varapuheenjohtaja
Beharic Ida
Kivimäki Antti
Kuusisto Tuula
Laulainen Riikkaliina
Levänen Samu
Ruotsalainen Rita
Salminen Lotta
Vaske Hertta-Kaisa
Vironen Jouni

Henkilökohtainen varajäsen

Tujunen Tero
Maaranen Esa
Leikas-Tikkanen Tiia
Kimonen Jehki
Ritvanen Sarianna
Grommi-Hukkanen Heidi
Hynönen Jukka
Kuronen Tuula
Kaasinen Elisa
Väisänen Anne-Mari
Sopanen Heikki

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Majamäki Mika puheenjohtaja
Väisänen Lassi I varapuheenjohtaja
Hämäläinen Anne
Kaasinen Elisa
Kontro Heimo
Poikolainen Jere
Ritvanen Petri
Ruokoselkä Liisa
Sopanen Heikki
Väistö Katja
Väisänen Anne-Mari

Henkilökohtainen varajäsen

Väänänen Jussi
Auvinen Mika
Jetsonen Sari
Jäderholm Anne
Hirvonen Jani
Levänen Samu
Niskala Eija
Romo Kati
Laurila Aleksis
Huotari Sanna-Maarit
Nyrhinen Anne-Mari

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen

Liukkonen Timo-Juhani puheenjohtaja
Kiiveri Ville I varapuheenjohtaja
Hirvonen Jani
Immonen Kimmo
Karjalainen Jorma
Laurila Aleksis
Loponen Mirja
Niskala Eija
Rissanen Outi
Romo Kati
Suhonen Leena

Henkilökohtainen varajäsen

Hynönen Jukka
Tujunen Tero
Nykänen Eero
Hintikka Kari
Beharic Ida
Tinakari Mika
Väisänen Anne-Mari
Kimonen Jehki
Väisänen Jaana
Ruokoselkä Liisa
Puranen Helena

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Kauppakatu 1
76100 Pieksämäki

puh. 015 788 2111
kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi
www.visitpieksamaki.fi